



Kristianstads
kommun



Årsredovisning 2018

Innehållsförteckning



Mellofeber! För första gången stod Kristianstad som värd för en deltävling i Melodifestivalen.

Framsidan: Under Melodifestivalen pyntades kungsfiskaren som visar vägen till naturum, med glitterhatt och fjäderboa.

Grafisk produktion: t&t information reklambyrå, Kristianstad.

Tryck: XXXXX XXXXX, XXXXXXXXXXX, 2019.

Foto och illustrationer: Annika Bergh, Johnny Billinger/espresso reklam, Biosfärkontoret, Bravissimo, Carl Bruce, C4 Energi AB, Ulrika Capion, Andreas Cato, Jens Christian, Linda Färdig, Sarah Granholm, Jenny Hall, Tobias Hjertzell, Kristina Jungbeck, Krinova Incubator & Science Park, Kristianstads kommun, Kulturhuset Barbacka, Daniel Larsson, Möller Arkitekter, Sven Persson, Sven-Inge Persson, Renhållningen Kristianstad, Mattias Roos, Anders Rosvall, Räddningstjänsten, Cecilia Sandén, Claes Sandén, Helén Schrewelius, Stefan Sjölund, Lida Starodubtseva, Felix Sundbäck, Björn Svensson, Tony Svensson, Martin Sventorp, Per-Erik Tell, Henrik Wester, Åhus Hamn & Stuveri AB

INLEDNING 3-8

Årsredovisningens struktur	4
Förord	5
Fem år i sammandrag	6
Fördelning, kostnader och intäkter.....	7
Kommunens och koncernens organisation	8

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 9-36

God ekonomisk hushållning.....	10-13
Medborgare.....	14-21
Utveckling	22-24
Medarbetare.....	25-28
Ekonomi	29-36

RÄKENSKAPER 37-50

Result- och balansräkning.....	38
Kassaflödesanalys	39
Drift- och investeringsredovisning.....	40
Noter.....	41-48
Redovisningsprinciper	49-50
Ord- och begreppsförklaringar.....	50

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 51-90

KOMMUNEN 52-83

Ledning & Styrning	52-54
Risk & Säkerhet	55-57
Barn & Utbildning.....	58-61
Vård & Omsorg.....	62-65
Arbete & Valfärd	66-69
Teknik & Infrastruktur.....	70-73
Kultur & Fritid	74-77
Planering & Samhällsbyggande.....	78-80
Miljö & Hälsa.....	81-83

KOMMUNALA BOLAG 84-90

AB Kristianstadsbyggen.....	84
C4 Energi AB.....	85
Renhållningen Kristianstad	86
Åhus Hamn & Stuveri AB	87
Kristianstad Airport AB.....	88
Krinova AB.....	89
Kristianstads Industribyggnads AB	90

1. Inledning



**MED SOLCELLER SKER INGA UTSLÄPP VID ELPRODUKTIONEN
OCH SOLEN RÄKNAS SOM EN FÖRNYBAR ENERGIKÄLLA.
DET ÄR ENKELT, KLIMATSMART OCH MINSKAR KOSTNADERNA.
DET PLANERAS FÖR EN STÖRRE SOLCELLSPARK I KRISTIANSTAD.**

Målgrupper

Kristianstads kommuns årsredovisning avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den vänder sig också till externa intressenter i form av kreditgivare, leverantörer, andra offentliga myndigheter och medborgare. Årsredovisningen produceras av kommunledningskontoret för kommunstyrelsen.

Inledning



I det första avsnittet beskrivs först årsredovisningens struktur och därefter ger det styrande partierna sin syn på det gångna året. Vidare redovisas vad medborgarna får för sina skattepengar och hur detta finansieras. Här finns också en översikt i siffror för de fem senaste åren tillsammans med kommunens politiska sammansättning de senaste fem mandatperioderna. Avsnittet avslutas med en schematisk beskrivning av kommunens och koncernens organisation.

Förvaltningsberättelse



Det andra avsnittet innehåller förvaltningsberättelsen som enligt 4 kap i den kommunala redovisningslagen ska upprättas i årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen börjar med att sammanfattningsvis värdera begreppet god ekonomisk hushållning mot bakgrund av kommunens styrmodell. Därefter redovisas måluppfyllelse för kommunens övergripande styrkort, omvärldsanalys och viktiga händelser under året uppdelat på de fyra perspektiven, Medborgare, Utveckling, Medarbetare och Ekonomi. I perspektivet Medborgare beskrivs också kommunens miljöarbete och i perspektivet Ekonomi redogörs för koncernförhållanden i kommunen.

Räkenskaper



Avsnitt tre redogör för det ekonomiska utfallet av kommunens och koncernens verksamhet (resultaträkning), verksamhetens finansiering (kassaflödesanalys) och den ekonomiska ställningen vid årets slut (balansräkning). Dessutom återfinns noter som ger ytterligare förklaringar till poster som återfinns i ovan uppräknade modeller. Därefter redovisas utfallet för drift- och investeringsbudgeten och till sist redogörs för vilka redovisningsprinciper som använts, samt förklaringar av relevanta ekonomiska termer.

Verksamhetsberättelser



I det fjärde och sista avsnittet beskrivs kommunens verksamhet lite mer utförligt sektorsvis. De nio sektorerna (Ledning & Styrning, Risk & Säkerhet, Barn & Utbildning, Vård & Omsorg, Arbete & Välfärd, Teknik & Infrastruktur, Kultur & Fritid, Planering & Samhällsbyggande, Miljö & Hälsa) beskriver sitt uppdrag, kommenterar årets händelser, redovisar måluppfyllelse i både text och styrkort, samt ger sin syn på framtida utveckling. Även de kommunala bolagen kommenterar året på ett snarlikt, men lite mer förenklat sätt.

Tillväxt skapar styrka

När vi summerar 2018 kan vi göra det med ett mycket starkt ekonomiskt resultat. Året slutade med ett överskott på 109 miljoner, mer än dubbelt så mycket som budgeterat.

Det positiva resultatet beror till stor del på tillfälliga intäkter, men det bygger också på att nämnderna sammantaget visade en god budgetföljsamhet. Överskottet stärker kommunens möjlighet att egenfinansiera en del av de stora och nödvändiga investeringar som vi står inför. Det innebär också att vi kunnat göra nedskrivningar och avsättningar som vi får nytta av under de betydligt kärvare år som ser ut att vänta framöver.

En stabil kommunal ekonomi med en god ekonomisk hushållning är en viktig grund. Ett syfte med den här årsredovisningen är att visa hur skatteintäkterna fördelas mellan kommunens verksamheter. Här kan kommunens medborgare till exempel se att ca 75 procent av de över sex miljarder kronor som förra året omsattes inom kommunen gick till skola och omsorg.

För en kommun är det ekonomiska resultatet aldrig ett självändamål. Pengar är inget annat än ett medel för att skapa bästa möjliga livskvalitet för människorna som bor, lever och verkar här. Vårt uppdrag är att se till att medborgarna i kommunen ska få en god, grundläggande service och förutsättningar för att leva ett gott och tryggt liv.

Därför är det inte ekonomiavsnitten i den här årsredovisningen som är det viktigaste. Det är i stället texterna som berättar om våra kommunala förvaltningars och bolags arbete under året som gick. Här kan kommuninvånare och andra få en uppfattning om det som kommunen sysslar med och om hur skattemedlen kommer till användning.

När vi nu stannar upp och blickar tillbaka på året kan vi konstatera



Pierre Månsson (L), Karl Gemfeldt (C), Christina Borglund (KD) och Peter Johansson (M).

att det i väldigt många avseenden går bra för Kristianstad. I resultaten från undersökningar och rankingar står sig kommunen i många fall mycket väl i jämförelse med andra kommuner. Ännu viktigare är att vi själva går framåt i jämförelse med tidigare resultat.

Det är faktiskt bara att se sig om i omgivningen för att upptäcka hur mycket som är på gång i kommunen. Bostäder byggs i sällan skådad takt, nya företag startar och redan etablerade bygger ut sina anläggningar. Det har byggts ett nytt arenaområde och en rad nya skolor och förskolor. Året runt kan vi ta del av spännande evenemang och aktiviteter som dessutom lockar många besökare till vår kommun.

Mycket går åt rätt håll och det finns skäl att känna både glädje och stolthet. Det betyder förstås inte att vi blundar för de orosmoln och utmaningar som vi också har kunnat se under året.

Den heta och torra sommaren 2018 blev en påminnelse om de konsekvenser som globala klimatförändringar kan föra med sig. Erfarenheten stimulerar till ytterligare ansträngningar i kommunens miljö- och klimatområdesarbete.

Vi har också en rad andra utmaningar att tackla. Segregation och

utanförskap, en åldrande befolkning, höga ohälsotal i arbetslivet och även inom vår egen organisation är frågor som måste hanteras. Trygghet och säkerhet, landsbygdens överlevnads- och möjligheter och Handelsstaden Kristianstads framtid är andra viktiga områden som står i fokus. Det här är inga frågor som kommunen ensam kan lösa, utan samverkan måste ske på bred front med det lokala näringslivet, med andra myndigheter och med föreningar och organisationer inom idéburen sektor.

Vi summerar nu med glädje ännu ett år med stark befolkningstillväxt och välkomnar våra 757 nytillkomna invånare. Det är av största vikt att sysselsättning och skatteunderlag ökar, för att vi på ett ansvarsfullt sätt ska kunna möta framtida behov och förväntningar inom välfärdens område.

Vi vill framföra ett stort tack till alla som under 2018 bidrog till både det goda ekonomiska resultatet och till de positiva trenderna i vår kommun. Engagerade medarbetare, förtroendevalda, företagare, föreningar och ideella organisationer, högskola och inte minst våra medborgare – alla har sin del i utvecklingen av vår kommun.

Tack för ett gott och stärkande samarbete under 2018!

Fem år i sammandrag

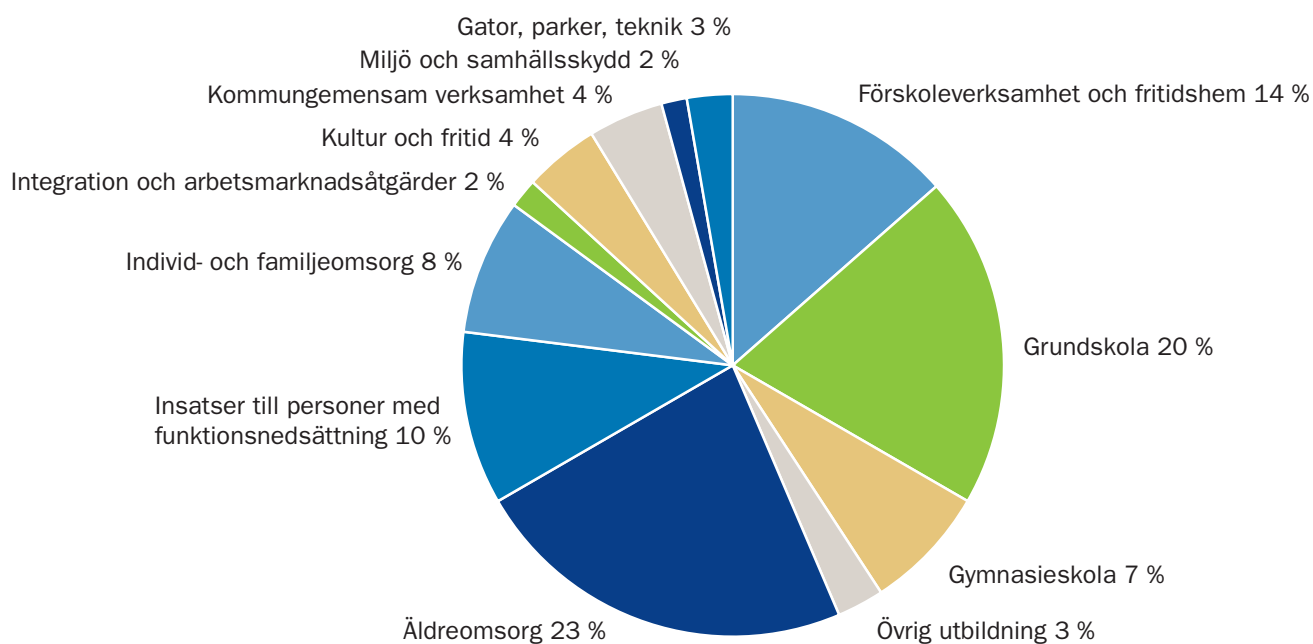
	2014	2015	2016	2017	2018
Invånare					
Folkmängd	81 826	82 510	83 191	84 151	84 908
folkökning	817	684	681	960	757
födda	922	940	942	948	929
döda	810	750	791	814	831
födelsenetto	112	190	151	134	98
inflyttning	4 261	4 088	4 090	4 290	4 274
utflyttning	3 557	3 604	3 560	3 459	3 620
flyttningsnetto	704	484	530	831	654
flyttningsnetto från utlandet	532	605	774	658	415
Skattesats					
Primärkommunal skattesats	21,46	21,46	21,46	21,46	21,46
Total kommunal skattesats	32,15	32,15	32,15	32,15	32,15
Omslutning/Ekonomiskt resultat					
Årets resultat, mkr	34,6	10,5	61,4	173,9	109,1
Årets resultat/invånare, kr	423	127	738	2 066	1 284
Nettokostnader/skatteintäkter och statsbidrag, %	99,2	99,8	98,6	96,3	97,8
Nettodriftkostnader, mkr	4 095	4 276	4 492	4 627	4 824
Personalkostnader, mkr	3 205	3 366	3 569	3 746	3 886
Investeringar					
Nettoinvesteringar, mkr	544	467	493	745	983
Självfinansiering av investeringar, %	52	51	75	59	41
Låneskuld/soliditet					
Långfristig låneskuld, mkr	819	1 098	1 200	1 316	1 656
Soliditet exkl. pensionsskuld, %	63,6	59,7	57,2	54,6	51,7
Soliditet inkl. pensionsskuld, %	31,4	30,4	30,9	31,4	31,9

Mandatfördelning i kommunfullmäktige

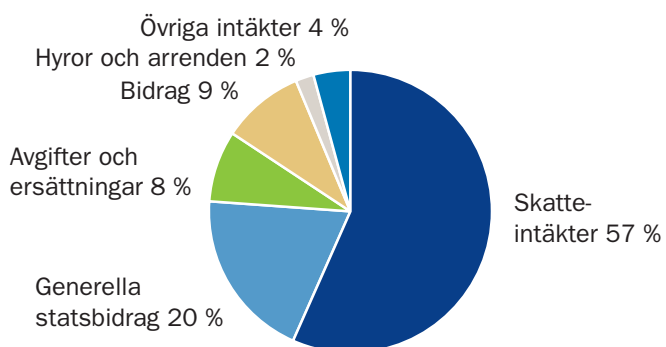
Parti	2003–2006	2007–2010	2011–2014	2015–2018	2019–2022
Socialdemokraterna	28	25	21	23	17
Sverigedemokraterna	-	3	9	14	16
Moderaterna	12	14	17	11	13
Liberalerna	11	11	10	10	9
Centerpartiet	4	5	4	5	4
Kristdemokraterna	6	3	2	1	3
Vänsterpartiet	4	1	2	2	3
Miljöpartiet de gröna	1	3	4	4	-
Åhuspartiet	1	2	1	1	-
Kristianstadsbygdens framtid	4	4	1	-	-
Totalt	71	71	71	71	65

Skuggade siffror visar styrande partier.

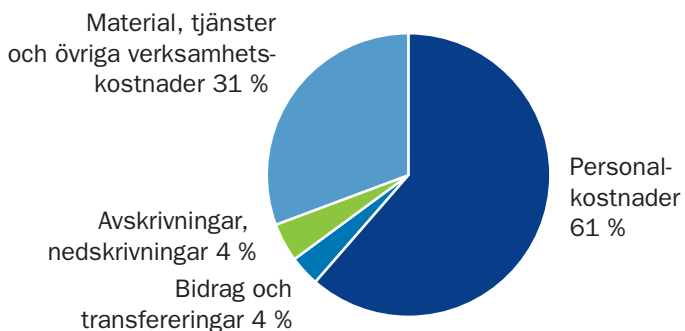
Vad används pengarna till?



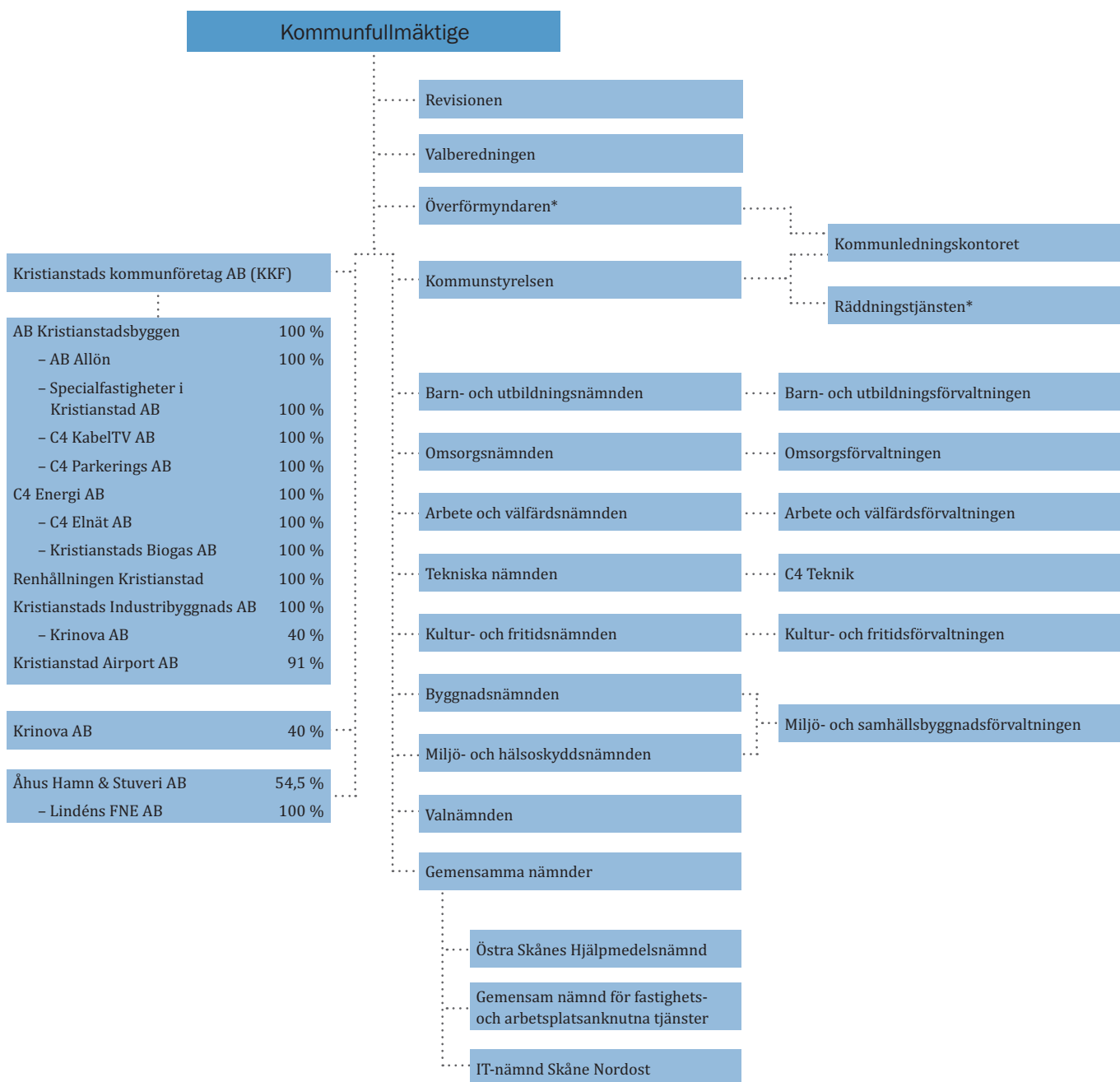
Var kommer pengarna ifrån?



Hur används pengarna?



Kommunens övergripande styrkort 2018



* Nya nämnder fr.o.m. 2019-01-01
 – Överförmyndarnämnden
 – Räddningsnämnden

2. Förvaltningsberättelse



EN VIKTIG DEL I ARBETET I RIKTNING BORT FRÅN BEROENDET AV FOSSILA BRÄNSLEN ÄR DE SATSNINGAR SOM HAR GJORTS PÅ PRODUKTION OCH ANVÄNDNING AV BIOGAS SOM FORDONSBRÄNSLE I KRISTIANSTAD.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige i Kristianstad de finansiella och verksamhetsmässiga målen, i form av ett övergripande styrkort, som ligger till grund för uppföljning och värdering av kommunens ekonomiska hushållning för nästkommande år. Varje nämnd ska också fastställa sitt styrkort på liknande sätt.

Förvaltningsberättelsen är en uppföljning av det övergripande styrkortet, med tillhörande text, uppdelat i styrkortets fyra olika perspektiv. Förvaltningsberättelsen utgör, tillsammans med räkenskapsavsnittet och verksamhetsberättelsernas text och styrkort en helhetsbild av Kristianstads kommun 2018. I detta avsnitt förs bland annat ett resonemang som utmynnar i värdering av god ekonomisk hushållning.

Styrmodell

Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en målmedveten och systematisk process för att påverka kommunens samlade verksamhet i riktning mot önskat resultat, effektivitet och ekonomisk ställning.

Styrningen ska präglas av ett helhetstänkande, d.v.s. Kristianstads kommuns bästa är överordnat verksamhetsmässiga särintressen. Styrning sker genom dialog med inriktning på samsyn och samförstånd.

Styrmodellen i Kristianstads kommun utgår från kommunallagens krav på att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Styrmodellen bygger på metoden balanserad styrning, i Kristianstad kallad "STYRKAN".

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens övergripande styrkort för hela kommunkoncernen. Styrkortet omfattar förutom visionen, strategiska mål, mål och indikatorer i fyra olika perspektiv, Medborgare, Utveckling, Medarbetare och Ekonomi, som speglar olika dimensioner i verksamheten. Balans mellan dessa perspektiv eftersträvas.

PERSPEKTIV I STYRKORTEN:

» **Medborgare** – hur kommuninvånarna med flera intressenter ser på Kristianstads kommun utifrån ett externt perspektiv, hur kommunen

uppfyller behov och önskemål, att kommunen gör rätt saker.

- » **Utveckling** – hur kommunen bejaktar utveckling och förnyelse, uthållighet utifrån vad som sker i omvärlden och inom verksamheterna, hur kommunen rustar för framtiden.
- » **Medarbetare** – kommunen i rollen som arbetsgivare, hur kommunen är som arbetsgivare och arbetsplats, på vilket sätt kommunen arbetar, rutiner, processer, förhållningssätt m.m.
- » **Ekonomi** – hur kommunen uppfyller kraven på en god ekonomisk hushållning, hur kommunen uppfyller kraven på en sund och uthållig ekonomi, hur kommunen använder och förvaltar gemensamma resurser, prisvärdhet, värdeskapande och valuta för pengarna.

Den huvudsakliga inriktningen är att oavsett var man befinner sig i organisationen så är vision, perspektiv och strategiska mål gemensamma delar fastställda av kommunfullmäktige. Mål och indikatorer ska inte vara för många så att helhetssyn och överblickbarhet försvåras.

Visionen är en stark viljeinriktning för hur kommunen vill utvecklas och vad som ska uppnås. Tidsperspektivet är långsiktigt och sträcker sig över flera mandatperioder. Visionen "VISION KRISTIANSTAD 2030: Vi lyfter tillsammans" beslutades 2014.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning

Strategiska mål inom varje perspektiv är avgörande för att nå framgång. Visionen nås inte utan att de strategiska målen har uppfyllts. Under 2015 beslutade kommunfullmäktige om en **strategisk färdplan 2020**, som gäller från och med 2016 till 2020.

Målen visar inriktningen som verksamheterna ska fokusera på inom det aktuella perspektivet. Målen i det övergripande styrkortet ligger till grund för nämndernas målarbete utifrån sitt produktionsansvar. Samtliga mål ska stödja ett eller flera strategiska mål. Mål ska kopplas till resurser. Vid konflikt mellan verksamhetens mål och de ekonomiska resurserna ska de ekonomiska resurserna alltid vara överordnade verksamhetsmålen.

Indikatorerna ger vägledning vid bedömning av effekterna för gjorda insatser samt ger svar på graden av måluppfyllelse. Indikatorer är mått som ger direkt återkoppling om kommunen är på rätt väg mot de uppsatta målen, eller inte. Indikatorerna ska dock inte ses som hela sanningen vad gäller värdering av målen. Indikatorerna ska vara konkreta, mätbara, realistiska, trovärdiga, aktuella och användbara i styrningen. För alla indikatorer definieras mätmetoder och det målvärde som eftersträvas.

Verksamhetsplaner ska konkret visa vad som ska göras och ska stödja hela styrmodellskedjan som angetts i styrkortet.

Värdering av god ekonomisk hushållning

Kristianstads kommun har med STYRKAN:s hjälp en röd tråd från planering i budgeten till uppföljning i delårsrapport och årsredovisning. Emellertid är målarbete en ständigt pågående process som är en utmaning även framöver. Kommunen måste ha tålamod, envishet och kontinuitet i styrsystemet.

I denna årsredovisning fortsätter Kristianstads kommun att på ett öppet och systematiskt sätt redovisa måluppfyllelsen för kommunens övergripande styrkort (förvaltningsberättelsen, sidorna 9-36). Varje perspektiv, mål och indikator värderas med grön, gul eller röd markering för uppfylld nivå, delvis uppfylld nivå respektive ej uppfylld nivå. Indikator kan även värderas med grå markering om det inte gjordes någon mätning under 2018.

Värdering på liknande sätt görs för de nio sektorsvisa nämndstyrkorterna med färgmarkeringar enligt ovan (verksamhetsberättelserna sidorna 51-83). Även de kommunala företagen redovisar sin måluppfyllelse, dock utan styrkort (verksamhetsberättelserna sidorna 84-90).

Målet för Kristianstads kommun är att leva upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Det finns svårigheter att göra en sammanvägd värdering av god ekonomisk hushållning för kommunens alla verksamheter, såväl på kort sikt som lång. Värderingen ska utgå från både finansiella aspekter och verksamhetsmässiga aspekter. Många mål och indikatorer ger oundvikligen en subjektiv bedömning, bland annat för att olika mål och perspektiv väger olika tungt, beroende på vilka styrkor och svagheter kommunen har. Måluppfyllelsen kan vara tillfredställande, trots att vissa utvalda indikatorer uppvisar svaga måtvärden. Indikatorerna ger just indikationer om måluppfyllelsen och får ses i sitt eget sammanhang, men kan inte anses ge en heltäckande bild av måluppfyllelsen.

Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen i grunden haft en stabil

Färgmarkeringar för styrkortens fyra perspektiv 2018

	Medborgare	Utveckling	Medarbetare	Ekonomi
Kommunen, övergripande	●	●	●	●
KS/Kommunledningskontoret	●	●	●	●
KS/Räddningstjänsten	●	●	●	●
Barn- och utbildningsnämnden	●	●	●	●
Omsorgsnämnden	●	●	●	●
Arbete och välfärdsnämnden	●	●	●	●
Tekniska nämnden	●	●	●	●
Kultur- och fritidsnämnden	●	●	●	●
Byggnadsnämnden	●	●	●	●
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	●	●	●	●

ekonomi och finansiell ställning under många år. Ett starkt fokus på ekonomistyrning under 2018 har gett ett gott driftresultat. Resultatet är en följd av att nämnderna var för sig och sammantaget hade en mycket god budgetföljsamhet, vilket är en av de viktigaste förutsättningarna för en budget i balans. Resultatet har också medgett att kommunen kunnat göra nedskrivningar, utrangeringar och avsättningar som ger ekonomiskt positiva effekter åren framöver. Det är framöver viktigt att följa och vid behov åtgärda eventuella obalanser i kärnverksamheterna som kan uppstå bland annat genom volymökningar, demografiska förändringar, ökade behov och bristande förmåga till omställning. Även höga investeringsnivåer, med ökande låneskuld och kapitalkostnader, kan urholka det ekonomiska handlingsutrymmet som krävs för en sund ekonomi. Det är av vikt att sysselsättning och skatteunderlag ökar och att de generella statsbidragen värdesäkras med en uppräkningsför demografiska förändringar, för att garantera finansieringen av välfärden.

Då kommunens mål i det övergripande styrkortet om ekonomisk kontroll, under verksamhetsåret och över tiden, uppnått uppfylld nivå är bedömningen att utfallen 2018 är förenliga med fullmäktiges finansiella mål. De flesta nämnderna bedömer också att de uppnått uppfylld nivå för ekonomiperspektivet.

Ur ett verksamhetsperspektiv lägger kommunen stort fokus på att göra verksamheterna mer attraktiva, serviceinriktade, tillgängliga, miljö-

anpassade och effektiva för medborgarna, ofta i samverkan med andra parter. Det finns många resultat och tendenser att glädjas åt och som ligger helt i linje med kommunens strategiska färdplan. Bostadsbyggandet har god fart, liksom kommunens digitaliseringsarbete. Invånarantalet ökar stadigt, miljö- och klimatarbetet går framåt och näringslivsklimatet har enligt undersökningar stabiliserat sig på en högre nivå. Enligt medborgarenkäten är kommuninvånarna mer nöjda, både med platsen de bor på och med kommunens verksamheter, än såväl riksnittet som vid förra undersökningstillfället. Dock upplever alltför många otrygghet. Ett stort antal evenemang, såväl stora som små, arrangeras i kommunen, till glädje för invånare och besökare. Arbetslösheten har minskat något, men hamnade även 2018 runt 10 procent, vilket fortfarande är för högt. Utbildningsresultatet för Kristianstads kommun ligger fortfarande generellt under riksgenomsnittet. Det mest oroande är den höga sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare. Glädjande nog minskade sjukfrånvaron något under 2018 och kommunen fokuserar arbetet för att fortsätta på den vägen.

Ett sammanfattande omdöme är att det går bra för Kristianstad som draglok i det nordöstra hörnet av Skåne. Bedömningen är att måluppfyllelsen i det övergripande styrkortet är relativt god, liksom för nämnderna, ur såväl verksamhetsmässigt som finansiellt perspektiv. Den samlade bedömningen är att **Kristianstads kommun hade god ekonomisk hushållning 2018.**

Det finns givetvis många saker att förbättra och ett ständigt klimat för utvecklingsarbete måste finnas. För att även nå en god ekonomisk hushållning framöver måste kommunen med fokus arbeta i visionens anda, med avstamp i den strategiska färdplanens utmaningar. Kristianstads kommun ska kraftsamla för att hitta nya arbetsätt, samordna resurser och samverka med andra aktörer, genom trovärdighet, brett engagemang och långsiktigt hållbart arbete.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Uppsiktspliktens innebörd regleras i reglementet för intern kontroll och i företagspolicyn. Intern kontroll är också en del av kommunens styr- och kvalitetssystem.

Arbetet med intern kontroll ska utmynna i att införa ett strukturerat ramverk för intern kontroll med målsättningen att utveckla den interna kontrollen från mognadsgrad "Informell intern kontroll" till nivån "Övervakad intern kontroll". De tre kommungemensamma kontrollområden som valdes ut för 2018, efter riskbedömning, var avtalshandling, upphandling/inköpsstyrning och

arbetsmiljö/rehabilitering/hälsofrämjande perspektivet.

För 2018 lämnade samtliga nämnder, styrelser och bolag in uppföljningsrapporter för intern kontroll till kommunledningskontoret i en standardiserad uppföljningsblankett.

I rapporten gör även varje nämnd och bolag en självskattning av intern kontrollarbetet under året. Utfallet redovisas i nedanstående tabell. Det allmänna intrycket är att den interna kontrollen bedrivits på bra sätt och att utvecklingsarbete pågår. Den sammanfattande bedömningen är att **den interna kontrollen i Kristianstads kommun 2018 var standardiserad.**

Intern kontroll redovisas också av facknämnderna som en naturlig del inför kommunstyrelsens arbetsutskott på bokslutsberedningen.

Där fel och brister upptäckts, föreligger förslag på åtgärder. Självskattningen för 2018 är ungefär densamma som föregående år.

Uppsiktsplikten

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, för såväl nämnder som kommunala företag.

Budget, flerårsplan och verksamhetsplaner med styrkort är viktiga

styrdokument som ger underlag för planerad verksamhet och ekonomi.

Under 2018 rapporterade varje nämnd månadsvis (februari, mars, april, maj, juni/juli, september, oktober och november) sin verksamhet och ekonomi till kommunstyrelsen. Syftet är att tidigt upptäcka eventuella avvikelser och tidigare ha möjlighet att sätta in åtgärder för att komma i balans. Vissa uppföljningar inkluderade även uppgifter om volymförändringar i de större verksamheterna, men även personaluppföljning med anledning av den höga sjukfrånvaron. Där större budgetavvikelse prognostiserades kallades nämnd/förvaltning in formellt för muntlig rapport till kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU). Åtgärder diskuterades och blev beslutade. Ett KSAU-sammanträde i månaden var vikt enbart för information om aktuella frågor, utan att beslut tas, som ett uttryck för ökad uppsiktsplikt.

Efter augusti månad lämnades en delårsrapport med uppföljning av såväl verksamhet och ekonomi, i text och åtföljande styrkort. Efter kalenderårets slut avlämnar kommunstyrelsen till kommunfullmäktige en årsredovisning som en sammanfattning av året.

Den årliga bokslutsberedningen är mycket värdefull för uppsiktsplikten. Under en vecka i februari 2018 träffade KSAU samtliga nämnds- och förvaltningsledningarna var för sig. Under dessa samtal rapporterade nämnderna sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löper för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år.

Under 2018 genomförde KSAU ett antal möten med såväl nämnder/förvaltningar som central ekonomifunktion, inför kommande budget för 2018.

Två gånger, på våren och hösten, genomfördes ägardialoger med de kommunala bolagen. Under 2018 reviderades ägardirektivet för C4 Energi AB, i samråd med bolaget.

Utöver alla planerade möten skedde också ett flertal mer informella möten i syfte att samla information om kommunens och de kommunala företagens verksamhetsområden.

Nämndernas och bolagens självskattning av utfallet för arbetet med intern kontroll 2018

	Otillförlitlig	Informell	Standardiserad	Övervakad	Optimerad
KS/Kommunledningskontoret			●		
KS/Räddningstjänsten		●			
Barn- och utbildningsnämnden			●		
Omsorgsnämnden		●			
Arbete och välfärdsnämnden			●		
Tekniska nämnden			●		
Kultur- och fritidsnämnden			●		
Byggnadsnämnden		●			
Miljö- och hälsoskyddsnämnden		●			
Östra Skånes Hjälpmedelsnämnd			●		
Gemensamma nämnden			●		
AB Kristianstadsbyggen			●		
C4 Energi AB		●			
Renhållningen Kristianstad			●		
Åhus Hamn & Stuveri AB				●	
Kristianstad Airport AB			●		
Krinova AB		●			

Kommunens övergripande styrkort 2018

STRATEGISKT MÅL I FYRA PERSPEKTIV		MÅL	INDIKATOR
VISION KRISTIANSTAD 2030: VI LYFTER TILLSAMMANS	<ul style="list-style-type: none"> MEDBORGARE <i>Strategisk färdplan:</i> HÄLSA OCH DELAKTIGHET: <ul style="list-style-type: none"> » God, jämlik hälsa och stärkt delaktighet FRISKA EKOSYSTEM: <ul style="list-style-type: none"> » En rik natur och stärkta ekosystemtjänster 	<ul style="list-style-type: none"> Nöjda och stolta medborgare 	<ul style="list-style-type: none"> Ranking bästa boendekommun Nöjd-Medborgar-Index
		<ul style="list-style-type: none"> Ökad utbildningsnivå 	<ul style="list-style-type: none"> Gymnasiebehörighet Andel med gymnasieexamen inom 3 år
		<ul style="list-style-type: none"> Aktiva och trygga medborgare 	<ul style="list-style-type: none"> Nöjd-Region-Index Trygghets-Index
		<ul style="list-style-type: none"> Information och service med hög tillgänglighet 	<ul style="list-style-type: none"> NKI Företagsklimat, servicemätning myndighetsutövning Nöjd-Inflytande-Index
		<ul style="list-style-type: none"> Aktiva insatser för hållbar miljö 	<ul style="list-style-type: none"> Miljöranking Andel förnybar energi totalt i koncernens verksamhet
	<ul style="list-style-type: none"> UTVECKLING <i>Strategisk färdplan:</i> BOENDEMILJÖ OCH STADSUTVECKLING: <ul style="list-style-type: none"> » Långsiktigt hållbara boendemiljöer, ökat bostadsbyggande och pulserande stad ARBETSLIV OCH ATTRAKTIONSKRAFT: <ul style="list-style-type: none"> » En stark arbetsmarknad med växande företag 	<ul style="list-style-type: none"> Växande Kristianstad 	<ul style="list-style-type: none"> Invånarförändring Arbetslöshet
		<ul style="list-style-type: none"> God företagsamhet 	<ul style="list-style-type: none"> Nöjt-Näringslivs-Index Handelsindex
		<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad infrastruktur 	<ul style="list-style-type: none"> Bostadsbyggande Digitaliseringsindex
	<ul style="list-style-type: none"> MEDARBETARE » Friska och nöjda medarbetare » Effektivt arbetssätt 	<ul style="list-style-type: none"> God hälsa och hög arbetstillfredsställelse 	<ul style="list-style-type: none"> Sjukfrånvaro Nöjd-Medarbetar-Index
		<ul style="list-style-type: none"> Ökad delaktighet, ökat medskapande och ansvarstagande 	<ul style="list-style-type: none"> Medarbetarskaps-Index Ledarskaps-Index Hållbart medarbetarengagemang
	<ul style="list-style-type: none"> EKONOMI » Hållbar ekonomi » God hushållning 	<ul style="list-style-type: none"> Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret 	<ul style="list-style-type: none"> Nämndernas samlade driftbudgetföljsamhet Avvikelse mot budgeterat resultat Genomförandegrad av investeringarna
		<ul style="list-style-type: none"> Ekonomisk kontroll över tiden 	<ul style="list-style-type: none"> Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag över en rullande 5-årsperiod Självfinansiering av investeringarna över en rullande 5-årsperiod

- Uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Ingen mätning

Medborgare

Kristianstads kommun ger mycket livskvalitet för pengarna. När tidskriften Fokus mätte var man bor bäst för bostadspriset kom Kristianstad på tredje plats i landet. Både invånare och företagare visar i andra undersökningar att de är mer nöjda med kommunen än tidigare år. Medborgarperspektivet ger sammantaget gul indikator 2018.



Valdeltagandet i kommunen ökade till drygt 84 procent. Ett nytt fullmäktige med 65 ledamöter valdes och tillträdde i november.

- Måloppfyllelse Teckenförklaring
- Medborgare ● Uppfylld nivå
 - Delvis uppfylld nivå
 - Ej uppfylld nivå
 - Ingen mätning

MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjda och stolta medborgare 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ranking bästa boendekommun ● Nöjd-Medborgar-Index 	<ul style="list-style-type: none"> » Kristianstad förbättrade sig med två placeringar i tidningen Fokus kommunranking "Här är det bäst att bo", från 51 plats 2017 till 49 plats 2018. I kategorin "Hus för pengarna" som visar var det är bäst att bo - givet vad du betalar för själva boendet, rankades Kristianstad på plats 3 av landets 290 kommuner. 2017 rankades kommunen på plats 4. » I medborgarundersökningen 2018 fick Nöjd-Medborgar-Index värdet 61. Det var högre än kommunsnittet 56 och även högre än 57 som var kommunens värde 2016.
<ul style="list-style-type: none"> ● Ökad utbildningsnivå 	<ul style="list-style-type: none"> ● Gymnasiebehörighet ● Andel med gymnasieexamen inom 3 år 	<ul style="list-style-type: none"> » Enligt Skolverket visade gymnasiebehörigheten för samtliga huvudmän i Kristianstads kommun 2018 högre behörighet till gymnasiet, såväl till yrkesprogram som till högskoleförberedande program. Även riket visade högre behörighetssiffror. Kristianstads sammanlagda resultat uppgår till 95,0 % av rikssnittet. För 2017 var motsvarande kvot 94,6 %. » Enligt Skolverket visade Kristianstads genomströmningsresultat för andelen elever som slutfört gymnasiet med examen inom 3 år samtliga huvudmän 2018 totalt 65,6 %, jämfört med riket 65,9 %. Detta ger att Kristianstads resultat uppgår till 99,5 % (2017: 101,4 %) av rikssnittet. Resultaten var något lägre än föregående år för såväl högskoleförberedande program, som för yrkesprogram och introduktionsprogram
<ul style="list-style-type: none"> ● Aktiva och trygga medborgare 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjd-Region-Index ● Trygghets-Index 	<ul style="list-style-type: none"> » I medborgarundersökningen 2018 fick Nöjd-Region-Index värdet 63. Det var högre än kommunsnittet 62 och samma värde kommunen hade 2016. » I medborgarundersökningen 2018 fick Trygghets-Index värdet 47. Det var betydligt lägre än kommunsnittet 58 och även lägre än 48 som var kommunens värde 2016.
<ul style="list-style-type: none"> ● Information och service med hög tillgänglighet 	<ul style="list-style-type: none"> ● NKI Företagsklimat, servicemätning myndighetsutövning ● Nöjd-Inflytande-Index 	<ul style="list-style-type: none"> » SKL:s Nöjd-Kund-Index, Företagsklimat 2017, publicerad under 2018, visade värdet 73, vilket var samma värde som föregående undersökning 2016. Det var små förändringar mellan indexen för samtliga myndighetsområden och serviceområden mellan åren. Motsvarande siffror för de 171 medverkande kommunerna var 71 (2017) och 70 (2016). Kristianstad rankas på plats 64 (2016: 53) av samtliga 171 (2016: 139) medverkande kommunerna och på plats 18 (2016: 14) av de 71 (2016: 54) medverkande kommunerna över 40 000 invånare. » I medborgarundersökningen 2018 fick Nöjd-Inflytande-Index värdet 43. Det var högre än kommunsnittet 42 och även högre än 39 som var kommunens värde 2016.



I kommunen finns bostäder för alla smaker och behov. Här går det att få hög livskvalitet till rimlig kostnad.

Omvärldsanalys

Befolkningen i Sverige har ökat rekordsnabbt under några år och ökningen väntas fortsätta ännu en tid.

Den snabba befolkningsökningen beror till stor del på en hög invandring men också på att det föds fler än det dör. Babyboomen från 1990-talet gör att det nu finns många i 30-års-åldern som skaffar barn.

Men folkökningen är inte jämnt utbredd över landet. Sveriges befolkning koncentreras alltmer till storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö. Storstädernas befolkning beräknas öka med 40 procent under de närmaste årtiondena.

Kristianstad måste, liksom andra mellanstora kommuner, anstränga sig för att framstå som ett gott alternativ till storstadslivet för invånare i alla åldrar, liksom för företag som kan skapa arbetstillfällen.

Den stora utmaningen för Kristianstad är att attrahera fler i arbetsför ålder att stanna kvar eller flytta till kommunen och att få fler unga i studier och arbete. Tillväxt är nödvändig för att kvaliteten i välfärden ska kunna upprätthållas.

Viktiga förutsättningar för att locka fler inflyttare är att det finns attraktiva bostäder, goda utbildningsmöjligheter, ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter och arbetstillfällen inom rimligt pend-

lingsavstånd. Vägen till sådana förutsättningar går enligt Kristianstads kommuns färdplan via utveckling av de fyra strategiska målområdena "Arbetsliv och attraktionskraft", "Boendemiljöer och stadsutveckling", "Friska ekosystem" och "Hälsa och delaktighet".

Kommuninvånarna

NÖJDA MEDBORGARE

Kristianstad är en bra kommun att bo i. Under flera år har tidskriften Fokus placerat Kristianstad på den övre fjärdedelen av listan som rankar Sveriges bästa boendekommuner. Fokus granskar kommunerna med hjälp av ett stort antal variabler från huspriser och arbetslöshet till bredband och sportanläggningar. I toppen på listan hamnade 2018 Stockholm, Mölndal och Uppsala, men Kristianstad går in med gott helhetsresultat på plats 49. När kommunernas betyg dessutom ställdes i relation till boendekostnaden klättrade Kristianstad ända upp till en tredjeplats.

SCB:s medborgarundersökning 2018 visar att Kristianstads kommuns invånare nu är mer nöjda med kommunens verksamhet än tidigare och mer nöjda än invånarna i andra kommuner. Nöjd-Medborgar-Index, NMI, som mäter uppfattningen om kommunens verksamheter, har stigit till 61 och hamnar fem steg över

genomsnittet. De som svarade är överlag nöjda med att bo och leva i Kristianstads kommun. Det betygsindex, NRI, som visar hur nöjd man är med själva området där man bor hamnar på 63 av 100 möjliga. Genomsnittet för de kommuner som deltagit i undersökningen var 62 och värdet i Kristianstad är detsamma som när undersökningen genomfördes förra gången 2016.

En viktig faktor för att fler ska kunna bosätta sig i kommunen är att de hittar någonstans att bo.

Bostadsbyggandet har nu fått fart och målet om 500-600 bostäder om året ser ut att uppnås med god marginal. Inte på årtionden har så många flerbostadshus byggts och planerats, och även i småhusbyggandet märks ett uppsving. I SKL:s jämförelse hamnade Kristianstads kommun på tio i topp-listan över de kommuner i Sverige som har beviljat flest bygglov utifrån kommunstorlek och kommunen har en god planberedskap för ytterligare byggen.

Det nya området i Hammar är det största bostadsområdet som har kommit igång. Arbetet med nya detaljplaner pågår och bostäder planeras bland annat även vid Tempotorget, på Näsby och längs Vattentornsvägen. Nya bostadsprojekt finns i Önnestad och Tollarp och på flera platser i Åhus, bland annat ett större vid Transval.



En expertutredning av stranderosionen visar att vissa partier i Åhus och Yngsjö är extra utsatta och förslag till åtgärder har presenterats.



Helge å är både en tillgång och ett hot för Kristianstad. Utbyggnaden av vallar fortsätter för att skydda staden.

AKTIVA OCH TRYGGA MEDBORGARE

Polisens trygghetsundersökning visar att få har utsatts för brott, men långt fler bär på en känsla av otrygghet. Skillnaderna mellan olika bostadsområden var stora. Andelen som uppgav att de inte utsatts för något som helst brott de senaste 12 månaderna var 81 procent. Samtidigt uppgav 72 procent att de under året har varit oroliga för att utsättas för någon typ av brott.

Allt fler uppfattar i alla fall att polisen bryr sig om de lokala problemen. Det ansåg 48 procent i årets undersökning och den siffran har visat en stegvis ökning sedan 2013 då motsvarande siffra var 38 procent.

Kommunen arbetar tillsammans med andra myndigheter och organisationer på flera sätt för att medborgarna ska känna sig tryggare, bland annat i samverkansavtal med Polisen, genom det lokala Brotts- och drogförebyggande rådet, Brå, och i Purple Flag.

Flera projekt bedrivs för att öka trygghet och säkerhet. Även kultur- och fritidsförvaltningen, med projektet Säker och trygg förening, och samarbetsorganisationen Handelsstaden Kristianstad, med handlare, fastighetsägare och kommun, agerar aktivt i trygghetsarbetet. Alla Kristianstads kommuns elever i årskurs sju bjuds varje år in till en säkerhetsmessa på skoltid, där de under realistiska former får möjlighet att reflektera över frågor som

rör säkerhet och brottslighet.

För dem som drabbats av brott utgör Brottsofferjouren stöd och trygghet. Den ideella föreningen får bidrag från kommunen.

Skydd mot översvämning
En viktig åtgärd för att skapa trygghet åt invånarna i Kristianstad är skyddet mot översvämning.

Stora delar av staden ligger på torrlagd sjöbotten och utmed staden rinner Helgeå, som under vissa väderförhållanden kan stiga snabbt. Bostäder för tusentals personer och flera viktiga samhällsfunktioner hotas av översvämning om staden lämnas oskyddad. Därför bygger Kristianstads kommun skyddsvallar, pumpstationer och dagvattendiken som trygghet för staden. Hela utbyggnaden beräknas vara färdig i mitten av 2020-talet och kostnaden bedöms till mer än en halv miljard kronor. Närmast på tur i projektet står utbyggnaden av Pyntens pumpstation till drygt dubbel kapacitet mot tidigare och med en betydligt säkrare konstruktion.

Även översvämningar från havet och stranderosion längs kusten är risker att ta hänsyn till, särskilt med tanke på väntade långsiktigt stigande havsnivåer. I det pågående arbetet med en ny kust- och havsplan ska hoten från havet vägas in.

I början av året presenterade vattenmiljökonsulten DHI en erosionsutredning som visade att det i nuläget inte råder något utbredd ero-

sionshot mot stränderna längs kusten i Kristianstads kommun. Havets förflyttning av sand är en naturlig, dynamisk process och överlag har kustlinjen i Hanöbukten sandrörelser i god balans. Men utredningen visade att det också finns partier av stranden där balansen har satts ur spel och sanden försvinner i allt snabbare takt. En uppföljande rapport har därför fokuserat på evenemangsstranden i Täppet, på den smala strandremsan strax söder om Snickarhaken och på stranden precis söder om Revhaken i Åhus och på Gropahålet i Yngsjö. I korthet säger rapporten att det går att motverka erosionen på utsatta stränder med tillförsel av ny sand. Men allra först krävs tillstånd, beslut, pengar och grundliga beräkningar.

En levande landsbygd

En viktig utgångspunkt för Kristianstads kommun är att stad och landska växa tillsammans, i god balans.

Landsbygdsutvecklingen bedrivs med höga ambitioner, i enlighet med kommunens landsbygdsstrategi, för att landsbygden ska kunna locka till sig mer människor, kompetens och idéer. Landsbygdsrådet med representanter från offentlig sektor, näringsliv, föreningar och organisationer är drivande och rådgivande. Genom landsbygdsfonden med årlig utdelning av 200 000 kronor kan organisationer som bidrar till lokal utveckling söka medel för aktiviteter och projekt.



Fler e-tjänster utvecklas hela tiden för att göra det enklare för kommunens medborgare. Populärast är sms-aviseringen om soptömning.



Kristianstad stiger i skolrankningen tack vare sina många och välutbildade lärare.

Service och tillgänglighet

Medborgare och företagare har en enkel och effektiv väg in i kommunen via medborgarcentret i Rådhus Skåne. Verksamheten vässas vidare med målet att alla snabbt och smidigt ska få korrekt information, rådgivning, vägledning och hjälp med ansökningar och beslut via webb, telefon eller personligt besök i kommunen.

Kommunens webbplats kristianstad.se har omkring 5 000 besök om dagen. Ambitionen är att alla ska hitta information och e-tjänster och att webben uppfattas som den naturliga, primära kontaktvägen till kommunen. Arbetet med att bygga upp ytterligare e-tjänster har fortsatt i snabb takt. I dag erbjuds över 200 e-tjänster som förenklar medborgarnas vardag. Att fler använder e-legitimation ökar användandet av elektroniska tjänster. Under året användes e-tjänsterna omkring 8 000 gånger. Biblioteken och mötesplatserna för seniorer arbetar aktivt för att öka kunskapen om digitala tjänster för mindre datorvana medborgare.

Omsorg och utbildning

Mer än tre fjärdedelar av kommunens resurser satsas på förskola, skola, vård och omsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning. Inom både omsorgens och utbildningens område bedrivs ett ständigt pågående utvecklingsarbete, som i

flera avseenden lett till förbättrade resultat. I förskolan, grundskolan och omsorgen har antalet elever och kunder ökat påtagligt på senare tid.

OMSORG

Äldreomsorgen i Kristianstad får 2018 gott betyg i Socialstyrelsens riksomfattande enkät "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?". Både hemtjänst och vård- och omsorgsboenden fick överlag bra omdömen. Två av kommunens vård- och omsorgsboenden hamnade i topp på Socialstyrelsens lista. Lanternan tog hem andraplatsen bland Sveriges bästa äldreboenden och Tätörtsvägen fick en delad tredjeplacering.

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet blir allt mer framträdande. I kommunen finns 17 mötesplatser där seniorer deltar i aktiviteter inriktade på social gemenskap, delaktighet, fysisk aktivitet och goda matvanor. I samarbete med Skåneidrotten ordnas Senior Sport School, som inspirerar till motion och ökad aktivitet. Genom samarbete mellan omsorgsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen görs i Kristianstad en särskild satsning på kultur för äldre.

UTBILDNING

Ett långsiktigt arbete pågår med att höja resultaten både i grundskolan och i gymnasiet. Stärkande metoder och arbetssätt har prövats med gott resultat på de tre fokusskolorna Centralskolan, Helgedalskolan och Näsby skola. Fler skolor är därför på

väg att följa efter.

I Lärarförbundets årliga undersökning "Bästa skolkommun" kom Kristianstads kommun på 67:e plats bland landets 290 kommuner. Det var en förbättring med hela 31 placeringar jämfört med året innan. I hela Skåne län är Kristianstad rankad som nummer åtta av 33 kommuner.

Lärarförbundets undersökning bygger på en jämförelse av 13 kriterier. Lärarnas utbildningsnivå och lärartätheten tillhör Kristianstads kommuns styrkor relativt sett, medan andelen godkända elever och resurstilldelningen drog ner kommunens rankning.

Nya skolor och förskolor byggs för att ge de bästa förutsättningarna för ett ökat antal elever. Efter rivning håller Sännaskolan och Kulltorpskolan på att byggas upp på nytt och på Näsby håller den helt nya Lingenässkolan på att färdigställas.

Högskolan viktig motor
Kristianstads befolkning har en lägre utbildningsnivå än genomsnittet i landet och Högskolan Kristianstad är en viktig motor för att höja utbildningsnivån. Högskolan har många populära utbildningar, som också har fått högt betyg i nationella utvärderingar.

Antalet ansökningar till Högskolan Kristianstad ligger fortsatt på en mycket hög nivå. Flest vill läsa sjuksköterskeprogrammet men även lärarutbildningarna har bättre söktryck än på många andra håll i landet.

Medborgare – Miljö

- Målpuppfyllelse Teckenförklaring
- Medborgare
 - Uppfylld nivå
 - Miljö
 - Delvis uppfylld nivå
 - Ej uppfylld nivå
 - Ingen mätning

Kristianstads kommuns miljöarbete har under 2018 haft fokus på att nå samtliga fem målområden i miljömålsprogrammet. En del i arbetet har varit att ta fram styrdokument. Under året har bland annat grönplanen slutförts och en kemikalieplan påbörjats. Kommunen har vidare deltagit i ett pilotprojekt för Agenda 2030 och initierat flera insatser för att förbättra vattenkvaliteten i Hanöbukten. I den årliga miljörankingen placerades Kristianstads kommun högst i kategorin mindre stad/tätort, vilket är ett tydligt kvitto på att kommunens miljöarbete är på rätt spår.

MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
<ul style="list-style-type: none"> ● Aktiva insatser för hållbar miljö 	<ul style="list-style-type: none"> ● Miljöranking ● Andel förnybar energi totalt i koncernens verksamhet 	<p>» I Aktuell Hållbarhets miljöranking 2018 fick kommunen plats 20 av 290 (2017: 30). Det var den bästa placeringen någonsin. Kristianstad toppade kategorin mindre stad/tätort med en förstaplats.</p> <p>» Andelen förnybar energi totalt 2018 i koncernens verksamhet var 96,6 % (2017: 95,9 %). Andelen fossilfri energi till el och värme var mellan 98 % och 100 %. Andelen förnybar energi i kommunkoncernens fordon ökade från 58,0 % under 2017 till 63,3 % under 2018. För att nå målet om fossilbränslefrihet 2020 behöver arbetet med fordon och drivmedel intensifieras ytterligare.</p>

Omvärldsanalys

MILJÖARBETE

Sedan 2009 har Aktuell Hållbarhet utfört en ranking över svenska kommuners miljöarbete via en kommunenkät till de 290 kommunerna i Sverige. År 2018 placerade sig Kristianstads kommun på plats 20, vilket är den bästa placeringen någonsin för kommunens del. Dessutom toppade kommunen listan i kategorin mindre stad eller tätort. 2017 hamnade kommunen på plats 30 och dessförinnan var den bästa placeringen från 2012 med plats 24.

AGENDA 2030

I början av året togs beslut i kommunfullmäktige om att kommunen ska arbeta aktivt med att förverkliga de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Under året har kommunen deltagit i ett pilotprojekt gällande kommunikation av Agenda 2030 på kommunal och regional nivå. Projektet leddes av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och FN-förbundet, och inkluderade flera olika aktiviteter där medborgare av olika åldrar varit involverade. Som avslutning på projektet hölls i december en introduktionsföreläsning i Agenda 2030 av FN-förbundet på Rådhus Skåne för medarbetare på alla nivåer inom kommunen.



Agenda 2030 innefattar 17 globala hållbarhetsmål.

För femte året i rad genomfördes Framtidsveckan i Kristianstads kommun. Framtidsveckan är en aktivitet för hållbar utveckling/omställning som föreningar och organisationer i samverkan med kommunens Agenda 21-samordnare årligen genomför. Agenda 2030 var plattformen för veckan och årets invigning ägde rum på Wendesområdet hos Svenska för invandrare (Sfi). Invigningen inleddes av Jan Lindelöf, ordförande i FN-föreningen följt av Radovan Javurek, ordförande för arbete och välfärdsnämnden och Ulrika Tollgren, ordförande för barn- och utbildningsnämnden. Kommunen bidrog i år

med att organisera samt att ordna föreläsare, workshops och sprida information om festivalen internt och externt.

Vattenriket har deltagit i projektet Biosphere for Baltic som är ett samarbete mellan biosfärområden runt Östersjön. Projektet genomförs med finansieringshjälp från Havs- och vattenmyndigheten. Projektet lyfter fram biosfärområdenas roll i arbetet med hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Fokus ligger på mål 14 som berör hav och marina resurser. Inom ramen för projektet anordnades en första konferens i Vattenriket den 13-15:e maj 2018.

Mångfalden i miljön

PROJEKT KRING ANSVARSARTER

Genom ett samarbete mellan Kristianstads kommun, Naturskyddsföreningen i Kristianstad, Nordöstra Skånes Fågelklubb och Puggehaten – Skånes mykologiska förening, genomförs sedan 2017 ett uppföljningsprojekt för åtgärder och inventeringar av flera av kommunens ansvarsarter. De utvalda ansvarsarterna är fågelarten fältpiplärka, växterna ryl och sandnörel samt svamparna kejsarspindling, rosen-sopp och violgubbe. Ansvarsarterna har valts ut i samråd med föreningarna. Under året har både fältpiplärka och ryl inventerats medan inventering av svamparna skjuts upp till nästkommande sommar. Anledningen till att inventeringen flyttades fram var årets varma sommar med påföljande torka.

INVIGNING AV NATURRESERVATET MOSSLUNDA

Det nyanlagda naturreservatet Mosslanda invigdes i juni. Mosslandareservatet har vidsträckt betesmarker och inom området finns lämningar från brons- och järnåldern liksom spår av mer sentida odlingar. Området har mycket skiftande markegenskaper med allt från torra och sandiga områden till fuktängar och rikkärr. Detta ger upphov till en stor artrikedom och det finns bland annat mer än tio orkidéarter i



ETT RIKT
VÄXT- OCH
DJURLIV



ETT RIKT
ODLINGS-
LANDSKAP



LEVANDE
SKOGAR



MYLLRANDE
VÄTMARKER



LEVANDE SJÖAR
OCH VATTENDRAG



HAV I BALANS
SAMT LEVANDE
KUST OCH SKÄR-
GÅRD

området. Området har även ett rikt fågelliv med bland annat gröngöling, mindre och större hackspett samt göktyta vilket gör det till en attraktiv besöksplats.

HÄRLÖVS VÅTMARK

C4 Tekniks arbete med Härlövs våtmark har fortsatt och under 2018 blev den praktiska delen av arbetet klart. En 6,6 hektar stor och tätortsnära våtmark har skapats. Syftet är att öka den biologiska mångfalden, öka reningen av vatten från omgivande landskap och jämna ut dagvattenflöden från Kristianstads tätorts västra delar. Våtmarken är belägen väster om den tidigare deponin och utgörs av två dammar med en mindre ö i den norra dammen. Under 2019 kommer arbetet med att tillgängliggöra området, inklusive den förra deponin, att startas upp.

NYA PEDAGOGISKA VERKTYG

Vattenriket har under året tagit fram flera pedagogiska verktyg för att belysa ekosystemtjän-

terna i kommunen för barn och unga. "Sagan om det lilla äppleträdet" visar hur äppelträd får hjälp av maskar, bin och andra för att få äpplen på sina grenar och med "Pollinera Mera" får elever fundera över kostnaden för ett äpple om det inte fanns några bin och människor själva fick pollinera äppelträdens blommor. "Vattenrikeblomman" är ytterligare ett pedagogiskt verktyg som används för att analysera ekosystemtjänster i ett område. Kronbladen visar olika kategorier av ekosystemtjänster och genom att veckla ut kronbladen kan ekosystemtjänsterna poängsättas. Det är naturpedagog Sam Peterson och naturvägledare Erik Kohlström som tagit fram de nya verktygen.

SAND LIFE

Under 2018 avslutades projektet SAND life som var ett EU-projekt för att gynna unika sandmarker i södra Sverige. Projektet genomfördes av Vattenriket tillsammans med länsstyrelserna i Skåne, Halland och Kalmar. Projektet resulterade i flera utemuseer och en handbok kring sandmarkernas historia, natur och artrikedom samt hur de kan restaureras och skötas. Vattenrikets ekolog Karin Hernborg var en av författarna. Inom projektet gjordes även stora åtgärder i landskapet för att gynna och restaurera sandmarkerna i kommunen.



Kejsarspindling är en av våra lokala ansvarsarter som har inventerats under året.

Skyddade områden	2018	2017
Antal naturreservat	54	53
- varav kommunala	5	5
Information om naturvärden	2018	2017
Antal besökare på naturum Vattenriket	100 370	102 012

God vattenstatus

GOD VATTENSTATUS I HANÖBUKTEN

Via ett projekt som genomförts av Vattenvårdsförbundet för Västra Hanöbukten gjordes en inventering av mikroplast i Hanöbukten. Inventeringen genomfördes med provtagningar på både vatten, sediment och blåmussla. Resultaten visade att det fanns mikroplast i samtliga fraktioner. Under året har även kommunnätverket Hanöbukten startats. Det är ett samarbetsorgan för alla kommuner utmed Hanöbukten, från Karlskrona till Ystad. Fokus i nätverket är kunskapsutbyte samt att hitta gemensamma projekt och arbetsuppgifter som kan drivas tillsammans för att förbättra vattenstatusen i Hanöbukten.

MINSKAT NÄRINGSLÄCKAGE

Våtmarker bidrar till en ökad biologisk mångfald och ökat näringsupptag som i sin tur minskar övergödningen. Då det finns stora arealer av jordbruksmark i kommunen är övergödning en stor utmaning. Under



GRUNDVATTEN AV GOD KVALITET



INGEN ÖVERGÖDNING

året har ett projekt på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen startats upp gällande stallgödsel och minskat näringsläckage

från odlingar till yt- och grundvatten. Projektet stäcker sig över tre år och genom fältförsök, kunskapsuppbyggnad och ökad medvetenhet är målet att stimulera till att fler ser stallgödsel som en värdefull resurs, att spridningen av stallgödsel görs över större arealer och att gödslingen i större utsträckning är behovsanpassad.

Under 2018 färdigställdes sju stycken våtmarker på totalt 24 hektar inom flera olika projekt. Ett LOVA-projekt som pågått via Biosfärkontoret sedan 2015 slutredovisades och inom projektet har det anlagts 28 hektar våtmarker. Medel för ett nytt LONA projekt, "Vätare mark", söktes i början av 2018 och under sommaren blev kommunen beviljade 5,3 mkr fram till 2021. Flera nya våtmarkslägen har projekterats och



I projektet med att minska övergödning arbetades det med bättre fördelning av stallgödsel på åkrarna.

flera nya markägare har under året visat intresse att anlägga våtmarker/hålla kvar vatten i landskapet. Under 2019 ska det nya projektet startas upp och flera åtgärder genomföras.

NYA VATTENGRUPPER

Under året har flera vattengrupper som berör Kristianstads kommun bildats för att arbeta med god vattenstatus runt om i kommunen. Detta gäller exempelvis nätverk för Arkelstorpssviken och Segesholmsån och intresset för frågorna är stort. Nätverken bidrar till ett mer inkluderande arbete där flera aktörer blir delaktiga i det lokala arbetet.

Nylagda våtmarker	2018	2017
Nyanlagda ytor våtmark (hektar)	30,6	21

Hållbar bebyggd miljö

HÅLLBARHET I FYSISK PLANERING

Arbetet med naturvård i fysisk planering har fortsatt under 2018 med syfte att belysa och tillgodose naturvårdsaspekterna i den fysiska planeringen. Det har även påbörjats ett arbete med att skapa en kommunövergripande samsyn på hållbar samhällsplanering. Arbetet med kommunens grönplan som påbörjades under 2017 har under året slutförts och ska tas upp för beslut under våren 2019.

AVFALLSINSATS FÖR ATT MINSKA DUMPNING

På grund av problematik kring dumpning av sopor på återvinningsstationerna har ett projekt för att kunna spåra avlämning av avfall från livsmedelsverksamheter upprättats. Genom ett företagskort registreras vilka företag som lämnar sitt avfall på återvinningscentralerna och avfallshanteringen kan på så sätt



GOD BEBYGGD MILJÖ

lättare kontrolleras vid tillsyn. Detta gäller från och med årsskiftet 2018-

2019 då de första verksamheterna fick ut sina kort.

EU-PROJEKT URBAN LINKS 2 LANDSCAPE

Urban Links 2 Landscape (UL2L) är ett EU-projekt som startades upp under våren 2018 tillsammans med fem andra medlemsländer. Projektet har fått stöd av Interreg Europe och syftet är att utbyta kunskap om städernas natur- och vattenkvaliteter samt mötet mellan stad och land. Särskilt fokus läggs på odling, klimatanpassning och hälsa som viktiga ekosystemtjänster i stadsutvecklingen. Kristianstad kommer främst att visa hur det går att beakta hållbarhetsaspekter och mötet mellan stad och natur i den översiktliga planeringen. Kommunen kommer även att undersöka hur grönytor kan användas för näringsverksamhet

och hur kompensationsåtgärder kan användas i planeringen för att höja stadens kvaliteter.

INSAMLING GENOM FYRFACK

Renhållningsbolaget slutförde under året införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar för samtliga villor och fritidshus. En tydlig trend visar att fyrfackskärnen har gett en ökad mängd insamlat matavfall och minskat mängd insamlat restavfall. Detta tyder på att kunderna har blivit bättre på att sortera ut förpackningar och därmed minska mängden jungfruliga råvaror som behövs till att skapa nya förpackningar.

NY ÄVC I ARKELSTORP

Arkelstorps nya återvinningscentral invigdes den 14 juli. Den nya återvinningscentralen möjliggör insamling av fler fraktioner (som exempelvis farligt avfall och återbruk) och är utrustad med solceller för att vara 100 procent självförsörjande på el.

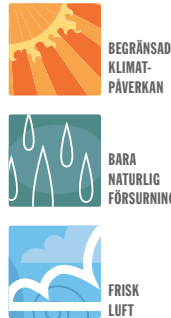
Klimat och luft

FOSSILBRÄNSLEFRI KONCERN

Kristianstads kommun bedriver ett gediget arbete med att minska klimatpåverkan samt med att skydda samhället mot effekterna av klimatförändringarna. Ett av de viktigaste miljömålen är att kommunkoncernen ska vara fossilbränslefri 2020. Som en del av detta arbete deltar Kristianstad i projektet Fossilbränslefria kommuner tillsammans med nio andra kommuner. Projektet syftar till att öka takten i omställningen mot fossilfrihet.

Under 2017 infördes klimatväxling för kommunförvaltningarna. Det innebär att fossila resor och transporter belastas med en avgift som sedan kan användas till klimatfrämjande åtgärder i verksamheterna. Sedan klimatväxlingen infördes har avrop på 160 tkr beviljats, vilket främst har använts till inköp av elcyklar, men även till IT-utrustning för att främja resfria möten.

Kristianstads kommun är i stort sett fossilbränslefri vad gäller el (100 %) och uppvärmning (98 %). För att nå målet om fossilbränslefrihet 2020 behöver arbetet med fordon och drivmedel intensifieras ytterligare, då andelen förnybara drivme-



del under 2018 var 63 % sett över hela kommunkoncernen. Dock har ett antal av kommunens bolag sedan tidigare nått målet, vilket till stor del skett genom att övergå från diesel till HVO (hyderad vegetabilisk olja) som drivmedel i fordon och arbetsmaskiner.

Under 2018 antogs en handlingsplan för Fossilfria transporter. I denna föreslås bland annat att en samordnad fordonsorganisation skapas, att en strategi för laddinfrastruktur för elbilar tas fram samt att riktlinjerna för resor och möten i tjänsten förtydligas och följs upp.

ENERGI- OCH KLIMATRÅDGIVNING

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen till privatpersoner, företag och organisationer bedrivs med en heltidstjänst och finansieras med bidrag från Energimyndigheten. Kristianstads kommuns rådgivare serverar även Bromölla kommun med rådgivning. Fördelning av nerlagd tid är cirka 80/20 mellan de båda kommunerna.

Projektperioden avser tiden 2018-2020. Under denna period kommer

energi- och klimatrådgivaren att delta i nationella insatsprojekt riktade mot solcellsinstallationer och hållbara transporter. Energi- och klimatrådgivaren ingår i det skånska nätverket för kommunala energi- och klimatrådgivare, vilket samordnas från Energikontor Skåne. Inom nätverket anordnas nätverksträffar, utbildningsdagar och studieresor.

Energi- och klimatrådgivningen är organisatoriskt placerad på kommunledningskontorets enhet för tillväxt och hållbar utveckling. Man har därmed ett tätt samarbete med de tjänstemän som arbetar med frågor rörande klimat, näringsliv, landsbygdsutveckling, evenemang m.m. Dessutom finns ett nära samarbete med andra kommunala förvaltningar, bland annat med miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, för att nå ut till målgrupperna.

Förnybar uppvärmning, %	2018	2017
C4 Teknik	96	95
AB Kristianstadsbyggen	99	98
AB Allön	99	90
Förnybara drivmedel	2018	2017
Inköp av biogas (MWh)	3 700	4 100
Andel förnybart (%)	63	58

Giftfri och säker miljö

LOKAL KEMIKALIEPLAN

Under året har arbetet med att ta fram en lokal kemikalieplan påbörjats och kommer under våren 2019 fortsätta genom workshops för tjänstepersoner och kommunens bolagsledningar. Syftet är att förankra arbetet i en tidig fas. Kemikalieplanen kommer behandla både användandet, hanteringen och inköp av kemikalier och mikroplast inom kommunen. Planen tas fram för att kommunen ska ta ställning till och skapa en gemensam bild av hur dessa frågor ska hanteras.

KEMIKALIESMARTA FÖRSKOLOR

Efter ett två år långt projekt har nu kemikaliesmarta förskolor slutförts



och samtliga förskolor har besökts i samband med miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens tillsynsarbete. Eftersom barn är en extra känslig grupp är det viktigt att minimera risker för kontakt med farliga kemikalier. Med hjälp av coaching och informationsmaterial har förskolorna fått råd om hur de kan minska kemikalier i barns vardag.

Genom tillsynsbesök har förskolor fått hjälp att rensa ut bland leksakerna för att minska kemikalier i barns vardag.

Ekologiskt certifierade livsmedel (volym)	2018	2017
Andel av totala livsmedelsinköp (%)	47,7	44,5
Andel av livsmedelsinköp inom barn- och utbildningsförvaltningen (%)	49,1	45,5

Utveckling

Kristianstad fortsätter att växa. Befolkningen ökar i snabb takt, bostadsbyggandet har tagit fart, och flera företag har nyetablerat sig eller utvidgat sin verksamhet.

En positiv utveckling för näringsliv och infrastruktur och en något förbättrad arbetsmarknad visar att utvecklingen går i rätt riktning och ger sammantaget grön indikator för kommunens utveckling.

- Måluppfyllelse Teckenförklaring
- Utveckling
 - Uppfylld nivå
 - Delvis uppfylld nivå
 - Ej uppfylld nivå
 - Ingen mätning

MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
<ul style="list-style-type: none"> ● Växande Kristianstad 	<ul style="list-style-type: none"> ● Invånarförändring ● Arbetslöshet 	<ul style="list-style-type: none"> » Antal invånare i kommunen 2018-12-31 var 84 908, en ökning med 757 personer under året (0,90 %). 2017-12-31 var invånarantalet 84 151, en ökning med 960 personer under 2017 (1,15 %). » Enligt arbetsförmedlingens årsstatistik 2018 var andelen av den registerbaserade arbetskraften i Kristianstads kommun som var inskrivna som arbetslösa 9,7 % (4,3 % öppet arbetslösa och 5,5 % i program). Motsvarande siffror för Skåne var 9,4 % (5,0 % resp. 4,5 %) och för riket 7,0 % (3,8 % resp. 3,3 %). I jämförelse med 2017 har arbetslösheten minskat, för Kristianstad -0,7 procentenheter, för Skåne och för riket -0,5 procentenheter.
<ul style="list-style-type: none"> ● God företagssamhet 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjt-Näringslivs-Index ● Handelsindex 	<ul style="list-style-type: none"> » I Svenskt näringslivs undersökning av företagarnas upplevelse av kommunernas näringslivsklimat 2018 förbättrade Kristianstad sin kommunranking med 53 platser från 202 till 149. Företagarnas sammanfattande omdöme 2018 var att 44,8 % (2017: 32,5 %) anser att kommunens företagsklimat var bra, mycket bra eller utmärkt, samma värde som riket (2017: 43,2 %). » Handelsindex 2017: Total detaljhandel 109 (2016: 109), dagligvaror 97 (2016: 97), sällanköpsvaror 122 (2016: 122).
<ul style="list-style-type: none"> ● Förbättrad infrastruktur 	<ul style="list-style-type: none"> ● Bostadsbyggande ● Digitaliseringsindex 	<ul style="list-style-type: none"> » 2017 färdigställdes 262 lägenheter (2016: 243), varav 105 i flerbostadshus (2016: 121) och 157 i småhus (2016: 122). Att byggnadstakten är på hög nivå indikeras av att 621 startbesked för bostäder gavs under 2018 (2017: 616). » Vid årets slut 2018 var medelvärdet 3,9 (2017: 3,78) på en femgradig skala för de 18 indikatorerna som ingår i digitaliseringsindexet, bl.a. e-tjänster, fiberutbyggnad, 1-1 enheter inom skola, digital tillgänglighet m.fl.

Omvärldsanalys

Kristianstads kommun är den fjärde största av Skånes 33 kommuner. Länets utveckling påverkar och påverkas av Kristianstad, särskilt inom arbetsmarknads- och miljöområdet.

Hela Skåne kan, med sina drygt 1,3 miljoner invånare, beskrivas som en av Sveriges tre storstadsregioner. Med 250 tätorter har Skåne en större täthet än någon annan del av Sverige. Kristianstad-Hässleholm är en av de regionala kärnor som spelar en viktig roll för Skånes utveckling.

Skånes befolkning förväntas fram till 2027 öka med 11 procent till cirka 1 487 000 invånare år. Enligt Region Skånes prognos väntas Kristianstad i slutet av 2027 ha drygt 91 500 invånare.

Prognoserna för hela landets befolkningsutveckling visar att andelen äldre ökar i snabb takt. År 2060 beräknas var fjärde invånare i Sverige vara över 65 år, medan den arbetande befolkningen mellan 20 och 64 väntas ha minskat till 52 procent. Allra snabbast ökar den äldsta delen av befolkningen. Att fler människor lever ett långt liv är positivt. Men en större andel pensionärer betyder samtidigt att den förvärvsarbetande delen av befolkningen minskar och att färre ska försörja fler.

Medellivslängden var i mitten av 1900-talet ungefär densamma som pensionsåldern men väntas i mitten av 2000-talet ha ökat så att män i snitt lever till 87 och kvinnor till 89 års ålder.

Även om dagens och framtidens äldre har bättre hälsa än tidigare

generationer blir det många som drabbas av bland annat demenssjukdomar och behöver mycket vård och omsorg. De mer vårdkrävande äldre kommer att kräva större resurser än i dag.

Växande Kristianstad

Kristianstad växer snabbt. Förra året ökade kommunens befolkning med 757 invånare och var vid årsskiftet 84 908 kommuninvånare enligt SCB:s officiella mätning.

Förra årets trendbrott med positivt flyttnetto gentemot övriga Skåne håller i sig och gav ett plus på 115 personer. Tidigare år har det varit ungefär lika många som flyttade in och ut mellan Kristianstad och andra skånska kommuner men ofta med ett litet minus för vår kommun. Nu



Centrumhandeln möter nya utmaningar. Insatser görs i bred samverkan för att stärka och utveckla en levande stadskärna.



På Krinova Incubator & Science Park får idéer möjlighet att växa till innovationer och framgångsrikt företagande.

går Kristianstads kommun plus på alla fronter. Antalet nyfödda 2018 var 929, samtidigt som 831 personer avled, och födelsenettet slutade alltså på +98. I nästan hälften av de skånska kommunerna blev det ett negativt födelsenetto med fler döda än födda under året. Omflyttningen var omfattande under året med 4 274 inflyttade och 3 620 utflyttade i kommunen. Skåne som helhet gick också med plus och hade vid årsskiftet 1 362 164 invånare efter en ökning med 17 475.

I landet som helhet är männen i befolkningen sedan 2016 fler än kvinnorna. I Kristianstad är kvinnorna fortfarande flest, med en könsfördelning på 50,1 kvinnor och 49,9 män. I ålderskategorier har Kristianstad 2,1 procent barn upp till 17 år, 57,3 procent mellan 18 och 64 år och 21,6 procent över 65 år. Det innebär att Kristianstad har en mindre andel invånare i arbetsför ålder och en större andel äldre jämfört med genomsnittet i riket och Skåne som helhet och att ytterligare en liten förskjutning uppåt i ålder har skett sedan förra året. Fördelningen leder till att Kristianstads invånare har en genomsnittsalder på 42 år, medan snittet i riket är 41,2.

Andelen invånare med utländsk bakgrund är lägre i Kristianstad än i landet i genomsnitt. I Kristianstad har 24 procent av invånarna utländsk bakgrund, varav 18,4 procent är utrikes födda och 7,7 procent har utländskt medborgarskap. Rikssiffrorna visar här 24,9 med utländsk bakgrund varav 19,1 utrikes födda och 9,1 procent utländska medborgare. Till Kristianstad invandrade 761 personer förra året medan 346 personer utvandrade.

Företagsamhet

I Kristianstads kommun finns omkring 8 000 registrerade företag varav omkring 70 procent är ensamföretag. Många branscher finns representerade, även om jordbruk, handel och byggverksamhet är de största.

Analysen och prognoser visar att näringslivet i nordöstra Skåne överlag har en god konkurrenskraft och visar tydlig tillväxt, men utveckling krävs framför allt för förbättrad innovation, internationalisering och kompetensförsörjning. Ett stöd i det arbetet ges inom det EU-finansierade projektet TÖS, Tillväxt i Östra Skåne. Samarbetet mellan tolv kommuner i östra Skåne leds från Kristianstad med drygt 100 deltagande företag.

Krinova Incubator & Science Park har en viktig roll i TÖS-projektet, men även i andra sammanhang där det handlar om att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen.

Krinova är bland annat Sveriges äldsta och största innovationsarena och science park med mat som profilområde. Utöver det regionala arbetet fick Krinova i december 2017 finansiering från statliga Vinnova för att tillsammans med andra parter arbeta nationellt med Foodinova för att skala upp ett innovations- och inkubationsstöd till livsmedelsföretag i Sverige. Ett tydligt tecken på att innovationsarbetet ger genklang var att Krinova Incubator & Science Park fick ta emot Region Skånes pris för "Synnerliga insatser för Skåne 2018" vid Malmö Näringslivsgala.

Det näringslivsfrämjande arbetet med att förenkla kontakterna mellan kommunen och företagen fortsätter, bland annat med hjälp av kommunens företagslots. I arbetet med att

förbättra attityderna till näringslivet deltar Kristianstads näringslivsråd, som arbetar med de tre fokusområdena "Attraktiva Kristianstad", "Kompetensförsörjning" och "Integration".

Detaljhandeln, som är en viktig näringsgren i Kristianstad, befinner sig i en global omstruktureringsfas där näthandel tar allt större andelar. Överallt minskar cityhandeln i förhållande till annan handel. För kommunen är det viktigt att ha en levande stadskärna, även om det förstås är konsumenterna som bestämmer var handeln ska finnas. Tillsammans med andra aktörer arbetar kommunen med att utveckla stadskärnan och skapa en inbjudande och händelserik miljö. Fastighetsägarnas undersökning Cityklimatet visat att omsättningen i Kristianstads centrum trots allt har ökat inom alla de områden som mäts: dagligvaror, sällanköpsvaror, café och restaurang, hotell och annan service och att Kristianstad de senaste åren har haft en bättre utveckling än många andra städer. Öppnandet av det nya handelsområdet i Hammar har inneburit en omedelbar påverkan på centrumhandeln, men kan enligt handelsforskare långsiktigt stärka Kristianstads handelsnäring gentemot näthandeln.

En god tillgång på verksamhetsmark är avgörande för företagets möjlighet att etablera sig och bygga ut sina verksamheter i Kristianstad. Intresset har varit mycket stort för de nya verksamhetsområden som har iordningställts i Åhus och Vä.

Kristianstad och Hässleholm är en viktig tillväxtmotor i Skåne. Tillväxten står i fokus för samarbetet inom nätverket Skåne Nordost, där även Bromölla, Hörby, Osby och Östra Göinge ingår.

LYCKADE EVENEMANG

Upplevelse- och besöksnäringen är en av de snabbast växande branscherna. Kristianstad ser liksom hela Skåne en positiv utveckling. Kristianstads kommun har de senaste åren medvetet satsat på att dra till sig stora evenemang som lockar besökare.

Skåne fortsätter att vara ett av de starkaste besöksområdena i landet. Den varma sommaren gynnade hemmaturismen.

Kommunens turist- och besöksinformation har fortsatt att utveckla sin mobila besöksservice. Turistinformation ges där den efterfrågas, på webb, sociala medier och på globala reseplattformar. Direktkontakt sker via telefon, mejl och chatt och vid de lådcyklar, som flyttas dit besökarna finns.

Flera lyckade och välbesökta evenemang genomfördes under året. En analys av turistomsättning för de åtta evenemangen Melodifestivalen, Åhus Beach Fotboll, Svenska mästerskapen i Luftpistolsskytte, Åhus Beach Handboll, Nordiska mästerskapen för islandshästar, Karting World Cup, kartingtävlingen Rotax och Agility-VM visar att de sammanlagt lockade över 100 000 turister som omsatte över 200 miljoner kronor under vistelsen i kommunen.

Handbollen fortsätter att samla en stor publik i arenan och tusentals fans hyllade dessutom IFK Kristianstad utanför arenan efter det fjärde SM-guldet på lika många år. Melodifestivalens "Andra chansen" blev inte bara en upplevelse för dem som hade biljetter till arenan utan en hel veckas mellofest med aktiviteter och framträdanden runt om i kommunen.

ATTRAKTIVA MÖTESPLATSER

De kommunala satsningarna på att skapa attraktiva och välbesökta mötesplatser fortsätter. Naturum Vattenriket, Kulturkvarteret, Kristianstad Arena och, Regionmuseet och Kulturhuset Barbacka har utvecklats till starka och populära besöksmål. Under året har det nya arenaområdet för utomhusidrott invigts på Söder med bättre tränings- och tävlingsmög-

ligheter för bland andra fotbollsspelare, tennisspelare och friidrottare.

ARBETSMARKNAD

Skåne län har en lägre sysselsättningsgrad än genomsnittet i Sverige. Arbetslösheten bland ungdomar och utrikes födda är hög.

Enligt Arbetsförmedlingens årsstatistik för 2018 var 9,7 procent av de arbetsföra i Kristianstads kommun inskrivna som arbetslösa. Det är en minskning mot 2017 då arbetslösheten var 10,4 procent.

I Kristianstad 2018 var 4,3 procent öppet arbetslösa medan 5,5 procent deltog i något program med aktivitetsstöd. Det kan jämföras med riksgenomsnittet 3,8 procent öppet arbetslösa och 3,3 procent i program.

Den öppna arbetslösheten i Kristianstad var något lägre än i Skåne som helhet, som ligger på 4,9 procent, och andelen som deltog i program var högre än Skånes 4,5 procent.

I absoluta tal fanns det i december 3 973 kommuninvånare inskrivna hos Arbetsförmedlingen som saknade arbete. Det var drygt 200 färre än vid samma tidpunkt året innan.

Bland unga är arbetsmarknadsläget ännu mer bekymmersamt. I december saknade 240 ungdomar helt sysselsättning medan 433 var sysselsatta i åtgärder. Det sammanlagda antalet arbetslösa ungdomar var i alla fall 100 färre än ett år tidigare.

I arbetsmarknadsanalysen för Skåne konstateras att den låga sysselsättningen i länet bland annat beror på låg utbildningsgrad. Det märks också en bristande matchning mellan tillgång och efterfrågan på de kompetenser som näringslivet efterfrågar.

Goda utbildningsmöjligheter är en viktig grund för att fler unga ska komma ut i arbetslivet. Ett tydligt mål är att fler ska lämna gymnasiet med goda kunskaper och behörighet till vidare utbildning.

En hög arbetslöshet är inte bara ett problem för dem som saknar arbete och en egen försörjning. Arbetslösheten påverkar också samhället och

välefärderna, eftersom skatteintäkterna blir mindre.

För att skapa en sammanhållen arbetsmarknad, med större möjligheter till rätt matchning, är det angeläget att fortsätta förbättra infrastrukturen och kollektivtrafiken inom Skåne. När det är möjligt att bo i en del av länet och jobba i en annan, skapas en vidgad arbetsmarknad med fler möjligheter och bättre matchning.

Infrastruktur

Kollektivtrafikresandet har långsiktigt ökat och behöver öka ännu mer för att minska miljö- och klimathotet.

Pålitliga och snabba förbindelser är ett grundläggande krav för att fler ska välja att resa kollektivt.

Planeringen för nästa etapp från Kristianstad C till Högskolan Kristianstad har påbörjats.

Antalet resor med Skånetrafiken ökade ännu ett år och den preliminära årsstatistiken visar att 167 miljoner resor gjordes med Skånetrafiken under året. Däremot lyckades Skånetrafiken inte uppnå sina mål om punktlighet.

En flaskhals i järnvägsnätet finns mellan Kristianstad och Hässleholm, som är Sveriges mest trafikerade enkelspåriga järnväg. Kommunen driver på för fortsatt utbyggnad.

SÄKRARE VÄGAR

Även om kollektivtrafiken är viktig, måste det skånska vägnätet också förbättras för snabbare och säkrare transporter av människor och gods.

Utbyggnaden av E22 till motorväg fortsätter och har nu kommit till etappen förbi Tollarp.

Även utbyggnaden av den digitala infrastrukturen fortsätter. I Kristianstads kommuns digitala agenda sätts målen att kommunen 2020 ska ligga i framkant när det gäller att använda digitaliseringens möjligheter att utveckla den kommunala servicen, verksamheterna och demokratin. Målet är att kommunen ska tillhanda hålla en digital infrastruktur i världsklass för att öka tillväxten och välfärden. Utbyggnaden av fiber har gått snabbare än målsättningen.

Medarbetare

Kristianstads kommun har den klara ambitionen att vara en bra och lyhörd arbetsgivare som i samspel med medarbetarna utvecklar kommunens arbetsplatser där det goda arbetet står i centrum.

Den avmattning av sjukfrånvaron som började i slutet av 2017 förstärktes under 2018 och sjukfrånvaron minskade med över en och en halv kalenderdag per medarbetare och år. Frisktalet minskade under året. Årets medarbetarenkät visar bra resultat. Sammantaget bedöms medarbetarperspektivet ha gul nivå för 2018.

Måloppfyllelse	Teckenförklaring
● Medarbetare	● Uppfylld nivå
	● Delvis uppfylld nivå
	● Ej uppfylld nivå
	● Ingen mätning

MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
● God hälsa och hög arbetstillfredsställelse	● Sjukfrånvaro ● Nöjd-Medarbetar-Index	<p>» Trots minskning av sjukfrånvaro under året nåddes inte målsättningen att minska med två kalenderdagar per medarbetare och år. Sjukfrånvaron minskade med 1,7 kalenderdagar till 23,2 kalenderdagar jämfört med 2017. Det var främst de längre sjukskrivningarna över 90 dagar som stod för minskningen. Avmattningen började under senare delen av 2017 och har förstärkts hela 2018. Under 2017 ökade sjukfrånvaron med 0,7 dagar.</p> <p>» Medarbetarenkäten genomfördes i ny tappning under hösten 2018. Enkäten hade fokus på arbetsklimat, ledarskap, organisation samt visioner och mål. Samtliga svar från medarbetarenkäten har slagits samman till ett medarbetarindex. Resultatet hamnade på ett index på 69 där högsta värdet var 100, vilket var gul nivå i undersökningen.</p>
● Ökad delaktighet, ökat medskapande och ansvarstagande	● Medarbetarskaps-Index ● Ledarskaps-Index ● Hållbart medarbetarengagemang	<p>» Medarbetarskaps-Index mäts inte i den nya medarbetarenkäten.</p> <p>» Index för ledarskap mätte det direkta ledarskapet och innefattade delar som förtroende och att chefen leder, stödjer och uppmärksammar. Även områden som återkoppling och att föregå med gott exempel ingick. Resultatet för kommunen hamnade på 73 där högsta värdet var 100, vilket var grön nivå i undersökningen.</p> <p>» Hållbart medarbetarengagemang (HME) har utarbetats av Sveriges Kommuner och Landsting och är ett mått som är möjligt att jämföra med andra kommuner. HME består av tre delområden: motivation, ledarskap och styrning. Kristianstads kommuns index för HME hamnade på 79 där högsta index är 100. 2018 års värde minskade med två indexenheter om man jämför med tidigare års medarbetarenkät.</p>

Omvärldsanalys

Utmaningen för kommunal verksamhet framöver kommer vara att möta krav från kommuninvånare utifrån ökade förväntningar på bland annat tillgänglighet, tekniska lösningar samt mer individuella lösningar för brukare och kunder.

Utvecklingen av sjukfrånvaron i Kristianstads kommun har vänt från att ha ökat under en sexårsperiod till en minskning under 2018. Tendensen på minskning påbörjades i slutet av 2017 och intensifierades under 2018. Stort fokus finns fortfarande kring frågan och olika typer av studier och forskning pågår som analyserar och belyser bakomliggande orsaker och samband. Omfattande insatser utifrån avsiktsförklaringen för friskare arbetsplatser har genomförts under året med olika typer utbildningsinsatser på individ- och organisationsnivå.

Friska och nöjda medarbetare

HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Kristianstads kommun ger förutsättningar för aktiva hälsofrämjande insatser i form av kunskaper, aktiviteter och stöd i livsstilsfrågor som syftar till att främja, stärka och utveckla medarbetarnas fysiska, psykiska och sociala resurser. Strax över 50 procent av medarbetarna har passat på att ägna sig åt hälsa och friskvård genom att använda sig av friskvårdssubventionen under 2018. Detta var en mindre ökning jämfört med tidigare år.

MEDARBETARENKÄTEN

Medarbetarenkät 2018 genomfördes under perioden 10-25 september i samarbete med leverantören Quicksearch. 82 procent av medarbetarna passade på att ge sin syn på arbetsmiljön, ledarskapet, orga-

nisationen samt visioner och mål. Resultatet utgör en viktig informationskälla i vår strävan att skapa en hälsofrämjande arbetsmiljö och ingår som en del i den årliga uppföljningen av arbetsmiljö, likabehandling och samverkan.

För första gången har Kristianstads kommun fått ett mått på medarbetarnas rekommendationsvilja internt och externt (eNPS). Talet är ett värde som baseras på i vilken grad en person är villig att rekommendera sin arbetsplats till vänner och bekanta. Resultatet blir ett procenttal mellan -100 till 100 där värde över 0 betyder att det finns fler ambassadörer än kritiker. Kristianstads kommuns sammanvägda värde för eNPS hamnade på -6.

FRISKTALET

Frisktalet definieras av kommunerna i Skåne som andelen medarbetare med tillsvidareanställning i

procent som varit sjukskrivna högst fem kalenderdagar under året. 2018 minskade frisktalet för fjärde året i rad och hamnade på 55,1 procent. Tidigare år har värdet för frisktalet varit runt 60 procent. Både kvinnornas och männens frisktal minskade. Kvinnornas frisktal hamnade på 51,9 procent och männens på 66,3 procent. Skillnaden mellan kvinnors och mäns frisktal minskade något jämfört med 2017.

Barn- och utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen minskade frisktalet både 2016 och 2017 och fortsatte minska 2018. C4 Teknik som ökat frisktalet de föregående tre åren har nu minskat frisktalet.

Frisktal*	2018	2017
Större förvaltningar:		
Kommunledningskontoret	70,0	67,1
C4 Teknik	65,1	70,0
Barn- och utbildningsförvaltningen	59,5	61,1
Arbete och välfärdsförvaltningen	53,4	59,7
Omsorgsförvaltningen	47,3	48,2
Mindre förvaltningar:		
Kultur- och fritidsförvaltningen	72,9	71,4
Räddningstjänsten	71,8	70,0
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	55,7	67,1
Hela kommunen	55,1	56,7

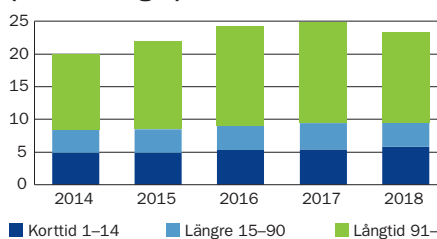
*Andel i procent av de tillsvidareanställda som varit sjukskrivna högst 5 dagar under året.

SJUOKSRIVNINGAR

Sjukskrivningarna minskade med 1,7 kalenderdagar och hamnade på 23,2 kalenderdagar per medarbetare och år för 2018. Målet att sjukfrånvaron ska minska med två kalenderdagar per tillsvidareanställd medarbetare och år nåddes inte. De långa sjukskrivningarna över 90 dagar stod för minskningen med -1,8 kalenderdagar. De långa utgjorde nästan hälften av sjukskrivningsdagarna med 13,8 kalenderdagar per medarbetare. De korta sjukskrivningarna under 15 dagar ökade med 0,4 kalenderdag och hamnade på 5,8 kalenderdagar per medarbetare. Sjukskrivningarna mellan 15 och 90 dagar minskade med 0,3 dagar och hamnade på 3,7 kalenderdagar.

Kvinnornas sjukfrånvaro minskade med över två kalenderdagar, samtidigt som männens ökade med en halv kalenderdag. Trots kvinnornas minskning var sjukfrånvaron nästan dubbelt så hög som männens, 25,8 respektive 14,1 kalenderdagar per medarbetare och år.

Sjukskrivningar för tillsvidareanställda (kalenderdagar)*



* Exklusive tidsbegränsad sjukersättning, rehabiliterings- och arbetsskadeersättning. Hänsyn tagen till omfattning men inte till sysselsättningsgrad.

Sjukskrivningar per förvaltning Omsorgsförvaltningen minskade sjukfrånvaron med två kalenderdagar under 2018. Förvaltningen har ökat sjukfrånvaron under lång period men har nu vänt utvecklingen och det är främst de långa sjukskrivningarna som har minskat. Barn- och utbildningsförvaltningen minskade sjukfrånvaron med nästan en och en halv kalenderdag under 2018. Arbete och välfärdsförvaltningen minskade med två kalenderdagar från att haft oförändrad nivå 2017. C4 Teknik ökade sjukfrånvaron något från att ha minskat sjukfrånvaron de två föregående åren.

Sjukskrivningar i kalenderdagar per tillsvidareanställd*	2018	2017
Större förvaltningar:		
Omsorgsförvaltningen	30,7	32,9
Arbete och välfärdsförvaltningen	22,3	24,5
Barn- och utbildningsförvaltningen	19,6	21,0
Kommunledningskontoret	14,7	18,6
C4 Teknik	12,0	11,8
Mindre förvaltningar:		
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	17,1	12,2
Kultur- och fritidsförvaltningen	15,4	12,5
Räddningstjänsten	6,9	6,1
Hela kommunen	23,2	24,9

* Exkl. tillfällig sjukersättning, rehabiliterings- och arbetsskadeersättning. Hänsyn tagen till omfattning men inte till sysselsättningsgrad.

Sjukskrivningar per personalgrupp Undersköterskor/vårdbiträden utgör en stor del av kommunens medarbetare och påverkar den totala sjukfrånvaron. Personalgruppen har intensifierat den avmattning som märktes i slutet av 2017 och minskade med över en och en halv kalenderdag under 2018.

Förskollärare som ökade med över två kalenderdagar under 2017 hade en kraftig minskning med över 6 dagar under 2018. Elevassistenterna som minskade med nio dagar under 2016 och ökade med nästan tre kalenderdagar under 2017 var oförändrad 2018. Städ och renhållningsarbete som hade en kraftig ökning med nästan åtta kalenderdagar under 2017 har nu vänt utvecklingen och minskade med två dagar. Trots minskning hade personalgruppen den högsta sjukfrånvaron av alla personalgrupper.

OBLIGATORISK SJUKREDOVISNING

Uppgifterna på den obligatoriska sjukredovisningen gör det möjligt att jämföra med andra kommuner. Sjukredovisningen baseras på annat urval än kommunens egna underlag för sjukfrånvaro och visade på samma utveckling med en minskning av sjukfrånvaron under 2018 där den totala sjukfrånvaron minskade med 0,2 procentenhet. Den totala sjukfrånvaron har ökat från 2012, mattades av under 2017 och har nu minskat.

Obligatorisk sjukredovisning	2018	2017
Total sjukfrånvaro*	7,0 %	7,3 %
- varav långtidssjukfrånvaro**	53,3 %	57,0 %
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,8 %	8,2 %
Sjukfrånvaro för män	4,8 %	4,4 %
Sjukfrånvaron i åldersgruppen 29 år eller yngre	6,2 %	5,7 %
Sjukfrånvaron i åldersgruppen 30 - 49 år	6,7 %	7,0 %
Sjukfrånvaron i åldersgruppen 50 år eller äldre	7,7 %	8,1 %

* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga medarbetare. Även tidsbegränsad sjukersättning samt rehabiliterings- och arbetsskadeersättning ingår.

** Den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Långtidssjukfrånvaron, över 60 dagar, minskade betydligt. Även i detta urval ökar männen sin sjukfrånvaro. De yngsta medarbetarna under 29 år ökade sjukfrånvaron i detta urval, i kommunens egen redovisning minskade den yngre åldersgruppen sin sjukfrånvaro.

ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA SJUKSKRIVNINGARNA

Kristianstads kommun har väl genomarbetade riktlinjer och rutiner för hantering av arbetsanpassning och arbetslivsinriktad rehabilitering som tydligt anger att sjukanmälan ska göras till närmaste chef och att en rehabiliteringsplan för återgång i arbete ska påbörjas efter 14 dagars sjukskrivning. Arbetsmiljöenhetens huvuduppgift är att ge stöd i det hälsofrämjande arbetet, arbetsmiljöarbetet och rehabilitering. Kristianstads kommun erbjuder sina medarbetare stödjande samtal i förebyggande och rehabiliterande syfte från en extern leverantör.

Under 2018 har fortsatta insatser genomförts i enlighet med handlingsplan kopplad till de centrala parternas avsiktsförklaring för friskare arbetsplatser. Handlingsplanen består av totalt 22 punktinsatser som på bred front har som syfte att öka hälsan kopplat till arbetet. Som exempel kan nämnas genomförandet av projektet Framtidens hälsa, en utbildningsinsats, som genom två spår riktat sig i förhållande till individ, grupp och organisation. Under året har ett fortsatt samarbete skett tillsammans med Försäkringskassan både på strategisk och på operativ nivå. Utöver detta har rutiner och arbetsmetodik utvecklats ytterligare vad gäller hantering av anmälningar om kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

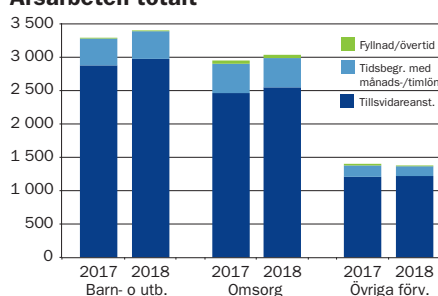
Effektivt arbetssätt

BEMANNING OCH VOLYM

Den totala resursinsatsen under 2018 var 7 833 årsarbeten vilket var en ökning med 176 årsarbeten. Tillsvidareanställningarna och tidsbegränsat anställda med timlön ökade samtidigt som tidsbegränsade

anställningar med månadslön minskade. Fyllnadstiden minskade något och övertiden ökade något.

Årsarbeten totalt



TILLSVIDARE- OCH TIDSBEGRENSAT ANSTÄLLDA

Antalet medarbetare i kommunen som hade en tillsvidareanställning under 2018 ökade med 34 och uppgick till 7 441 medarbetare under året. Omräknat till heltidsanställningar motsvarade tillsvidareanställningarna 6 761,8 årsarbeten, vilket var en ökning med 198 jämfört med 2017. Heltid för alla har påverkat volymen för årsarbeten på grund av att deltidsanställningar har omvandlats till heltidsanställningar.

Tidsbegränsade anställningar med månadslön omräknat till heltidsanställningar minskade med 85 årsarbeten och hamnade på 690 årsarbeten. En orsak är att omsorgsförvaltningen återgått till att anställa vikarier under sommarperioden på timlön istället från att föregående år haft månadslön. Volymen tidsbegränsade anställningar var under 2000-talet i snitt 600 årsarbeten. Volymen halverades 2009 och minskade ytterligare 2010 och 2011 och har nu efter ökning sex år i rad återigen minskat. Av de tidsbegränsade anställningarna med månadslön 2018 var 46 procent vikariat, en fjärdedel allmän visstidsanställning, en fjärdedel tidsbegränsad anställning enligt skollagen och resterande var säsongsanställningar.

Antalet medarbetare som fick timlön under året ökade med 63 personer till 2 029 personer. Resursinsatsen av timavlönade omräknat till årsarbeten ökade med 62 till 300 årsarbeten. Omsorgsförvaltningen stod för ökningen i och med att vikarier under sommarperioden anställdes med timlön.

FYLLNADSTJÄNSTGÖRING OCH ÖVERTID

Under 2018 minskade fyllnadstjänstgöringen från att tillfälligt ha ökat 2017 efter minskning sedan 2006. Minskningen var två årsarbeten och fyllnaden hamnade på 44 årsarbeten. Övertiden hamnade på 37 årsarbeten vilket var en ökning med fyra årsarbeten jämfört med 2017. Fyllnad och övertid utgör en liten del av den totala resursinsatsen och övertiden har hållit sig kring 25-30 årsarbeten de senaste tio åren.

SYSSELSÄTTNINGSGRADER

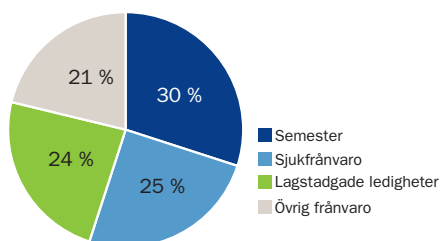
I april 2016 beslutade kommunfullmäktige att införa Heltid för alla tillsvidareanställda som innebär att alla tillsvidareanställda får rätt till heltid och att deltid ska vara en möjlighet för den som önskar. Rätt till heltid för alla infördes både utifrån jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv men också som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare. Förändringen har omfattat alla förvaltningar och genomförandet var slutfört vid årsskiftet 2017. I 2018 års uppföljning har förändringen fått full effekt och den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökade med 2,4 procentenheter och hamnade på 98,7 procent. Antagande kan göras att sysselsättningsgraden kommer att stanna kvar på denna nivå framöver. Sysselsättningsgraden ökade både för kvinnorna och för männen. Kvinnorna hamnade på 98,6 procent (+ 2,9) och männens blev 99,3 procent (+ 1,0).

Andelen medarbetare med heltidsanställning har ökat markant under året och 96,1 procent hade en heltidsanställning. Tjänstledigheterna har samtidigt ökat under 2018 och motsvarande 216 årsarbeten var kopplade till heltid för alla. Den faktiska sysselsättningsgraden där längre tjänstledigheter tas bort har ökat under året vilket visar att sysselsättningsgraderna har ökat mer än tjänstledigheterna så fler arbetar mer. Kvinnornas faktiska sysselsättningsgrad ökade betydligt mer än männens +1,8 respektive +0,3.

TOTAL FRÅNVARO

Den totala frånvaron för alla medarbetare uppgick under 2018 till 1 871 årsarbeten (netto med hänsyn tagen till omfattning och sysselsättningsgrad). Den totala frånvaron ökade med 93 årsarbeten jämfört med 2017. Ökningen är kopplad främst till tjänstledighet till följd av att fler har heltidsanställning. Omräknat i årsarbeten och med allas sjukfrånvaro medräknad minskade sjukfrånvaron med 10 årsarbeten.

Total frånvaro 2018



LIKABEHANDLING OCH JÄMSTÄLLDHET

Kristianstads kommun har under året deltagit i ett nationellt projekt för utveckling av jämställdhetsarbetet. Projektet, som pågår även 2019, drivs av Sveriges Kommuner och Landsting med syftet att genom jämställdhetsintegrering ska fler kommuner ge kvinnor och män en jämställd service. Plan om jämställdhetsintegrering beslutades i oktober 2018 av kommunfullmäktige och tillsammans med förvaltningarna håller en strategisk utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering på att tas fram. Likabehandlingsarbetet har under året fortsatt att genomföras utifrån riktlinjer och planer.

I likabehandlingsplanen anges som mål att kommunen ska arbeta aktivt för en jämnare könsfördelning i yrkesgrupper där det finns mindre än 40 procent av ettdera könet. För 2018 minskade andelen kvinnor för hela kommunen något och hamnade på 77,6 procent (-0,5 procentenhet). Jämnast könsfördelning uppnåddes inom personalgruppen gymnasielärare. Inom de tydligt mansdominerade yrkena ökade den procentuella andelen kvinnor bland ingenjörer. I de kvinnodominerade personalgrupperna har den procentuella andelen män ökat bland sjuksköterskor.

Av kommunens chefer var 65 procent kvinnor, vilket var en minskning med en procentenhet jämfört med 2017. Fyra av de åtta förvaltningscheferna var kvinnor vid årsskiftet. Nyckeltalet för ledarskap baserat på kön, där andelen chefer som är kvinnor relateras till andelen kvinnor bland tillsvidareanställda låg på 0,8 totalt i kommunen. Detta var samma värde som de två föregående åren, trots att antalet kvinnliga chefer ökade. Det är fortfarande en bit ifrån en jämn nivå då värdet ska vara 1,0. Omsorgsförvaltningen, arbete och välfärdsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen hade samma proportion mellan andelen chefer som var kvinnor och andelen kvinnor bland tillsvidareanställda medarbetare. Barn- och utbildningsförvaltningen hade lägre andel kvinnor bland chefer än bland medarbetare.

Enligt likabehandlingsplanen ska aktivt arbete ske för att öka kvinnors andel av mäns lön inom personalgrupper där kvinnors lön är lägre. Kvinnornas andel av männens medellön var vid årsskiftet 94,5 procent, vilket var en höjning med drygt en halv procentenhet jämfört med 2017.

CHEF/LEDARSKAP

Antalet chefer var samma som 2017, 340, och det genomsnittliga antalet medarbetare varje chef hade fullt ansvar för var samma, 22 medarbetare per chef. Antalet medarbetare per chef varierar mellan förvaltningarna och verksamheter.

PERSONALOMSÄTTNING

Personalomsättningen under 2018 var åtta procent totalt för kommunen vilket var lägre jämfört med föregående år. Nyckeltalet mäter antalet medarbetare som har avslutat sin anställning av totalt antal medarbetare. Under 2018 har antalet tillsvidareanställningar utökats samtidigt som färre medarbetare har slutat. Sjuksköterskor hade högre personalomsättning än genomsnittet under året liksom föregående år.

KOMPETENSUTVECKLING

Ett nytt upplägg för ledarutveck-

ling lanserades under hösten 2018 i samarbete med kommunerna i Skåne Nordost. Ett upplägg som ger cheferna en större möjlighet att planera sin utveckling utifrån individuella behov och den erfarenhet de har med sig sedan tidigare. I samarbete med Skåne Nordost har en översyn påbörjats för att se över olika insatser för att rusta medarbetare till att bli chef i framtiden.

Arbetsmiljöutbildning som ger grundläggande kunskaper om arbetsmiljölagen och arbetsmiljöfaktorer som påverkar människor i arbetslivet har genomförts under året för chefer och skyddsombud. Ett arbete pågår i samarbete med förvaltningarna för att upphandla en kommungemensam lärplattform för att hitta nya former för utbildningar och öka tillgängligheten genom att digitalisera utbildningsinnehåll.

REKRYTERINGSBEHOV OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Välfärdssektorn och så även Kristianstads kommun har en rekryteringsutmaning framför sig, i takt med ökade behov och krav i verksamheterna, bland annat genom att andelen äldre och barn i befolkningen ökar. Tillgången på kompetens inom de flesta yrkesområden var under det gångna året förhållandevis god. Det finns vissa kompetensområden som kommunen, likväl som övriga kommuner, fortfarande har svårt att rekrytera, exempelvis undersköterskor, sjuksköterskor, socionomer, förskollärare, vissa lärarkategorier och vissa ingenjörer.

Under 2018 togs en handlingsplan för kompetensförsörjning fram. Handlingsplanen innehåller åtgärder för att möta kommande rekryteringsbehov utifrån att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla och avsluta medarbetare. Införandet av heltid för alla var en del i det strategiska arbetet som nu inriktas på att fler medarbetare ska arbeta heltid. Arbete har också påbörjats för att säkerställa kompetensförsörjning genom att på ett strukturerat sätt överföra kompetens när medarbetare avslutar sin anställning i kommunen.

Ekonomi

Årets resultat för kommunen uppgick till +109,1 miljoner kronor, vilket var ett betydligt bättre resultat än det som prognostiserades i delårsrapporten. Bidragande till den positiva utvecklingen var att nämndernas verksamheter har haft en god resultatutveckling men framförallt allt att flertalet finansposter redovisade budgetöverskott.

- Måluppfyllelse Teckenförklaring
- Ekonomi ● Uppfylld nivå
 - Delvis uppfylld nivå
 - Ej uppfylld nivå
 - Ingen mätning

Årets investeringar i kommunen uppgick till 983 mkr, vilket var 238 mkr mer än 2017. Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgick till 41 procent och investeringarna har i övrigt främst finansierats med en nettomässig nyupplåning på 261 mkr. För kommunkoncernen uppgick resultatet till +193,2 mkr medan investeringarna uppgick till 1 550 mkr.

En bedömning av kommunens finansiella situation grundar sig på flera aspekter. Ofta läggs fokus på enbart resultatet. Men andra lika viktiga aspekter är kapacitetsutvecklingen på lång sikt, riskförhållanden samt kommunens förmåga att styra och kontrollera den ekonomiska utvecklingen. Bedömningen måste även göras utifrån hela kommunkoncernens perspektiv. Analysen och bedömningen i detta avsnitt omfattar den kommunala förvaltningen samt relationerna med kommunkoncernen och den ger sammanlagt bedömningen grön nivå för ekonomiperspektivet 2018.



Lingenässkolan var ekonomiskt det enskilt största investeringsprojektet under 2018.

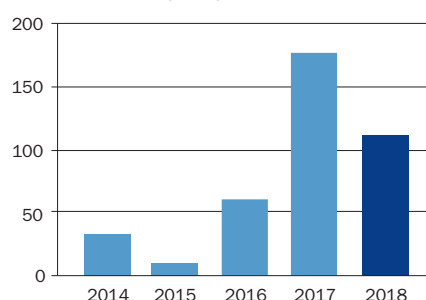
MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
<ul style="list-style-type: none"> ● Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nämndernas samlade driftbudgetföljsamhet ● Avvikelse mot budgeterat resultat ● Genomförandegrad av investeringarna 	<ul style="list-style-type: none"> » Nämndernas samlade driftbudgetavvikelse 2018: +4,5 mkr (2017: +32,4 mkr). » Avvikelse mot budgeterat resultat 2018: +60,1 mkr (2017: +126,7 mkr) » Genomförandegrad av investeringarna 2018: 90 % (2017: 84 %).
<ul style="list-style-type: none"> ● Ekonomisk kontroll över tiden 	<ul style="list-style-type: none"> ● Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag över en rullande 5-årsperiod ● Självfinansiering av investeringarna över en rullande 5-årsperiod 	<ul style="list-style-type: none"> » Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag 2014-2018: 1,73 % (2013-2017: 1,56 %). » Självfinansieringsgrad av investeringarna 2014-2018: 53,6 % (2013-2017: 54,5 %).

Resultat och kapacitet

RESULTAT

Resultatet för 2018 uppgick till +109,1 miljoner kronor, vilket var betydligt bättre än vad delårsrapporten indikerade men också bättre än den senaste gjorda prognosen efter november. Budgeterat resultat var +49,0 mkr.

Årets resultat (mkr)



BALANSKRAVET

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Underskott som uppkommit under enskilt räkenskapsår ska återställas inom de tre påföljande åren. Kommunen har sedan införandet år 2000, uppfyllt balanskravet med undantag för år 2004.

Kommunen förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) på 122,5 mkr som efter kommunfullmäktiges beslut kan nyttjas under lågkonjunktur. För 2018 medför resultatet att den del av resultatet som överstiger två procent av skatter och generella statsbidrag, 3,9 mkr, tillförs reserven.

Balanskravsavstämning	2018
Årets resultat	109,1
Samtliga realisationsvinster	-7,1
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Resultat efter balanskravsjusteringar	101,9
medel till resultatutjämningsreserv	-3,9
medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	98,0

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER OCH POSTER AV ENGÅNGSKARAKTÄR

Kommunen hade under året fortsatt stora exploateringsintäkter, ca 49,6 mkr. Dessutom erhöles 14,6 mkr i statsbidrag för bostadsbyggande ("byggbonus").

Bland jämförelsestörande poster finns också utrantering och nedskrivning av anläggningstillgångar som hade ett felaktigt, eller för högt, värde i balansräkningen till en summa av 20,1 mkr. Under rubriken "Avsättningar" finns ytterligare jämförelsestörande poster.

Årets resultat och jämförelsestörande poster	2016	2017	2018
Årets resultat (mkr)	61,4	173,9	109,1
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster (mkr)	40,7	147,2	72,0
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag (%)	1,4	3,7	2,2
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster/skatteintäkter och generella statsbidrag (%)	0,9	3,1	1,5

Budgetavvikelse nämnderna (mkr)	Prognos augusti	Bokslut
Kommunfullmäktige, revisionen, valnämnden	-0,3	+0,1
Kommunstyrelsen inklusive förvaltningar	+0,3	+0,5
Tekniska nämnden	0,0	-1,1
- varav vatten och avlopp	0,0	-2,6
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	+1,3
Byggnadsnämnden	0,0	+0,5
Kultur- och fritidsnämnden	-0,5	+1,1
Barn- och utbildningsnämnden	0,0	+11,8
Arbete och välfärdsnämnden	0,0	-3,0
Omsorgsnämnden	-12,3	-6,7
Budgetavvikelse nämnderna	-12,9	+4,5

BUDGETAVVIKELSER

En förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna. Budgetavvikelsen 2018 för nämnderna uppgick sammanlagt till +4,5 mkr.

Kommunstyrelsen, inklusive kommunledningskontoret, redovisade en budgetavvikelse på +0,6 mkr och räddningstjänsten en budgetavvikelse på -0,1 mkr. Barn- och utbildningsnämndens budgetavvikelse uppgick till +11,8 mkr. Omsorgsnämndens budgetavvikelse uppgick till -6,7 mkr.

Arbete och välfärdsnämndens budgetavvikelse uppgick till -3,0 mkr. Tekniska nämndens budgetavvikelse (exkl. vatten och avlopp) uppgick till +1,6 mkr och kultur- och fritidsnämnden redovisade +1,1 mkr. Miljö- och hälsoskyddsnämnden hade ett budgetöverskott på +1,3 mkr och byggnadsnämnden hade ett överskott på +0,5 mkr.

Vatten- och avloppsverksamheten redovisade ett verksamhetsresultat på -2,6 mkr. Enligt gällande regelverk har 5,0 mkr av upparbetat verksamhetsunderskott från år 2016 skattefinansierats. VA-kollektivet har därefter ett ackumulerat underskott på -4,8 mkr.

ÅRETS RESULTATS ANDEL AV SKATTEINTÄKTER OCH STATS BIDRAG

En grund för god ekonomisk hushållning är att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader.

Den långsiktiga ekonomiska mål-

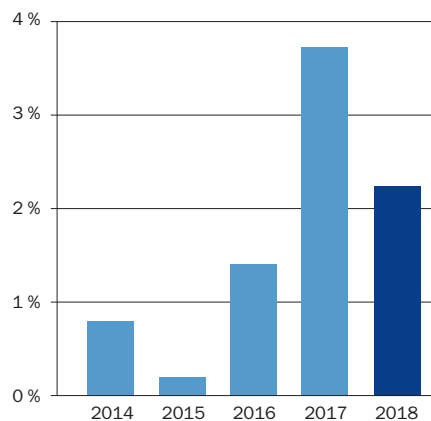
Budgetavvikelse finansförvaltningen (mkr)	Prognos augusti	Bokslut
Skatteintäkter och statsbidrag	+15,0	+15,5
Finansnetto	-38,1	-37,5
Ökad semesterlöneskuld, timlöner	0,0	-1,6
Realisationsvinster och exploatering	+3,8	+14,9
Lägre arbetsgivaravgifter äldre	+7,0	+8,8
Ofördelade anslag	+20,0	+55,5
Reserverade avskrivningsmedel	+6,3	+12,6
Utrangering fastigheter	0,0	-19,6
Avsättningar	0,0	-7,3
Pensioner	+0,2	+10,9
Övrigt	0,0	+3,1
Budgetavvikelse finansförv.	+14,1	+55,5

sättningen är att kommunens resultat ska utgöra minst +1 procent av summa skatteintäkter och statsbidrag (vilket innebar ca 49 mkr 2018) sett över en femårsperiod. Infrias detta mål ger det förutsättningar för egenfinansiering av investeringar och reservering av medel för framtida pensionskostnader.

Redovisat resultat 2018 utgör +2,2 procent av skatteintäkter och statsbidrag och bidrar till att enprocentmålet för den senaste femårsperioden 2014-2018 uppfylls.

Resultatutvecklingen är beroende av hur verksamhetens nettokostnader förändras i relation till hur skatteintäkter, statsbidrag och finansnetto utvecklas. Om nettokostnaderna ökar snabbare än skatteintäkter och statsbidrag försämras ekonomin. För 2018 ökade nettokostnaderna med 4,3 procent medan ökningen av skatteintäkter och de generella statsbidragen var 3,3 procent.

Årets resultat andel av skatteintäkter och statsbidrag (mkr)



Ett annat sätt att beskriva hur kommunens ekonomiska balans utvecklas är att analysera nettokostnadsandelen, det vill säga hur nettokostnaderna, inklusive finansnetto, relateras till skatteintäkter och generella statsbidrag. En positiv balans uppnås om nettokostnadsandelen ligger under 100 procent. Kristianstads kommuns nettokostnadsandel har varierat under de tre senaste åren och låg 2018 på 97,8 procent. Om nettokostnadsandelen stadigt ligger under 100 procent så bidrar det till att nödvändiga investeringarna kan finansieras.

Finansnettots andel uppgick till -0,6 procent, vilket innebär att de finansiella intäkterna var större än de finansiella kostnaderna. En förklaring till detta var bland annat en större återbäring från Kommuninvest på 15,4 mkr. Kommunen hade även ett antal jämförelsestörande poster som påverkade resultatet. Jämförelsestörande poster uppgick till -0,8 procent av skatteintäkterna under 2018.

Andelar av skatt och generella statsbidrag (%)	2016	2017	2018
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto) exkl. jämförelsestörande poster	94,3	92,7	93,4
Avskrivningar	5,4	5,3	5,7
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	99,7	98,0	99,2
Finansnetto	-0,6	-1,1	-0,6
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster inkl. finansnetto	99,1	96,9	98,5
Jämförelsestörande engångsposter	-0,5	-0,6	-0,8
Nettokostnadsandel	98,6	96,3	97,8

INTÄKTER

Skatteintäkterna som uppgick till 3 647 mkr var den dominerande inkomstkällan och motsvarade 57 procent av kommunens intäkter. Intäkternas storlek är beroende av skattesatsens nivå och skatteunderlaget efter taxering av invånarnas inkomster.

En annan väsentlig inkomstkälla är de generella statsbidragen som uppgick till 1 255 mkr, motsvarande 20 procent av kommunens intäkter.

Intäkter i övrigt är framförallt verksamhetsanknutna avgifter, som tas ut av brukarna för tillhandahållna tjänster, samt hyror. Den volymmässigt mest betydelsefulla posten kommer från vatten- och avloppsverksamheten som ska uppnå full kostnadstäckning. VA-taxan är fortfarande låg i jämförelse med ett riksnedeltal.

KOSTNADER

Bruttokostnaderna (exklusive avskrivningar) 2018 uppgick för den kommunala verksamheten till 6 034 mkr. Den kommunala verksamheten är personalintensiv och av bruttokostnaderna utgjorde personalkostnaderna ca 64 procent.

En del som medförde positiv effekt på kommunens ekonomi var den "rabatt" på de lagstadgade arbetsgivaravgifterna som ges för arbetstagare över 65 år. Reduktionen som uppgick till 8,8 mkr var inte budgeterad.

Personalens innestående semesterdagar minskade med 376 dagar under 2018 och uppgick vid årsskiftet till 69 181 dagar.

FINANSIELLA POSTER

Finansnettot uppgick till +30,9 mkr, vilket var 36,3 mkr lägre än budget. En negativ budgetavvikelse var att den budgeterade värdeöverföringen på 50 mkr från Kristianstads Kommunföretag AB till kommunen inte har utnyttjats.

En faktor som påverkade budgetavvikelsen positivt var framförallt att kostnadsräntorna har legat på en låg nivå som en följd av låga marknadsräntor.

AVSÄTTNINGAR OCH SÄRSKILDA ÅTAGANDEN

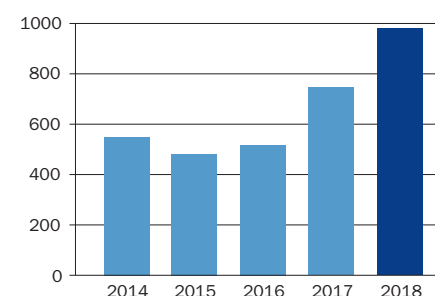
Två avsättningar har gjorts för investeringsbidrag till föreningar. Det är dels 7,0 mkr reserverat för Torsebros Friluftsbad och dels 0,3 mkr avsatt för Kristianstad Tennisklubb.

INVESTERINGAR, FÖRSÄLJNINGAR OCH SJÄLVFINANSIERINGSGRAD

Årets investeringar uppgick till 983 mkr av budgeterade 1 091 mkr. Exempel på stora investeringsposter är pågående byggnationer av tre nya skolor, Lingenässkolan, Kulltorpskolan och Sännaskolan. Dessutom har stora investeringar gjorts i nya förskolor, utbyggnad av VA-anläggningar och gator och vägar.

Genomförandegraden av investeringarna uppgick till 90 procent av budgeterade medel.

Investeringar (mkr)



Större investeringsprojekt, bruttoutgifter (mkr)	Redovisning 2018	Redovisning t.o.m. 2018	Total budget
Lingenässkolan	192,0	267,1	350,0
Kulltorpsskolan	90,7	138,1	178,0
Sännaskolan	58,3	68,1	268,0
Ny förskola, Berga	32,3	33,5	77,0
Ny förskola, Oxhagen	23,1	24,1	46,0
Västra Storgatan, inkl. VA	25,1	26,8	17,0

Investeringarna självfinansierades till 41 procent. Fortsatt höga investeringsnivåer de kommande åren i kombination med den planerade nivån på driftsresultat, innebär att investeringarna till stor del måste finansieras med ökad upplåning.

Självfinansieringsgrad av investeringar (%)				
2014	2015	2016	2017	2018
52 %	51 %	75 %	59 %	41 %

KOMMUNALSKATT

Sedan 2014 har Kristianstads kommun en kommunalskatt på 21,46 kronor eller 21,46 procent, vilket är högre än riksgenomsnittet för 2018 vilket var 20,74 procent.

Inberäknas även landstingsskatten var kommunalskatten 32,15 procent (riksnitt 32,12 procent). Skattekraften i Kristianstad uppgick under 2017, senast gjorda inkomsttaxering, till 91 procent av riksgenomsnittet. Denna avvikelse kompenseras i stora delar av skatteutjämningsystemet.

Risk och kontroll

KORTFRISTIG BETALNINGSFÖRMÅGA

Likviditeten uppgick vid årsskiftet till 179 mkr.

Kassalikviditet är ett mått som mäter kortfristig betalningsförmåga. Kassalikviditeten uppgick vid utgången av 2018 till 48 procent, vilket var en lägre nivå än 2017. För beredskap mot variationer i betalningsflödena har kommunen och dess bolag en kreditlimit hos bank på 300 mkr med förmånliga villkor. En aktiv samordning av de likvida flödena har medfört finansiella besparingar för kommunkoncernen. Sammantaget bedöms den finansiella beredskapen på kort sikt vara tillräcklig. En sjättedel av kommunens kortfristiga skulder utgörs av semesterlöneskulden som inte kommer att omsättas under det närmaste året.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Inventarier, fastigheter och anläggningar är upptagna till ett värde av 5 511 mkr.

Finansiella anläggningstillgångar uppgick till sammanlagt 1 087 mkr, varav 641 mkr utgjorde lån till kommunala bolag och 356 mkr aktier i bolagen. Sedan årsskiftet 2006/2007 har kommunen en så kallad äkta bolagskoncern. Kristianstads Kommunföretag AB (KKF) är moderbolag och äger aktierna i de helägda dotterföretagen.

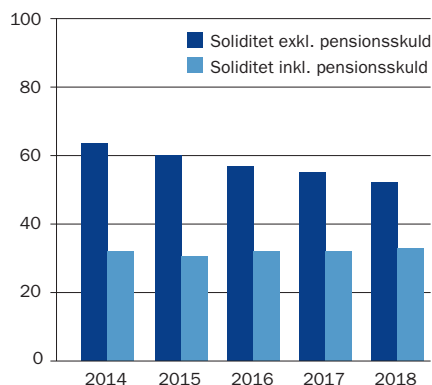
Finansiella anläggningstillgångar, aktier och utlämnade lån (mkr)		
Kommunala bolag	Aktier	Utl. lån
Kristianstads Kommunföretag AB	344,0	0,0
Specialfastigheter i K-stad AB	0,0	201,8
AB Allön	0,0	339,0
Kristianstads Renhållnings AB	0,0	100,0
Åhus Hamn & Stuveri AB	11,7	0,0
Totalt	355,7	640,8

SOLIDITET

Soliditeten beskriver kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger i vilken grad som kommunen finansierat sina tillgångar med eget kapital. Förändringarna i detta finansiella mått är därmed beroende av investeringstakt, nyupplåning, andra skuldförändringar samt det ekonomiska resultatet. Ju högre soliditet desto större är andelen av tillgångarna som finansierats med eget kapital. En jämn och hög soliditet verkar stabiliserande i ekonomin och ger förutsättningar för låga finansieringskostnader.

Vid utgången av 2018 var soliditeten exklusive pensionsskulden 52 procent och soliditeten inklusive pensionsskulden uppgick till 32 procent. Soliditeten exklusive pensionsskulden har, som en följd av lägre driftresultat och ökad låneskuld, minskat under en följd av år. Däremot ligger soliditeten inklusive pensionsskulden på en relativt stabil nivå, framförallt beroende på att den totala pensionsskulden minskar sedan några år tillbaka.

Soliditet (%)



Portföljdata	Kom. Policy dec '18	Konc. dec '18	
Låneskuld (mkr)	1 656	6 151	
Derivatvolym (% av låneskuld)	13	35	
Ränta (%)	0,73	1,07	
Räntekostnad 12 mån (mkr)	12,1	65,8	
Räntebindningstid (år)	2-5	2,16	2,54
Räntebindning mindre än 1 år (%)	< 50	42	43
Kapitalbindningstid (år)	> 2	2,70	2,52
Kapitalbindningstid mindre än 1 år (%)	< 50	15	21
Antal lån	20	73	

SKULDSÄTTNINGSGRAD

Skuldsättningsgraden beskriver den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Kommunens totala skuldsättningsgrad uppgick till 47 procent.

Kommunens låneskuld har ökat de senaste åren och uppgick vid årsskiftet till 1 656 mkr, varav 641 mkr är vidareutlånat till kommunala bolag. Kommunen kommer successivt under 2019-2021 att behöva öka upplåningen ytterligare, som en följd av ett fortsatt omfattande investeringsprogram.

FINANSIELL UPPFÖLJNING OCH RISKHANTERING

Kommunens och bolagens externa upplåning uppgick vid årsskiftet till 6 151 mkr. Den genomsnittliga återstående löptiden på den samlade externa låneskulden för kommunen uppgick vid årsskiftet till 2,70 år (koncernen 2,52 år) och räntebindningen till i genomsnitt 2,16 år (koncernen 2,54 år). Största långgivare för kommunkoncernen var Kommuninvest med 97 procents andel av lånen. Största derivatmotpart var SEB med 58 procents andel av derivaten (räntebindningsinstrument). Genomsnittlig låneränta var för kommunen 0,73 procent (koncernen 1,07 procent).

Fördelningen av ränteförfall är spridd över ett antal löptider, vilket ger en stabilare portfölj, d.v.s. det tar längre tid innan högre räntor slår igenom i portföljen. Koncernens genomsnittliga räntebindning låg i den nedre delen av riskmandatet på mellan två och fem år.

PENSIONS FÖRPLIKTELSE R

Pensionsåtagandet redovisas efter kommunallagens intentioner enligt den så kallade blandmodellen, innebärande att en mindre del redovisas som avsättning i balansräkningen och en större del (95 procent) ligger utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse.

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 1 535 mkr. De pensioner som intjänats fram till 1998 uppgår till 1 460 mkr och redovisas enligt redovisningsrekommendationerna.

mendationerna som en ansvarsförbindelse. Denna del minskade i förhållande till 2017 med 109 mkr.

Avsättningar

Visstidspension kan utgå till förtroendevalda enligt pensionsreglementet för förtroendevalda. För närvarande omfattas 17 förtroendevalda via detta reglemente och denna förpliktelse ingår i posten avsättningar. Övrig del av avsättningsposten i balansräkningen består av intjänad pensionsrätt, särskild ålderspension för räddningspersonal och efterlevandepensioner.

Pensionsutbetalningar och kostnader

De pensionsmedel som intjänats från 1998 utbetalas för den anställdes egen placering hos pensionsförvaltare. Kommunen har även tecknat en särskild försäkring hos kommunens pensionsförvaltare (KPA), som innebär att pensionsförvaltaren svarar för utbetalning av den förmånsbestämda ålderspensionen och efterlevandepensionen. Genom pensionsavtalet (KAP-KL) relateras den förmånsbestämda pensionen till inkomstbasbeloppet, vilket dämpar kostnadsökningen för denna del. Kommunens pensionskostnader uppgick till 304 mkr för 2018, vilket var en minskning med 1,8 procent jämfört med 2017. Minskningen förklaras av att det under 2017 gjordes en engångsinlösen av pensionsåtagande med 29,7 mkr (inkl löneskatt).

Kommunen förfogar inte över någon finansiell placering av pensionsmedel, vilket innebär att pensionsförpliktelsen i sin helhet har återlånats i verksamheten.

BORGENSÅTAGANDEN

Kommunens policy är att nytecknande av borgen endast sker till majoritetsägda kommunala bolag. Kommunens borgensåtaganden ökade med 160 mkr under året och uppgick till totalt 4 596 mkr vid årsskiftet. Borgen för kommunägda bolag uppgick till 4 550 mkr, där risknivån är låg. Övrig borgen avser bostadsrättsföreningar, egna hem och ideell föreningsverksamhet med högre risknivå.

Pensioner, resultatposter (mkr)	2018	2017	Förändring
Avgiftsbestämd ålderspension	125,5	125,7	-0,2
Pensionsavsättning	-2,3	5,0	-7,3
Pensionsutgifter	71,4	95,1	-23,7
Förmånsbestämd ålderspension	47,9	21,5	+26,4
Löneskatt	59,6	60,7	-1,1
Ränta på pensionsavsättning	2,0	1,6	+0,4
Total pensionskostnad	304,1	309,7	-5,6

Pensioner, balansposter inklusive löneskatt (mkr)	2018	2017	Förändring
Avsättningar	75,4	76,0	-0,6
Ansvarsförbindelser	1 459,9	1 568,6	-108,7
Totala pensionsförpliktelser	1 535,3	1 644,6	-109,3
Pensionsmedel	0,0	0,0	0,0
Återlånade medel	1 535,3	1 644,6	-109,3

Borgensåtaganden (mkr)	2018	2017	Förändring
Kommunala företag	4 550,3	4 366,0	184,3
Kristianstads Kommunföretag AB	708,3	708,3	0,0
AB Kristianstadsbyggen	3 018,6	2 817,1	201,5
AB Allön	42,8	45,2	-2,4
C4 Energi AB	645,1	655,1	-10,0
Åhus Hamn & Stuveri AB	135,5	140,3	-4,8
Egna Hem	0,2	0,4	-0,2
Bostadsrättsföreningar	35,7	60,0	-24,3
Övriga föreningar och organisationer	9,9	10,0	-0,1
Totala borgensåtaganden	4 596,1	4 436,4	159,7

Borgensåtaganden för bostadsrättsföreningarna uppgick till 36 mkr. Det samlade borgensåtagandet motsvarade ca 54 tkr per invånare.

Framtiden

Kommunsektorn står inför mycket stora utmaningar under de kommande åren. Den största utmaningen kommer att vara demografien. Befolkningsökningen har varit och är fortsatt kraftig. Andelen barn, ungdomar och äldre, grupper med stora kommunala insatser, ökar alla samtidigt. Detta tillsammans med mycket stora investeringsbehov gör att behovet av kommunala insatser kommer att öka kraftigt de kommande åren. En i grunden stark ekonomi är en förutsättning för att klara detta.

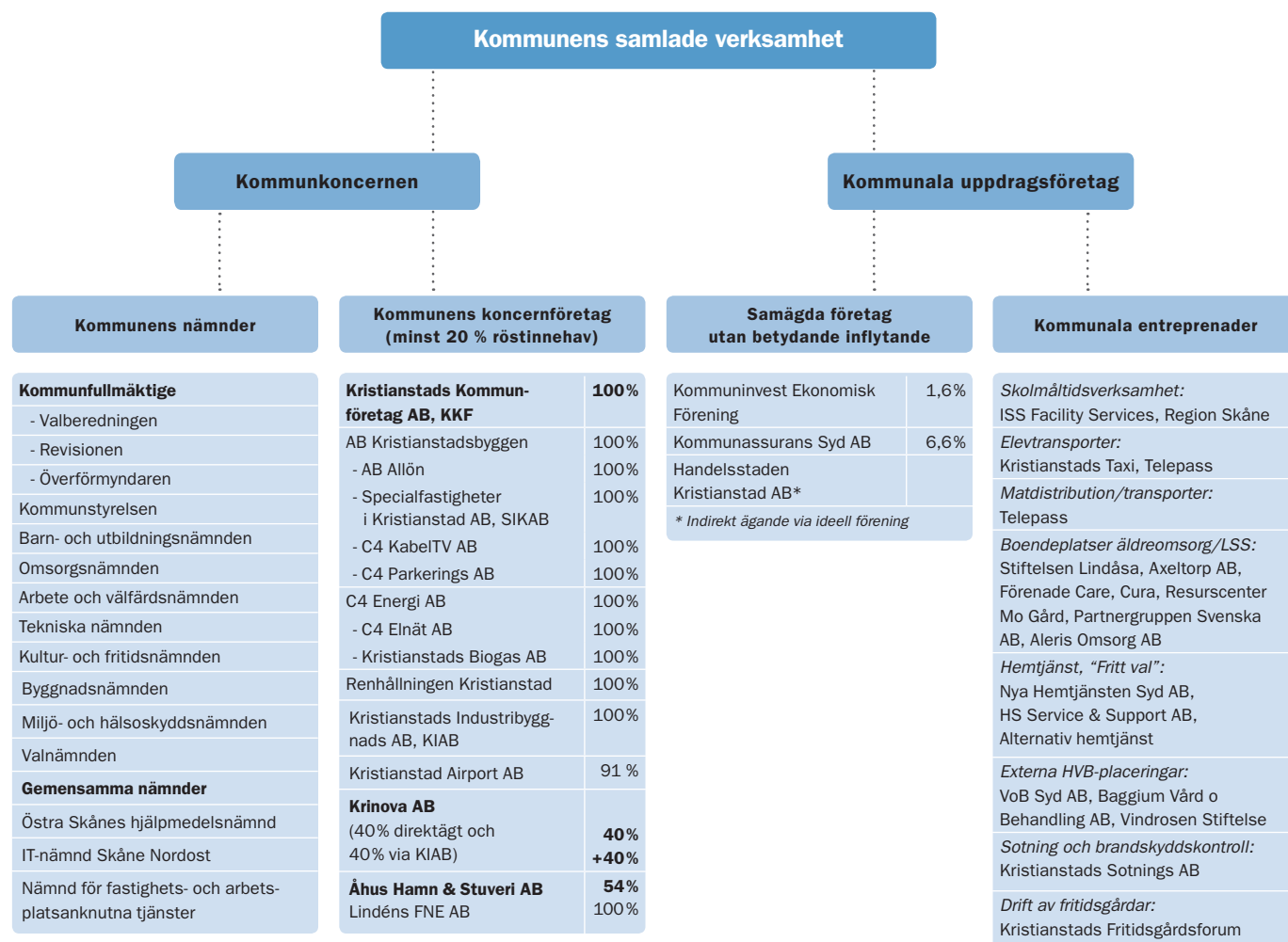
Kristianstads kommuns ekonomiska utmaningar de kommande åren är i paritet med övriga kommuners och i vissa avseenden större. Ande-

len av befolkningen som har behov av kommunala insatser ökar mer än för andra kommuner. Behovet av nya och upprustade förskole- och skollokaler är mycket stort. Kommunens ekonomi har under tidigare år haft en utveckling med svaga resultat och minskande soliditet. Genom förhållandevis starka resultat under 2017 och 2018 har förhoppningsvis den trenden vänts.

För att möta framtidens utmaningar så kommer det att krävas en fortsatt skarp kostnadskontroll och uppföljning, förbättrade arbetsprocesser och arbete med ständiga effektiviseringar, bland annat med hjälp av modern teknik. En fortsatt utvecklad ekonomi- och verksamhetsstyrning kommer också att vara nödvändig. Med detta som grund är ambitionen att ge chefer och politiker en solid grund för att fatta de beslut om prioriteringar som framtidens utmaningar kommer att kräva.

Sammanställd redovisning

En väsentlig del av Kristianstads kommuns verksamhet bedrivs i andra former än via kommunala nämnder och förvaltningar. För att ge en helhetsbild över kommunens verksamhet och engagemang oavsett juridisk form redovisas under detta avsnitt uppgifter och information om kommunens samlade verksamhet.



Kommunens samlade verksamhet

Ovan visas en översikt över kommunens samlade verksamhet. Kristianstads Kommunföretag AB (KKF) är moderbolag i en s.k. äkta bolagskoncern där de helägda dotterbolagen ingår. För definition av ord och begrepp hänvisas till sidan 50.

Kommunala uppdragsföretag

Kommunala uppdragsföretag är dels företag där kommunens ägarandel understiger 20 procent, dels företag där verksamheten drivs på entreprenad. Bland de kommunala entreprenaderna finns företag som bedriver hemtjänst och boendeplatser inom äldreomsorg. Andelen hemtjänsttjänster som tillhandahålls av externa

utförare uppgick under 2018 till ca 21 procent (2017: 20 procent). Andelen boendeplatser hos externa utförare var 17,7 procent (2017: 17 procent).

Årets händelser

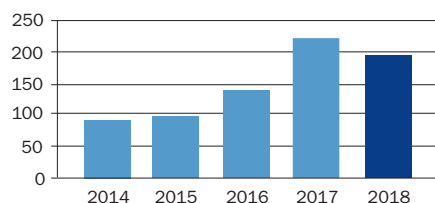
Uppgifter om väsentliga händelser för de kommunala bolagen verksamhet under 2018 finns på sidorna 84-90.

Kommunkoncernens ekonomiska ställning och utveckling

ÅRETS RESULTAT

Kommunkoncernens resultat för 2018 uppgick till 193,2 mkr, vilket är lägre än 2017 då resultatet var 216,6 mkr. Orsaken till minskningen är i första hand kommunens lägre resultat jämfört med 2017. I övrigt visar samtliga enheter inom koncernen ett positivt resultat, förutom Renhållningen Kristianstad och Kristianstad Airport AB.

Årets resultat (mkr)



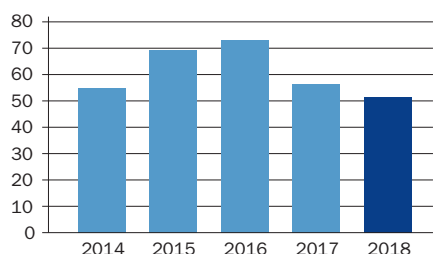
FINANSNETTO

Finansnettot för 2018 uppgick till -61,9 mkr. Det är en förbättring jämfört med 2017 då finansnettot var -75,7 mkr. Den övervägande orsaken är fortsatt låga marknadsräntor och därmed lägre räntekostnader.

INVESTERINGAR

Investeringarna, efter avdrag för försäljningar med mera, uppgick under året till 1 550,0 mkr. 2017 uppgick investeringarna till 1 275,3 mkr. Kommunkoncernens investeringar har under ett antal år legat på en hög nivå till följd av ett omfattande investeringsprogram. Prognosen är att detta kommer att fortsätta även de närmaste åren. Av investeringsvolymen kunde 50 procent självfinansieras, jämfört med knappt 60 procent 2017. Resterande del finansierades genom ökning av låneskulden och minskning av rörelsekapitalet.

Självfinansiering, årets investeringar (%)



LÅNESKULD OCH LIKVIDA MEDEL

Kommunkoncernens långfristiga skulder uppgick vid årsskiftet till 6 721,3 mkr. Skulderna har ökat i en snabb takt de senaste åren. Under 2018 skedde en ökning med 592,4 mkr. För att finansiera genomförda investeringar har kommunen under året ökat sin räntebärande låneskuld med 340,0 mkr, AB Kristianstadsbyggen med 178,4 mkr och Renhållningen Kristianstad med netto 94,4 mkr. C4 Energi AB har däremot amorterat ner sin skuld med 10,0 mkr.

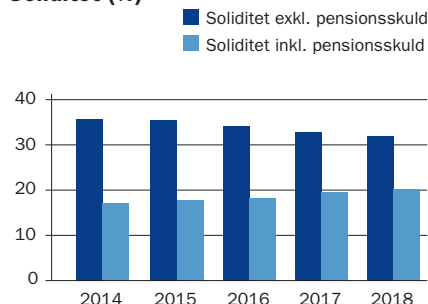
Likvida medel var vid årsskiftet 185,3 mkr, en minskning jämfört med föregående årsskifte då likvida medel uppgick till 329,6 mkr.

SOLIDITET

Till följd av en ökad andel skulder i kommunkoncernen minskade soliditeten under året. Soliditeten uppgick i bokslutet till ca 32,0 procent, vilket är en försämring med 0,8 procentenheter jämfört med 2017. Soliditeten har gradvis försämrats under den senaste femårsperioden.

Om samtliga pensionsförpliktelser, alltså även de som redovisas som ansvarsförbindelse i kommunens redovisning, räknas som långfristiga skulder uppgår soliditeten vid årsskiftet till 20,4 procent (2017: 19,3 procent). Det förbättrade värdet här beror på att värdet av kommunens ansvarsförbindelse har fortsatt att minska under 2018.

Soliditet (%)



Lekolar blev Årets Innovationspristagare. Priset är instiftat av Krinova Incubator & Science Park och belönar innovativt företagande och idéer som visar hur nya möjligheter och kreativa lösningar kan omsättas i praktiken.

ANTAL ANSTÄLLDA

Antalet anställda i kommunkoncernen var 7 219 personer vid årsskiftet 2018/2019.

Antalet anställda har ökat jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 7 000 personer. Det är i första hand kommunen som har ökat antalet anställda. I de kommunala bolagen var 457 personer anställda (2017: 437), där AB Kristianstadsbyggen var den största arbetsgivaren med 223 personer.

AVSTÄMMNING AV AVKASTNINGSKRAV

För vissa av de kommunala bolagen finns ekonomiska avkastningskrav som kommunfullmäktige har fastställt i ägardirektiven. ABK och C4 Energi AB har uppfyllt sina avkastningskrav under året. För Renhållningen finns avkastningskrav för den konkurrensutsatta verksamheten som avser hämtning av material med producentansvar. Här har avkastningskravet inte uppfyllts. Den konkurrensutsatta verksamheten utgör 5 procent av Renhållningens totala omsättning.

I nedanstående tabell redovisas uppgifter för år 2018.

Avstämning avkastningskrav

Bolag	Avkastningskrav	Redovisat värde 2018
ABK	Bolagets avkastning ska uppgå till minst 4 % av det egna kapitalet	7,8 %
C4 Energi	C4 Energi-koncernens avkastning, beräknat som avkastning på sysselsatt kapital ska uppgå till minst 8 %	9,8 %
Renhållningen	Nettomarginalen för den konkurrensutsatta verksamheten ska uppgå till 5 %	Negativ

Ekonomiska engagemang mellan kommunens koncernföretag

Nedanstående schema visar en samlad bild över de ekonomiska engagemangen mellan kommunkoncernens olika enheter.

Intäkter, kostnader, fordringar och skulder, mkr

Enhet	Försäljning		Lån		Borgen	
	Köpare	Säljare	Köpare	Säljare	Köpare	Säljare
Kristianstads kommun	224,7	32,5	640,8		4 550,3	
Kristianstads Kommunföretag AB, KKF						708,3
AB Kristianstadsbyggen	96,5	152,9				3 018,6
<i>AB Allön</i>				339,0		42,8
<i>Specialfastigheter i Kristianstad AB, SIKAB</i>				201,8		
<i>C4 KabelTV AB</i>						
<i>C4 Parkerings AB</i>						
C4 Energi AB	5,7	125,6				645,1
<i>C4 Elnät AB</i>						
<i>Kristianstads Biogas AB</i>						
Renhållningen Kristianstad	7,7	18,3		100,0		
Kristianstads Industribyggnads AB, KIAB						
Kristianstad Airport AB	0,8					
Krinova AB	0,4	7,5				
Åhus Hamn & Stuveri AB	1,0					135,5

Bidrag, tillskott, utdelningar, mkr

Enhet	Ägartillskott/driftbidrag		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kristianstads kommun						0,3
Kristianstads Kommunföretag AB, KKF	15,9			18,0		20,0
AB Kristianstadsbyggen		2,3	3,0		0,2	
<i>AB Allön</i>						
<i>Specialfastigheter i Kristianstad AB, SIKAB</i>						
<i>C4 KabelTV AB</i>						
<i>C4 Parkerings AB</i>						
C4 Energi AB			15,0		20,0	
<i>C4 Elnät AB</i>						
<i>Kristianstads Biogas AB</i>						
Renhållningen Kristianstad						
Kristianstads Industribyggnads AB, KIAB						
Kristianstad Airport AB		13,6				
Krinova AB						
Åhus Hamn & Stuveri AB					0,1	

3. Räkenskaper



MELLAN KRISTIANSTAD OCH DE STÖRRE ORTERNA FINNS
BRA MÖJLIGHETER ATT PENDLA MED CYKEL. DET FINNS
ÄVEN GOTT OM FINA TURISTCYKELLEDER I VACKER NATUR.
CYKLING ÄR ETT MILJÖMÄSSIGT BRA ALTERNATIV.

RESULTATRÄKNING (ALLA BELOPP I MKR)

	NOT	KOMMUNEN	KONCERNEN		
		2018	2017	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1	1 489,9	1 497,7	2 708,0	2 644,7
Verksamhetens kostnader	2	-6 034,4	-5 873,0	-6 764,4	-6 553,0
Avskrivningar	3	-279,1	-251,6	-567,7	-521,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-4 823,5	-4 626,9	-4 624,1	-4 429,3
Skatteintäkter	4	3 646,7	3 541,6	3 646,7	3 541,6
Generella statsbidrag	5	1 255,0	1 205,8	1 255,0	1 205,8
Finansiella intäkter	6	46,3	68,4	18,1	9,4
Finansiella kostnader	7	-15,4	-15,0	-80,1	-85,1
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		109,1	173,9	215,7	242,4
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Skattekostnader	8	0,0	0,0	-22,5	-25,8
ÅRETS RESULTAT		109,1	173,9	193,2	216,6

BALANSRÄKNING (ALLA BELOPP I MKR)

	NOT	KOMMUNEN	KONCERNEN		
		2018	2017	2018	2017
TILLGÅNGAR		2018	2017	2018	2017
Anläggningstillgångar		6 599,7	5 831,6	11 680,0	10 691,8
Immateriella anläggningstillgångar	9	2,0	2,2	2,7	3,6
materiella		5 510,7	4 821,7	11 573,0	10 583,1
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	5 110,1	4 445,4	9 717,8	8 871,0
varav maskiner och inventarier	11	400,6	376,3	1 855,2	1 712,1
Finansiella	12	1 087,0	1 007,7	104,4	105,1
Omsättningstillgångar		766,8	949,5	864,2	959,1
Förråd	13	97,6	103,5	151,2	131,9
Kortfristiga fordringar	14	489,9	522,0	527,7	497,6
Kassa, bank	15	179,4	324,0	185,3	329,6
Summa tillgångar		7 366,5	6 781,1	12 544,2	11 650,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2018	2017	2018	2017
Eget kapital	16	3 809,7	3 700,7	4 019,7	3 820,8
varav årets resultat		109,1	173,9	193,2	216,6
varav resultatutjämningsreserv		126,4	122,5	0,0	122,5
Avsättningar		85,1	82,7	294,1	271,5
Pensioner och liknande förpliktelser	17	75,4	75,9	85,1	85,8
Uppskjuten skatteskuld	18	0,0	0,0	199,3	178,9
Övriga avsättningar	19	9,7	6,8	9,7	6,8
Skulder		3 471,7	2 997,8	8 230,5	7 558,6
Långfristiga	20	2 073,8	1 717,0	6 721,3	6 128,9
Kortfristiga	21	1 397,8	1 280,8	1 509,2	1 429,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 366,5	6 781,2	12 544,2	11 650,9
ANSVARSFÖRBINDELSER		2018	2017	2018	2017
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	17	1 459,9	1 568,6	1 459,9	1 568,6
Övriga ansvarsförbindelser	22	4 621,7	4 461,4	71,4	100,0

KASSAFLÖDESRAPPORT (ALLA BELOPP I MKR)

	NOT	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2018	2017	2018	2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		109,1	173,9	193,2	216,6
Justering för av- och nedskrivningar	3	279,1	251,6	567,7	521,0
Justering för gjorda avsättningar	23	2,4	2,2	22,5	26,6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	24	6,8	7,4	-1,2	-44,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		397,3	435,1	782,2	720,1
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar		31,4	17,7	-30,1	126,0
Ökning (-) minskning (+) förråd/varulager		6,0	-3,4	-19,3	-10,7
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder		117,0	238,9	78,8	172,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		551,7	688,3	811,6	1 008,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	9	-0,4	-0,8	0,4	-1,3
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	10,11	-982,3	-744,2	-1 557,7	-1 282,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	25	7,6	7,2	7,8	8,7
Investering i finansiella anläggningstillgångar (-)	26	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)	27	0,0	5,0	0,0	0,3
Nettoförändring leasingtillgångar	29	-0,5	-0,1	-0,5	-0,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-975,6	-733,0	-1 550,0	-1 275,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån (+)	20	400,0	116,0	601,5	328,2
Amortering av lån (-)	20	-60,0	0,0	-73,3	-98,4
Ökning övr långfristiga skulder (+)	28	17,3	84,5	64,7	153,3
Förändring leasingsskuld	29	0,5	0,1	0,5	0,1
Ökning långfristiga fordringar (-)	30	-100,0	-69,6	0,0	-0,7
Minskning av långfristiga fordringar (+)	31	20,7	30,7	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		278,5	161,7	593,4	382,5
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	32	0,7	0,0	0,7	0,0
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		324,0	207,0	329,6	214,3
Likvida medel vid årets slut		179,4	324,0	185,3	329,6
RÄNTEBÄRANDE TILLGÅNGAR/SKULDER					
Räntebärande tillgångar vid årets slut		923,6	1 018,4	195,9	341,1
Räntebärande skulder vid årets slut		-1 684,0	-1 344,8	-6 166,3	-5 638,6

DRIFTREDOVISNING – KOMMUNEN (ALLA BELOPP I MKR)

	REDOVISNING		BUDGET	AVVIKELSE
	2018	2017	2018	2018
Kommunfullmäktige	11,0	9,5	11,2	0,1
varav fullmäktige	6,8	6,8	7,1	0,3
varav revisionen	2,5	2,5	2,5	0,0
varav valnämnden	1,7	0,2	1,6	-0,2
Gemensamma nämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen inkl. förvaltningarna	270,6	267,8	271,1	0,5
varav styrelsen	9,7	9,1	9,8	0,2
varav kommunledningskontoret	199,0	200,4	199,4	0,4
varav räddningstjänsten	62,0	58,3	61,9	-0,1
Barn- och utbildningsnämnden	2 091,7	2 001,1	2 103,6	11,8
Omsorgsnämnden	1 602,7	1 529,0	1 596,0	-6,7
Arbete och välfärdsnämnden	471,6	439,7	468,6	-3,0
Tekniska nämnden	108,2	101,7	107,1	-1,1
varav gator, parker, fastigheter	105,6	102,1	107,1	1,6
varav vatten och avloppsverksamheten	2,6	-0,4	0,0	-2,6
Kultur- och fritidsnämnden	215,2	196,5	216,3	1,1
Byggnadsnämnden	17,4	13,4	17,9	0,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	10,9	11,6	12,1	1,3
SUMMA NÄMNDER, FÖRVALTNINGAR	4 799,4	4 570,3	4 803,9	4,5
Finansförvaltning	-4 908,4	-4 744,2	-4 852,9	55,5
ÅRETS RESULTAT	-109,1	-173,9	-49,0	60,1

INVESTERINGSREDOVISNING – KOMMUNEN (ALLA BELOPP I MKR)

	REDOVISNING		BUDGET	AVVIKELSE
	2018	2017	2018	2018
Kommunstyrelsen inkl. förvaltningarna	83,8	231,9	104,3	20,6
varav styrelsen	0,6	0,0	0,8	0,1
varav kommunledningskontoret	78,0	221,3	97,7	19,6
varav räddningstjänsten	5,1	10,6	5,9	0,8
Gemensam nämnd	0,3	0,0	0,3	0,0
Barn- och utbildningsnämnden	19,6	21,0	24,0	4,4
Omsorgsnämnden	12,7	11,2	14,0	1,3
Arbete och välfärdsnämnden	0,7	1,0	1,0	0,3
Tekniska nämnden	854,7	473,6	930,5	75,9
varav gator, parker, fastigheter	699,3	338,3	703,1	3,9
varav vatten och avloppsverksamheten	155,4	135,3	227,4	72,0
Kultur- och fritidsnämnden	9,5	5,0	11,6	2,1
Byggnadsnämnden	1,2	1,1	1,3	0,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	1,5	1,5
Hjälpmiddelscentrum	0,1	0,2	2,0	1,9
SUMMA NETTOINVESTERINGAR	982,7	745,0	1 090,6	107,9

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	55,9	53,0	93,8	88,2
Avgifter och ersättningar	468,7	463,5	1 149,4	1 079,2
Hyror och arrenden	133,8	134,2	930,8	918,0
Bidrag	606,3	639,3	611,7	655,4
Verksamheter och entreprenader	95,4	90,1	95,4	90,1
Övriga intäkter	66,0	74,5	86,7	95,6
Aktiverade interna intäkter till investeringar	63,7	43,1	69,2	48,9
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	-328,9	-330,7
Summa	1 489,9	1 497,7	2 708,0	2 644,7
varav jämförelsestörande poster:	58,9	55,8	58,9	55,8
<i>varav nettointäkt från exploateringsverksamheten</i>	58,9	55,8	58,9	55,8

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Kostnader för arbetskraft	-3 886,3	-3 745,6	-4 164,0	-4 011,9
varav pensionskostnader inkl. löneskatt 24,26 %:	-303,1	-309,0	-	-
<i>varav förändring av pensionsavsättning</i>	2,2	-5,0	-	-
<i>varav årets intjänande av avgiftsbestämd del</i>	-125,5	-125,7	-	-
<i>varav pensionsutbetalningar</i>	-71,4	-95,1	-	-
<i>varav pensionsförsäkringsavgifter</i>	-47,9	-21,5	-	-
<i>varav förvaltningsavgifter</i>	-1,0	-1,0	-	-
<i>varav löneskatt</i>	-59,6	-60,7	-	-
Bidrag och transfereringar	-220,9	-227,9	-220,9	-227,9
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	-1 927,2	-1 899,5	-2 708,5	-2 643,9
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	328,9	330,7
Summa	-6 034,4	-5 873,0	-6 764,4	-6 553,0
varav jämförelsestörande poster:	-14,1	-43,1	-	-46,9
<i>varav utrangering av värde för byggnader som har rivits/ska rivas, bl.a. Bänken, Lekholmens förskola och Gamlegårdskolan</i>	-14,1	-13,4	-	-13,4
<i>varav inlösen pensionsåtaganden</i>	0,0	-29,7	-	-29,7

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 3 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar materiella anläggningstillgångar	-266,6	-251,6	-535,7	-501,0
Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar*	-12,5	0,0	-32,0	-20,0
Summa	-279,1	-251,6	-567,7	-521,0

* Nedskrivning i kommunen avser Kylan 1 och 5

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminär skattebetalning innevarande år	3 664,0	3 554,1	3 664,0	3 554,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	-5,1	-16,9	-5,1	-16,9
Slutavräkningsdifferens föregående år	-12,2	4,4	-12,2	4,4
Summa	3 646,7	3 541,6	3 646,7	3 541,6

Preliminär slutavräkning av skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) decemberprognos och motsvarar för år 2018 -61 kr per invånare. Slutavräkning för år 2017 innebär -351 kr per invånare jämfört med prognos på -204 kr. Mellanskillnaden, -147 kr per invånare resultatredovisas i 2018 års bokslut.

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Bidrag inkomstutjämning	901,1	879,9	901,1	879,9
Regleringsavgift/bidrag	13,2	-0,8	13,2	-0,8
Avgift/bidrag kostnadsutjämning	30,4	36,7	30,4	36,7
LSS utjämning avgift/bidrag	69,8	64,2	69,8	64,2
Intäkt från fastighetsavgift	162,8	151,1	162,8	151,1
Generella bidrag från staten	77,7	74,7	77,7	74,7
Summa	1 255,0	1 205,8	1 255,0	1 205,8
varav jämförelsestörande poster:	14,6	17,8	14,6	17,8
varav statsbidrag för att stimulera ökat bostadsbyggande (Byggbonus)	14,6	17,8	14,6	17,8
Not 6 Finansiella intäkter	2018	2017	2018	2017
Utdelning obligationer/aktier	15,7	37,0	16,3	7,0
Räntor från likvida medel	0,6	0,3	0,6	1,3
Räntor från utlämnade lån till kommunala bolag	7,7	9,4	7,7	9,4
Borgensavgifter	21,3	20,8	21,3	20,8
Övriga finansiella intäkter	1,0	0,9	1,0	0,9
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	-28,7	-30,0
Summa	46,3	68,4	18,1	9,4
Not 7 Finansiella kostnader	2018	2017	2018	2017
Räntor på upplåning	-11,7	-11,7	-103,9	-111,8
Ränta på pensionsskuld förändring	-2,0	-1,6	-2,0	-1,6
Övriga finansiella kostnader	-1,6	-1,7	-2,8	-1,7
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	28,7	30,0
Summa	-15,4	-15,0	-80,1	-85,1
Not 8 Skattkostnader	2018	2017	2018	2017
Aktuell skatt enligt bolagens årsredovisning	0,0	0,0	-22,5	-25,9
Uppskjuten skatt obeskattad reserv	0,0	0,0	0,0	0,1
Summa	0,0	0,0	-22,5	-25,8
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärde	3,3	2,9	7,1	6,7
Ackumulerade avskrivningar	-1,3	-0,7	-4,4	-3,1
Bokfört värde	2,0	2,2	2,7	3,6
Avskrivningstider	5 år	5 år	5 år	5 år
Redovisat värde vid årets början	2,2	1,9	3,6	5,0
Investeringar	0,4	0,8	0,4	1,3
Försäljningar och uttrangeringar	0,0	0,0	0,0	-1,0
Avskrivningar	-0,6	-0,5	-1,3	-1,7
Redovisat värde vid årets slut	2,0	2,2	2,7	3,6
Not 10 Mark, byggnader, tekniska anläggningar	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärde	7 681,7	6 841,9	-	-
Ackumulerade avskrivningar	-2 498,7	-2 336,0	-	-
Ackumulerade nedskrivningar	-73,0	-60,5	-	-
Bokfört värde	5 110,1	4 445,4	9 717,8	8 871,0
Avskrivningstider	10-80 år	10-80 år	10-80 år	10-80 år
Redovisat värde vid årets början	4 445,4	3 981,1	-	-
Investeringar	878,3	653,3	-	-
Försäljningar och uttrangeringar	-13,9	-19,1	-	-
Nedskrivningar	-12,5	0,0	-	-
Återförda nedskrivningar	0,0	0,0	-	-
Avskrivningar	-187,2	-169,9	-	-
Redovisat värde vid årets slut	5 110,1	4 445,4	9 717,8	8 871,0

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

Not 11 Maskiner och inventarier	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärde	1 370,0	1 282,1	-	-
Akkumulerade avskrivningar	-987,9	-928,6	-	-
Akkumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-	-
<i>Bokfört värde</i>	<i>382,1</i>	<i>353,5</i>	<i>1 836,7</i>	<i>1 689,3</i>
<i>Bokfört värde leasingtillgång fordon</i>	<i>18,6</i>	<i>22,8</i>	<i>18,6</i>	<i>22,8</i>
Summa bokfört värde	400,6	376,3	1 855,2	1 712,1
Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3-20 år	3-20 år
Redovisat värde vid årets början	353,5	337,4	-	-
Investeringar	104,0	90,9	-	-
Försäljningar och utrangeringar	-0,6	-0,4	-	-
Nedskrivningar	0,0	0,0	-	-
Återföring av nedskrivningar	0,0	0,0	-	-
Avskrivningar	-74,9	-74,7	-	-
Övrig justering	0,0	0,3	-	-
<i>Redovisat värde vid årets slut</i>	<i>382,1</i>	<i>353,5</i>	<i>1 836,7</i>	<i>1 689,3</i>
Redovisat värde vid årets början, leasingtillgång fordon	22,8	24,5	22,8	24,5
Förändring av bokfört värde leasingtillgång fordon	-4,2	-1,7	-4,2	-1,7
<i>Redovisat värde vid årets slut, leasingtillgång fordon</i>	<i>18,6</i>	<i>22,8</i>	<i>18,6</i>	<i>22,8</i>
Summa redovisat värde vid årets slut	400,6	376,3	1 855,2	1 712,1

Gränsdragning mellan kostnad och investering:

För att en utgift ska aktiveras som tillgång i balansräkningen ska den ekonomiska livslängden uppgå till mer än tre år och anskaffningsvärdet överstiga gränsen för mindre värde. Kommunens gräns för mindre värde är 0,5 prisbasbelopp, vilket 2018 motsvarar 22 750 kronor.

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	2018	2017	2018	2017
Aktier i Kristianstads Kommunföretag AB, KKF	344,0	344,0	0,0	0,0
Aktier i övriga koncernföretag	11,7	11,7	10,0	10,1
Aktier i Kommunassurans Syd	3,6	3,6	3,6	3,6
Andelar i Kommuninvest ekonomisk förening*	73,6	73,7	73,6	73,7
Övriga aktier och andelar	1,8	1,7	3,5	3,4
Summa värdepapper och andelar	434,8	434,7	90,7	90,8
Utlämnade lån till koncernföretag	640,8	561,5	0,0	0,0
Förlagslån, Kommuninvest ekonomisk förening	10,6	10,6	10,6	10,6
Övriga utlämnade lån	0,8	0,9	0,8	0,9
Summa långfristiga fordringar	652,2	573,0	11,4	11,5
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	2,3	2,8
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 087,0	1 007,7	104,4	105,1

* Insatsemission/andelskapital - Kommuninvest ekonomisk förening:

Kristianstads kommun har vid inträdet erlagt andelskapital/medlemsinsats motsvarande 2 226 042 kronor. Sedan kommunens inträde har Kommuninvest beslutat om insatsemissioner till medlemmarna. Under 2015 betalade Kristianstads kommun in full medlemsinsats till Kommuninvest. Det sammanlagda beloppet av medlemsinsats och insatsemissioner uppgår därmed till 73 643 400 kronor. Medlemsinsatsen samt gjorda insatsemissioner finns redovisade som en finansiell anläggningstillgång.

Not 13 Förråd	2018	2017	2018	2017
Exploateringsfastigheter	90,8	96,1	90,8	96,1
Övriga förråd	6,8	7,4	60,4	35,8
Summa	97,6	103,5	151,2	131,9

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 14 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	97,4	71,1	144,3	94,1
Statsbidragsfordringar	138,8	132,9	138,8	132,9
Kortfristig fordran koncernkonto	92,8	121,6	0,0	0,0
Mervärdesskattefordringar	43,0	53,7	43,0	53,7
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	120,9	130,1	188,8	205,4
Övriga kortfristiga fordringar	-3,0	12,6	12,9	11,5
Summa	489,9	522,0	527,7	497,6
<i>Elimineringar av koncerninterna kortfristiga fordringar ingår med</i>	0,0	0,0	375,1	313,8

Not 15 Kassa, bank	2018	2017	2018	2017
Kristianstads kommun inklusive helägda kommunföretag har avtal om finansiella tjänster med Nordea. Avtalet innefattar förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel via koncernkonto samt koncernkontokredit på 250 mkr.				

Not 16 Eget kapital	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	3 700,7	3 526,8	3 820,8	3 648,4
Direktbokning mot eget kapital	0,0	0,0	5,7	-44,2
Årets resultat	109,1	173,9	193,3	216,6
Summa	3 809,7	3 700,7	4 019,8	3 820,8
varav vatten- och avloppsverksamheten	0,0	-2,2	0,0	-2,2
varav resultatutjämningsreserv	126,4	122,5	126,4	122,5

Not 17 Avsättningar till pensioner*	2018	2017	2018	2017
Avsättningar pensioner exklusive ÖK-SAP**	40,9	27,2	40,9	27,2
Avsättning pensioner avseende ÖK-SAP**	0,0	1,6	0,0	1,6
Avsättning pensioner avseende förtroendevalda	19,8	32,3	19,8	32,3
Andra pensionsavsättningar	0,0	0,0	9,6	9,9
Avsättning särskild löneskatt	14,7	14,8	14,7	14,8
Summa	75,4	75,9	85,1	85,8

Antal visstidsförordnanden	2018	2017	2018	2017
Politiker	6	11	-	-
Tjänstemän	0	0	-	-
<i>Villkoren avviker inte från avtalspraxis på området.</i>				

Ingående avsättning pensioner	2018	2017	2018	2017
Nyintjänad pension	2,0	6,7	2,0	6,7
Ränte- och basbeloppsförändring	1,8	1,4	1,8	1,4
Ändring försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Pension till efterlevande	0,0	0,2	0,0	0,2
Övrig post	-2,4	-0,1	-2,6	-0,7
Pensionsutbetalningar	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Förändring av löneskatt	-0,1	1,7	-0,1	1,7
Summa avsatt till pensioner	75,4	75,9	85,1	85,8
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	96 %	96 %

* Pensionsavsättning för kommunens aktiva förtroendevalda ingår. Beräkning gjord av KPA.

**ÖK-SAP = Överenskommen särskild avtalspension.

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

Not 17 Avsättningar till pensioner, fortsättning	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Pensionsförpliktelser i form av ansvarsförbindelse ***				
Ingående ansvarsförbindelse	1 568,6	1 623,3	1 568,6	1 623,3
Ränte- och basbeloppsförändring	28,2	38,7	28,2	38,7
Aktualisering	0,0	-2,0	0,0	-2,0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	-6,6	0,0	-6,6
Pensionsutbetalningar	-69,0	-71,1	-69,0	-71,1
Nyintjänande	-6,3	-1,9	-6,3	-1,9
Övrig post	-40,3	-1,0	-40,3	-1,0
Summa pensionsförpliktelser	1 481,1	1 579,4	1 481,1	1 579,4
Förändring av löneskatt	-21,2	-10,8	-21,2	-10,8
Övrig pensionsförpliktelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ansvarsförbindelse	1 459,9	1 568,6	1 459,9	1 568,6

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 17.

Förpliktelse minskad genom försäkring: förmånsbestämd ålderspension och efterlevandepension försäkrat hos KPA.

Överskottsmedel i försäkringen uppgår till 8,7 mkr (2017: 10,2 mkr).

*** Ansvarsförbindelse för kommunens aktiva förtroendevalda ingår. Beräkning gjord av KPA.

Visstidsförordnanden för förtroendevalda som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Dessförinnan redovisas de som ansvarsförbindelse.

Not 18 Uppskjuten skatteskuld	2018	2017	2018	2017
Avsättning skatter obeskattad reserv 22 % av eget kapital	0,0	0,0	3,6	3,5
Avsättning skatter enligt bolagens årsredovisningar	0,0	0,0	195,7	175,4
Summa	0,0	0,0	199,3	178,9

Not 19 Övriga avsättningar	2018	2017	2018	2017
Avsättning för hyreskostnader gällande tomma lokaler inom arbets- och välfärdförvaltningen, verksamheten ensamkommande barn	0,4	3,8	0,4	3,8
Avsättning för Torsebrobadet	7,0	0,0	7,0	0,0
Avsättning för Kristianstad Tennisklubb	0,3	0,0	0,3	0,0
Avsättning för projekt Orangea staden	2,0	3,0	2,0	3,0
Summa övriga avsättningar	9,7	6,8	9,7	6,8

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 20 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut, ingående låneskuld*	1 316,0	1 200,0	5 609,8	5 380,0
Upplåning under året	400,0	116,0	601,5	328,2
Amortering under året	-60,0	0,0	-73,3	-98,4
Summa låneskuld	1 656,0	1 316,0	6 138,0	5 609,8
Löptid, t.o.m. 5 år	1 456,0	1 216,0	-	-
Löptid, längre än 5 år	200,0	100,0	-	-
Löptid, utan bestämd förfallotidpunkt	0,0	0,0	-	-
Genomsnittlig upplåningsränta, % (Uppgifterna avser dec 2018)	0,73	0,87	1,07	1,24
Genomsnittlig räntebindningstid, år (Uppgifterna avser dec 2018)	2,2	2,1	2,5	2,8
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	142,6	123,3	142,6	123,3
Nya anslutningsavgifter under året	22,2	26,4	22,2	26,4
Resultatförda avgifter	-7,2	-7,1	-7,2	-7,1
Summa förutbetalda anslutningsavgifter VA	157,6	142,6	157,6	142,6
Återstående antal år	21-30	22-30	21-30	22-30
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	229,6	164,4	229,6	164,4
Nya investeringsbidrag under året	11,2	69,8	11,2	69,8
Resultatförda investeringsbidrag	-8,9	-4,6	-8,9	-4,6
Summa förutbetalda investeringsbidrag	231,9	229,6	231,9	229,6
Återstående antal år	27-33	28-33	27-33	28-33
Leasingskuld fordon	28,3	28,8	28,3	28,8
Övriga långfristiga skulder, anslutningsavgifter energi	0,0	0,0	165,5	118,1
Summa långfristiga skulder totalt	2 073,8	1 717,0	6 721,3	6 128,9
Eliminering av koncerninternna långfristiga skulder ingår med	-	-	640,8	561,5
<i>* Tilläggsupplysningar låneskuld:</i>				
Finanspolicy för kommunen och dess kommunala bolag som senast reviderades 2017 innehåller ramar för hantering av finansiella risker i samband med upplåning. Refinansieringsrisk, maximalt 50 % av låneskulden får förfalla inom ett år, den genomsnittliga kapitalbindningen bör inte understiga två år. Ränterisk, maximalt 60 % av ränteförfallen får ligga inom ett år, den genomsnittliga räntebindningen bör ligga mellan 2-5 år. Derivatinstrument får användas för att hantera risker och för att styra portföljens räntebindning. Derivat med syfte att förbättra kassaflödet i skuldportföljen är tillåtna.				
Per 2018-12-31 hade Kristianstads kommun tre lån på totalt 220 mkr räntesäkrade med derivat i form av tre ränteswappar med motsvarande belopp. Marknadsvärdet uppgår i bokslutet till -5,5 mkr. Räntekostnaden för räntesäkringarna uppgår till 4,6 mkr för år 2018 (2017: 4,8 mkr). Genomsnittlig låneränta inklusive ränteswappar uppgår till 0,73 % och exklusive ränteswappar till 0,48 %. Genomsnittlig räntebindningstid inklusive ränteswappar uppgår till 2,2 år och exklusive ränteswappar till 1,8 år.				
Finansiella leasingavtal, fordon				
Totala minimileaseavgifter	13,2	16,9	-	-
Nuvärde minimileaseavgifter	13,2	16,9	-	-
Därav förfall inom ett år	5,7	8,6	-	-
Därav förfall inom 2-5 år	7,5	8,3	-	-
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	-	-
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	-	-
Operationella leasingavtal överstigande 3 år				
Minimileaseavgifter:				
Med förfall inom 1 år	0,9	0,3	-	-
Med förfall inom 2-5 år	1,1	0,5	-	-
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	-	-

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

Not 21 Kortfristiga skulder	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Leverantörsskulder	355,4	328,3	460,3	407,6
Kortfristig skuld koncernkonto	205,6	142,8	0,3	17,8
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter*	564,1	547,6	749,8	728,9
Preliminärskatt och övriga löneavdrag	57,0	54,4	57,0	54,4
Skuld till staten avseende bidrag till infrastrukturell investering	4,6	1,5	4,6	1,5
Övriga skulder till staten	119,4	123,9	119,4	123,9
Övriga kortfristiga skulder	91,7	82,3	117,8	95,6
Summa	1 397,8	1 280,8	1 509,2	1 429,7
*varav beräknad upplupen pensionskostnad på avgiftsbestämd del	117,0	125,3	117,0	125,3
*varav beräknad upplupen löneskatt	33,8	30,4	33,8	30,4
*varav beräknad upplupen semesterlön och okompenserad tid	246,8	232,4	246,8	232,4
Eliminering av koncerninterna kortfristiga skulder ingår med	-	-	379,0	313,8

Not 22 Övriga ansvarsförbindelser, borgensåtaganden	2018	2017	2018	2017
Kommunala bostadsbolag	3 061,4	2 862,3	0,0	0,0
Övriga kommunala bolag	1 488,9	1 503,7	0,0	0,0
Bostadsrättsföreningar	35,7	60,0	35,7	60,0
Förlustansvar för Egna hem	0,2	0,4	0,2	0,4
Föreningar och organisationer	2,9	3,0	2,9	3,0
Övriga åtaganden*	32,6	32,0	32,6	32,0
Ställda säkerheter	0,0	0,0	0,0	4,6
Summa	4 621,7	4 461,4	71,4	100,0

* Övriga åtaganden: Borgensförbindelse avseende Regionmuseet Kristianstads pensionsskuld, 7,6 mkr. Åtagandet delas lika mellan Kristianstads kommun och Region Skåne. Åtagande om medfinansiering av dubbelspår Kristianstad-Hässleholm 25,0 mkr.

Solidarisk borgen - Kommuninvest ekonomisk förening

Kristianstads kommun har i februari 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Giltighetstiden för borgensåtagandet löper ut 2019 och förlängdes ännu en 10 årsperiod genom beslut i fullmäktige under hösten 2018. Åtagandet gäller därmed t.o.m. 2029.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Kristianstads kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 079 439 kronor och totala tillgångar till 406 323 006 299 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 6 499 017 262 kronor (5 555 143 868 kr) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 6 553 213 596 kronor (5 678 576 710 kr). Kommunens andel motsvarar 1,61 % (1,63 %).

Not 23 Justering för gjorda avsättningar	2018	2017	2018	2017
Förändring avsättning pensioner	-0,4	6,5	-0,7	5,8
Skuldförändring löneskatt på avseende pensioner	-0,1	1,6	-0,1	1,6
Förändring övriga avsättningar	2,9	-5,9	23,3	19,2
Summa	2,4	2,2	22,5	26,6

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Not 24 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsvinst/förluster materiella anläggningstillgångar	7,0	7,4	7,0	7,4
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-0,2	0,0	-8,2	-51,6
Summa	6,8	7,4	-1,2	-44,2
Not 25 Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Försäljningspris för övriga materiella anläggningstillgångar	7,6	7,2	7,8	8,7
Summa	7,6	7,2	7,8	8,7
Not 26 Investering i finansiella anläggningstillgångar				
Förvärv av övriga andelar	0,0	0,1	0,0	-0,1
Summa	0,0	0,1	0,0	-0,1
Not 27 Försäljning av finansiella anläggningstillgångar				
Försäljningspris vid överlåtelse av finansiella anläggningstillgångar	0,0	5,0	0,0	0,3
Summa	0,0	5,0	0,0	0,3
Not 28 Ökning av övr långfristiga skulder				
Förutbetalda anslutningsavgifter VA	15,0	19,3	15,0	19,3
Förutbetalda investeringsbidrag	2,3	65,2	2,3	65,2
Övriga långfristiga skulder, anslutningsavgifter energi	0,0	0,0	47,4	68,8
Summa	17,3	84,5	64,7	153,3
Not 29 Förändring av leasingskuld				
Förändring av leasingskuld avseende fordon	-0,5	0,1	-0,5	0,1
Summa	-0,5	0,1	-0,5	0,1
Not 30 Ökning av långfristiga fordringar				
Utlåning till koncernföretag	100,0	69,6	0,0	0,0
Övrig ökning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	-0,7
Summa	100,0	69,6	0,0	-0,7
Not 31 Minskning av långfristiga fordringar				
Amortering avseende lån till övriga koncernföretag	20,7	30,7	0,0	0,0
Summa	20,7	30,7	0,0	0,0
Not 32 Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Betalning till Trafikverket för medfinansiering av GC-vägar	0,7	0,0	0,7	0,0
Summa	0,7	0,0	0,7	0,0

Upplysningar om redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kommunen följer lag och rekommendationer i allt väsentligt. Avvikelse och förtydliganden kommenteras i följande avsnitt.

PENSIONER (RKR 2.1, 7.1, 17)

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17.

Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagar och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under rubrikerna avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 år samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld finns redovisat de pensioner som intjänats av de anställda under året, men som betalas ut först under nästföljande år. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar och innan dess som ansvarsförbindelse. För avtal som inte lösts ut (förtroendevalda som inte har avgått med pension och som omfattas av bestämmelserna för förtroendemannapension) finns uppgifter både för avsättning och för ansvarsförbindelse.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER (RKR 3.1)

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till berörda resultatposter i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till ca 10 mkr och uppåt.

REDOVISNING AV BIDRAG TILL INFRASTRUKTURELLA INVESTERINGAR (RKR 6.2)

Aktuellt avtal om medfinansiering gäller GC-vägar i Torsebro och Bäckaskog och kommunen har lämnat bidrag på totalt 8,8 mkr. Hela bidraget har redovisats som kostnad i resultaträkningen 2015.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING (RKR 8.2)

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksam-

het som bedrivs i bolagsform m.m. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, Redovisningsrådets rekommendationer samt Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen utgår från RKR:s rekommendation nr 8.2. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i det förvärvade bolaget elimineras vid förvärvstidpunkten, i redovisningen ingår endast kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att i redovisningen ingår endast så stor del av företagens resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

Huvudregeln är att den sammanställda redovisningen omfattar bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent. De helägda bolagen Kristianstad Industribyggnads AB, och Krinova AB har dock undantagits med hänvisning till att deras respektive omsättning uppgår till mindre än 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Tillsammans överstiger de inte heller 5 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Eliminering av koncerninternerna mellanhavanden har gjorts enligt väsentlighetsprincipen.

Justering av ingående eget kapital sker vid konsolideringen i de fall där det egna kapitalet skiljer sig åt mellan de preliminära årsredovisningarna i bolagen och de årsredovisningar som slutligen fastställdes för föregående räkenskapsår.

I den sammanställda redovisningen tas 22 procent av de obeskattade reserverna upp som uppskjuten skatteskuld i form av en avsättning. Resterande 78 procent förs till eget kapital.

Ändrad redovisningsprincip

Fr.o.m. 2015 intäktsför C4 Energi anslutningsavgifter direkt, istället för som tidigare via periodisering. I den sammanställda redovisningen har C4 Energi:s anslutningsavgifter därför periodiserats i enlighet med RKR:s principer. Resultat-effekten för år 2018 är -34,3 mkr.

Fr.o.m. 2015 redovisas Renhållningens överskott som överuttag och bokförs som skuld till avgiftskollektivet. Resultateffekt för 2018 är 4,3 mkr.

AVSÄTTNINGAR (RKR 10.2)

Övriga avsättningar hanteras i enlighet med RKR 10.2. Förpliktelser som uppstår på grund av inträffade händelser och som finns oberoende av framtida handlande redovisas som avsättningar och har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelserna. Se not nr 19 för närmare beskrivningar och bedömningar.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (RKR 11.4)

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar. Avskrivningstiderna anpassas till anläggningens bedömda nyttjandeperiod och baseras på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde.

FÖLJANDE AVSKRIVNINGSTIDER ANVÄNDS:

Mark:
Byggnader och tekniska anläggningar:	10, 15, 20, 33, 50, 80 år
Maskiner och inventarier:	3, 5, 10, 15, 20 år

Ett antal utrangeringar av bokfört värde har gjorts under året för fastigheter som har rivits/ska rivas, se not 2 och 10.

Ett ramverk för komponentavskrivning togs fram under 2014 och tillämpas från och med 2015. För fastighetsinvesteringar görs komponentavskrivning avseende anläggningstillgångar över 5 mkr. För övriga anläggningstillgångar inom vatten och avlopp respektive gator mm tillämpas inget minimibelopp. Uppdelningen i komponenter baseras på komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Komponentavskrivning har genomförts på ca 30 procent av kommunens fastigheter.

AVSKRIVNINGSMETOD

Linjär avskrivningsmetod tillämpas. Avskrivningen påbörjas månaden efter att tillgången har tagits i bruk.

INTERNRÄNTA

I internredovisningen har verksamheterna belastats med internränta på 1,75 procent (2017: 1,75 procent) baserat på anläggningstillgångarnas bokförda värde. Vatten och avloppsverksamheten har belastats med en internränta på 0,73 procent (0,92 procent) vilket motsvarar den genomsnittliga räntan på kommunens låneskuld.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (RKR 12.1)

Immateriella tillgångar, i form av programvarulicenser har tagits upp anskaffningsvärde efter avdrag för plan- enlig avskrivning. Avskrivningstiden är 5 år.

LEASINGAVTAL (RKR 13.2)

Kommunen redovisar finansiella leasingavtal för fordon. Fordon med finansiella leasingavtal tas upp som anläggningstillgång om de har en längre avtalstid än 36 månader. Kommunen har inga hyresavtal av leasingkaraktär.

LÅNEKOSTNADER (RKR 15.1)

Lånekostnader redovisas normalt enligt huvudmetoden och ingår i årets resultat.

ÖVRIGA INTÄKTER (RKR 18)

Anslutningsavgifter för VA tas upp som förutbetalda intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag periodiseras på samma sätt.

Resultatföring av intäkter från exploateringsområden bokförs löpande i samband med försäljning.

Kostnader för sålda tomter matchas. Fortfarande finns ett fåtal äldre pågående exploateringsprojekt där succesiv övergång till nya redovisningsprinciper görs.

NEDSKRIVNINGAR (RKR 19)

Nedskrivningar hanteras i enlighet med RKR 19. Nedskrivningsbehov bedöms för större anläggningstillgångar om indikation förekommer på att tillgångens verkliga värde understiger redovisat värde. Både nedskrivningar och utrangeringar har gjorts under 2018, se under rubrik Materiella anläggningstillgångar.

REDOVISNING AV DERIVAT OCH SÄKRINGSREDOVISNING (RKR 21)

Kristianstads kommun använder ränteswappar på del av långfristiga skulder i syfte att säkra räntenivån på en del av räntekostnaderna.

Ord och begrepp

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för stadigvarande bruk t.ex. byggnader, mark, aktier, inventarier, maskiner.

Avskrivning

Årlig värdeminskning av anläggningstillgångar där avskrivningen sker utifrån förväntad nyttjandetid.

Avsättning

Utgörs av de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin förekomst, men där osäkerhet föreligger beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen per den 31 december samt hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har anskaffats (skulder och eget kapital).

Drift- och investeringsredovisning

Redovisar utfallet i förhållande till budgeterade intäkter och kostnader på olika ansvars- och verksamhetsområden.

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar respektive skulder och avsättningar. Kommunens egna kapital består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar för stadigvarande bruk) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansiell leasing

Äganderätten kan övergå till leasetagaren (kommunen), vilket innebär att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippat med ägandet också övergår.

Finansnetto

Finansiella intäkter (t.ex. utdelningar, ränteintäkter) minus finansiella kostnader (t.ex. räntekostnader).

Jämförelsestörande poster

Ekonomiska händelser som inte är extraordinära men som ändå är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan olika år.

Kapitalkostnader

Samlingsbegrepp för planmässig avskrivning och intern ränta.

Kassaflödesanalys

Beskriver hur verksamhet och investeringar har finansierats under året och hur likvida medel har förändrats.

Kortfristig fordran/skuld

Kortfristigt lån, fordran eller skuld som förfaller till betalning inom ett år.

Kommunalt koncernföretag

En juridisk person där kommunen har ett varaktigt bestämmande eller betydande inflytande.

Kommunalt uppdragsföretag

En juridisk person som utför en kommunal angelägenhet utan att kommunen har ett betydande inflytande. Delas upp i andra samägda företag (röstandelar under 20 %) samt i kommunala entreprenader.

Kommunens samlade verksamhet

Den verksamhet kommunen bedriver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag.

Kommunkoncernen

Den kommunala förvaltningsorganisationen och kommunens koncernföretag.

Komponentavskrivning

En uppdelning av en anläggningstillgång i ett antal komponenter med olika livslängder (avskrivningstider).

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, t.ex. kassa- och banktillgångar samt värdepapper.

Långfristig fordran/skuld

Långfristigt lån, fordran eller skuld som förfaller till betalning senare än ett år efter räkenskapsårets utgång.

Nettokostnadsandel

Beskriver hur stor andel av skatteintäkter och statsbidrag som använts för att finansiera verksamhetens nettokostnader.

Nettokostnader

Driftskostnader inklusive avskrivningar efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Nettoomsättning

Intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i ett företags normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, moms m.m.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är anläggningstillgång. Dessa tillgångar kan på kort tid omsättas i likvida medel, t.ex. förråd, fordringar, kassa, bank.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till rätt redovisningsperiod.

Resultaträkning

Sammanfattar intäkter och kostnader samt visar årets förändring av det egna kapitalet (årets resultat).

Realisationsvinst/realisationsförlust

Försäljningspris för en anläggningstillgång minus tillgångens bokförda värde.

Ränteswap

Ett finansiellt instrument som används i syfte att säkra nivån på framtida räntebetalningar och minska den finansiella risken på lång sikt.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar den finansiella styrkan på kort sikt.

Självfinansieringsgrad

Beskriver hur stor del av kommunens intäkter som finansierar årets investeringar.

Skuldsättningsgrad

Beskriver hur stor del av tillgångarna som är finansierade genom lån och övriga skulder.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, d.v.s. graden av egenfinansierade tillgångar. Beskriver den långsiktiga betalningsförmågan.

Årsarbetare

Antal anställda omräknade till heltidsanställningar.

4. Verksamhetsberättelser



CENTRALT I KRISTIANSTAD, VID TIVOLIPARKEN/BARBACKA, FINNS SOLBILSPOOLEN DÄR MAN KAN KÖRA KLIMATSMART UTAN EGEN INVESTERING. C4 ENERGI HAR ETABLERAT 22 LADDSTOLPAR I KOMMUNEN OCH DET PLANERAS FÖR YTTERLIGARE UTBYGGNAD.

Satsningar ger resultat

Det långsiktiga arbetet för tillväxt och hållbarhet har under 2018 lett till flera positiva resultat. Året uppvisar ett förbättrat företagsklimat, ett rekordartat bostadsbyggande och viktiga insatser för att stärka miljön, tryggheten och säkerheten för medborgarna.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Isabella Löwengrip var en av talarna på den välbesökta näringslivsdagen på Kristianstad Österlen Airport.

Uppdrag

Kommunledningskontoret har, inom de ramar och direktiv som kommunstyrelsen anger, ansvaret för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet utifrån en helhetssyn. Syftet är att bidra till en positiv utveckling av villkor och förutsättningar för boende, arbete, företagande, studier och besök i Kristianstads kommun.

Årets händelser

Höstens allmänna val präglade en stor del av året på kommunledningskontoret. Förberedandet och genomförandet av ett val kräver stora resurser. Valdeltagandet ökade med 1,8 procent sedan förra gången och många fler valde att förtidsrösta. När de numera 65 platserna i fullmäktige hade blivit fördelade, vidtog förhandlingar mellan partierna om styret. Den 26 oktober presenterade alliansen mellan Moderaterna, Liberalerna, Centern och Kristdemokraterna sitt gemensamma program.

Den långa, heta sommaren går till historien. Även om den uppskattades av semesterfirarna innebar den också stora problem och påfrestningar på många håll, även inom kommunens verksamheter och arbetsplat-

ser. Ökad brandrisk, vattenbrist och brist på djurfoder och bete ingick i svårigheter som kommunen fick vara med och hantera.

Glädjestunder under året var bland annat invigningen av Kristianstads arenaområde, Melodifestivalarrangemang i Kristianstad Arena, ännu ett SM-guld i handboll genom IFK Kristianstad och en första bronsmedalj i fotbollsallsvenskan för KDF.

Den komplicerade saneringen av en av Skånes värst förorenade tomter, den gamla kemtvättstomten på Långebro, blev klar och hotet mot grundvattnet är undanröjt.

Måluppfyllelse

MEDBORGARE

I undersökningen "Bäst att bo", som genomförs av tidskriften Fokus och Handelshögskolan i Jönköping, hamnade Kristianstads kommun på tredje plats bland Sveriges alla kommuner när det gäller den livskvalitet vi får för pengarna. I den totala rankningen klättrade Kristianstad två steg till plats 49.

I SCB:s medborgarundersökning var Kristianstads kommuns invånare mer nöjda med kommunens verksamhet än tidigare och mer nöjda än genomsnittet hos invånarna i andra kommuner.

Miljö- och klimatfrågorna står fortsatt högt på kommunens dagordning. I Miljöaktuelltts kommunrankning klättrade Kristianstad tio steg till plats 20 och fick förstaplatsen i kategorin mindre städer och tätorter.

En utredning om stranderosionen i Åhus och åtgärder för att hindra sandens flykt blev klar under året. I arbetet för att skydda Kristianstad mot översvämning förbereds en ny pumpstation vid Pynten i Hammarslund och fler vallar ska byggas och förstärkas.

Insatser för att öka tryggheten i centrum görs i samarbete med polisen och andra aktörer och resulterade under hösten bland annat i Purple Flag-certifiering.

UTVECKLING

Ansträngningarna för att förbättra förutsättningarna för det lokala näringslivet ger resultat. I Svenskt Näringslivs årliga undersökning fick Kristianstad sitt bästa samlade omdöme om företagsklimatet på 15 år. Företagen som svarade gav Kristianstad betyget 3,42, som är strax över genomsnittet i landet. Kommunen tog 53 kliv uppåt i rankningen och hamnade på plats 149. I Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) jämförelse av näringslivskli-



Agility-VM blev en stor succé och arrangörerna lovordade Kristianstad som evenemangsort.

mat stannade nöjd kundindex-värdet (NKI) för företagets kontakter på samma höga värde, 73, som förra året och ligger över medelvärde för kommunerna.

Bostadsbyggandet fortsätter i hög takt. Inte på årtionden har så många bygglov och startbesked lämnats. Kommunen klarade med råge bostadsförsörjningsprogrammets mål på 500-600 nya bostäder.

MEDARBETARE

Frisktalet (andelen med högst fem sjukdagar under året) ökade återigen under 2018 från att ha minskat 2017. Frisktalet låg en bra bit över det totala frisktalet för kommunen.

Sjukfrånvaro minskade med nära fyra dagar under året. Sjukfrånvaron över 91 dagar stod för minskningen. Den korta sjukfrånvaron under 14 dagar minskade också, samtidigt som den mellan 15 och 90 dagar ökade. Under året har olika åtgärder och insatser genomförts.

Medarbetarenkäten genomfördes i september med nytt innehåll och upplägg. Det sammanvägda resultatet blev grönt, 71, där högsta indexvärdet var 100. Ledarskapsindex hamnade på 77, vilket också var grönt värde. Värdena på de olika indexen låg på en högre nivå jämfört med det kommunövergripande resultatet.

EKONOMI

Driftanalys

Kommunstyrelsen och kommunledningskontoret tillsammans visade ett driftbudgetöverskott på +0,6 mkr för 2018. Inom detta rymms ett överskott på personalsidan, förklarat av en försiktig ekonomisk hållning vid vakanser och långtidssjukskrivningar som inte besatts, vilket bland annat har finansierat kostnader för badhusutredningen. Men även andra engångskostnader, som kostnader för biogasutredning och extra bidrag till Handelsstaden, har kunnat rymmas inom budgetramen.

Överförmyndaren visade ett budgetöverskott på +0,9 mkr med en budget på 11,5 mkr. Överförmyndarens kostnader, utöver kostnader för medarbetare på myndigheten, består i huvudsak av arvode, sociala avgifter och kostnadsersättningar för ställföreträdare. Antalet ärenden 2018 uppgick till 1 266 (2017: 1 304), varav 853 (2017: 847) avsåg ställföreträdarskap för vuxna personer (god man eller förvaltare) och 391 (2017: 436) ställföreträdarskap för barn (förmyndare eller god man för ensamkommande barn). Trenden är att antalet ärenden fortsätter att minska hos överförmyndaren, vilket främst beror på att det inte kommer några nya ensamkommande barn. Puckeln är nu över vad avser ensamkommande och sannolikt kommer ärendemängden återigen att öka hos överförmyndaren främst vad avser ställföreträdarskap för vuxna och godmanskap/förvalterskap.

Investeringsanalys

Budgetavvikelsen för kommunledningskontorets investeringar uppgick till +19,6 mkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av tidsförskjutningar i anläggandet av skyddsvallar. Men även exploateringsanslag som följer utbyggnaden av bostäder i Hammarshusområdet har inte förbrukats då stora delar av den utbyggnaden återstår.

Framtiden

Visionen "Vi lyfter tillsammans" står kvar ut en riktning för satsningar på

väg mot 2030, med ledorden Tillväxt, Tanke och Trivsel. I Strategisk färdplan 2020 konkretiseras målsättningarna inom områdena "Arbetsliv och attraktionskraft", "Boendemiljöer och stadsutveckling", "Friska ekosystem" samt "Hälsa och delaktighet". Alla insatser ska genomföras utifrån ett hållbarhetsperspektiv och med FN:s Agenda 2030 och de 17 globala målen som ledstjärna.

Kommunfullmäktige-Revisjonen-Valnämnden		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	1 675	92
Kostnader	-12 715	-9 581
Årets resultat	-11 040	-9 489
Budget	11 187	9 746
Driftbudgetavvikelse	147	257

Överförmyndaren		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	482	6 491
Kostnader	-11 087	-13 949
Årets resultat	-10 605	-7 458
Budget	11 465	7 731
Driftbudgetavvikelse	860	273
Investeringar	0	0
Antal årsarbeten	5	5
Personalkostnadsandel	93 %	93 %

Gemensam nämnd		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	48 413	47 664
Kostnader	-48 413	-47 664
Årets resultat	0	0
Budget	0	0
Driftbudgetavvikelse	0	0
Investeringar	314	122
Antal årsarbeten	13	14
Personalkostnadsandel	14 %	14 %

Kommunstyrelsen exkl. Räddningstjänsten		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	141 955	147 781
Kostnader	-350 598	-357 341
Årets resultat	-208 643	-209 560
Budget	209 245	210 232
Driftbudgetavvikelse	602	672
Investeringar	78 693	221 190
Antal årsarbeten	200	205
Personalkostnadsandel	43 %	42 %

KS/Kommunledningskontorets styrkort 2018

● Uppfylld nivå ● Ej uppfylld nivå
● Delvis uppfylld nivå ● Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
MEDBORGARE	● God jämlik hälsa och stärkt delaktighet	<ul style="list-style-type: none"> ● Bredbandsutveckling ● Utveckling e-tjänster ● Nöjd-Medborgar-Index, Bemötande-/tillgänglighet ● Nöjd-Region-Index, Rekommendation 	<ul style="list-style-type: none"> » Vid årsskiftet hade 88,9 % (2017-12-31: 77,1 %) av hushållen möjlighet att ansluta sig till bredband >100Mbit/s. Verklig anslutningsgrad var 63,7 % (2017-12-31: 56,1 %). » Antal e-tjänster 2018-12-31:120 (2017-12-31: 100). » NMI, Bemötande/tillgänglighet 2018: 61. Högre värde än 2016 (56) och högre än riket 57 (2016: 57). » NRI, Rekommendation 2018: 67. Högre värde än 2016 (63) och högre än riket 66 (2016: 60).
	● En rik natur och stärkta ekosystemtjänster	<ul style="list-style-type: none"> ● Statusbedömning reglerande ekosystemtjänster: restaurerade land- och vattenmiljöer, antal och areal ● Andel fossilfri energi till värme i koncernen ● Andel fossilfri energi till fordon och transporter i koncernen ● Nöjd-Medborgar-Index, Miljöarbete 	<ul style="list-style-type: none"> » 7 nya våtmarker med en total areal på 24 ha. 8 ha restaurerade landmiljöer samt 8 rådgivningsinsatser i landmiljö. » Andel fossilfri energi till värme i koncernen 2018: 98,2 % (2017: 97,0 %). » Andel fossilfri energi till fordon och transporter i koncernen 2018: 63,3 % (2017: 58,0 %). » NMI, Miljöarbete 2018: 66. Högre värde än 2016 (63) och högre än riket 56 (2016: 56).
UTVECKLING	● Långsiktigt hållbara boenden, ökat bostadsbyggande och pulserande stad	<ul style="list-style-type: none"> ● Antal markanvisningsavtal, kommunal bostadsmark ● Antal startbesked för bostäder ● Besökstal kulturinstitutioner, naturum och arenan ● Nöjd-Region-Index, Bostäder 	<ul style="list-style-type: none"> » Köpekontrakt tecknat på Majoren 1, intill Lingenässkolan på Näsby, för cirka 80 lägenheter. Under 2019 planeras markanvisning ske till Sommarlust, Åhus Tappetområdet etapp 3, Kollektula 14 samt del av Önnestad 112:1. » Under 2018 gavs 621 startbesked för bostäder (2017: 616). » Besökstal 2018: kulturinstitutioner 615 000 (2017: 630 000), naturum 101 000 (2017: 102 000) och arenan 393 000 (2017: 431 000). » NRI, Bostäder 2018: 59. Högre värde än 2016 (56) och högre än riket 53 (2016: 53).
	● En stark arbetsmarknad med växande företag	<ul style="list-style-type: none"> ● Sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen, Svenskt Näringsliv ● Attraktionsindex ● Ranking Årets företagarkommun ● Tillgång till strategisk verksamhetsmark ● Gästnätter 	<ul style="list-style-type: none"> » Företagsklimatet 2018 fick betyget 3,42 (2017: 3,14) av 6 möjliga. Motsvarande siffror för Skåne är 3,45 och för riket 3,40. » Attraktionsindex har ökat något sedan senaste mätningen 2015, men Kristianstad har fortsatt en låg igenkänning. Det finns en stor förbättringspotential i arbetet med att öka Kristianstads attraktionsindex. » Ingen total tillväxtranking under 2018, men Kristianstad rankas av organisationen Företagarna som nr 93 när det gäller tillväxten av jobb i småföretagen. » På Ångamöllans verksamhetsområde har etableringar påbörjats. Ungefär hälften av området är sålt eller reserverat. I Åhus är det tredje området utbyggt och i princip allt är sålt eller reserverat. Övriga basorter innehåller planlagd verksamhetsmark. Det föreligger behov av att påbörja planering av nytt verksamhetsområde i både Kristianstad och Åhus. » Det totala antalet gästnätter är oförändrat jämfört med 2017. De svenska gästnätterna har blivit färre, medan de utländska gästerna ökat.
MEDARBETARE	● Friska och nöjda medarbetare med ett effektivt arbetssätt	<ul style="list-style-type: none"> ● Sjukfrånvaro KLK ● Frisktal KLK ● Nöjd-Medarbetar-Index KLK ● Medarbetarskaps-Index KLK ● Ledarskaps-Index KLK 	<ul style="list-style-type: none"> » Sjukfrånvaron hamnade på 14,7 kalenderdagar per medarbetare, en minskning med 3,9 dagar. Olika åtgärder och insatser har genomförts under året. » Frisktalet hamnade på 70 %, en ökning med 3 procentenheter. Värdet var högre jämfört med kommunövergripande nivå. » Medarbetarindex hamnade på 71 på en skala där högsta index är 100, vilket var grön nivå i undersökningen. » Medarbetarskaps-Index mäts inte i den nya medarbetarenkäten. » Ledarskapsindex hamnade på 77 på en skala där högsta index är 100, vilket var grön nivå i undersökningen.
EKONOMI	● Hållbar ekonomi och god hushållning	<ul style="list-style-type: none"> ● Driftbudgetföljsamhet KLK ● Genomförandegrad av investeringarna KLK ● Intern kontrollutveckling ● Avtalstrohet leverantörsnivå kommunen 	<ul style="list-style-type: none"> » KS/CLK redovisade en positiv driftbudgetavvikelse på +0,5 mkr. » Genomförandegrad av CLK:s investeringar 2018 blev 80,0 % (2017: 92,5 %). » Definition och förtydligande av mognadsmodellen pågår. Utvecklingsarbetet fortskrider och fler medarbetare är engagerade i arbetet med att öka förståelsen kring vikten av intern kontroll. » Avtalstroheten låg på nivån 90,6 % 2018 (2017: 90,8 %), ett mycket bra värde. I början av 2019 kommer ny upphandlingspolicy att vara på plats och arbetet med avtalstrohet intensifieras.

Återupptagande av civil försvarsplanering

Kristianstads kommun har påbörjat kompetenshöjning av ansvariga politiker och tjänstepersoner avseende totalförsvarsfrågor, som till exempel juridik, ansvarsförhållanden och hotbilder. Vidare har kommunen utvecklat sitt säkerhets-skyddsarbete och planeringen av kommunens krigsorganisation.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Släckningsarbete vid industribrand.



Samövning heltid- och deltidskräver i Kristianstads kommun.

Uppdrag

Räddningstjänsten förebygger och begränsar skador på människor, egendom och miljö samt verkar för att skapa en trygg och säker miljö för de som bor, verkar och vistas i kommunen.

Årets händelser

Förvaltningen lade under året särskilt fokus på arbetet med civilt försvar. Den hotbild som nu råder kräver ett metodiskt arbete med uppbyggnad av ett anpassat skydd för kommunens verksamheter och medborgare.

Följderna av sommarens långa torka renderade i flera bränder i skog och mark, där stora delar av organisationen prövades. Detta krävde samverkan mellan olika räddningstjänster inom länet, statliga myndigheter och lokala organisationer. Räddningstjänsten erhöll 2018, tillsammans med Kristianstad

flygklubb, utmärkelsen "Årets hjälte" för sina insatser.

Räddningstjänsten deltog under året i ett mångfaldsprojekt, KINO (Kommunikation Integration Skåne Nordost).

Under året gjordes 1 630 insatser (+2 procent), med ett räddat värde av 217 mkr (-13 procent).

Antal samtal till larmcentralen blev 503 400 (-0,5 procent).

Måluppfyllelse

MEDBORGARE

Räddningstjänsten deltog i Aktiv sommar på Charlottesborg, ABK:s Österängsfestival och Kulturdagen på Gamlegården, i den nationella Krisberedskapsveckan, med ideella organisationer samt i myndighetsgemensamma brottsbekämpande insatser med Polisen, Tullen, Skattemyndigheten, Kronofogdemyndigheten och Arbetsmiljöverket, som ett led i ett mer offensivt arbete i Kristianstads kommuns två utsatta områden.

Skolutbildningarna effektiviserades 2018 genom mindre åtgång av administrativ tid och säkerställde därmed att elever i åk 2, 5 och 8 kunde utbildas.

Kommunens oljeskyddsplan uppdaterades i samarbete med Räddningstjänsten Skåne Nordväst och C4 Teknik. Även kommunens beredskapsplan för högvatten reviderades.

UTVECKLING

Inom ramen för projektet "Friska brandmän" införskaffades en för arbetsmiljön bättre slangtvätt och anpassad tvättutrustning för att separera hanteringen av kontaminerade och rena skyddskläder.

Räddningstjänstens tankstation utvecklades och anpassades för HVO (fossilfri diesel).

En informationssäkerhets- och krisberedskapssamordnare anställdes för att samordna informations-säkerhetsfrågor inom kommunens verksamheter.



Öppet hus på Räddningstjänsten.



Spridningskonferens för Kino-projektet, ett Skåne Nordost-gemensamt projekt för integration.



Vid trafikolyckor arbetar räddningstjänst, ambulans och polis tillsammans.

MEDARBETARE

Samtlig operativ deltidspersonal genomgick utbildning i krishantering med hjälp av Svenska kyrkan.

Inom kommunens verksamheter genomfördes samövningar för både räddningstjänst och krisberedskap.

Samordningsstaben deltog i årets krisledningsövning "Vårsol" i regi av Länsstyrelsen.

Svarsfrekvensen i 2018 års medarbetarenkät ökade till 84 procent (2016: 63 procent). Förvaltningens medarbetarindex blev 72 och ledarskapsindexet 75.

EKONOMI

Räddningstjänsten lyckades, trots flera och större insatser, att balansera kostnaderna genom ökade intäkter.

Driftanalys

Räddningstjänsten lyckades, trots flera och större insatser, att balansera kostnaderna genom ökade intäkter. Avvikelsen på driftbudgeten blev -0,1 mkr.

Mängden insatser var högre än normalt, delvis på grund av väderleken, vilket ökade arbetskraftskostnaderna. Räddningstjänsten hade några enstaka längre sjukskrivningar under sommaren när tillgången till vikarier var lägre, vilket generade högre kostnader. Avseende förbrukningsmaterial, bland annat för drivmedel, ökade kostnaderna.

Intäkterna ökade genom fler automatiska brandlarm, utbildningar och andra uppdrag.

Investeringsanalys

På grund av senarelagda investeringar hade endast 86 procent av budgeterade medel nyttjats under 2018.

Framtiden

Samarbetet med kommunerna i Skåne Nordost kommer att fortsätta med inriktning mot gemensam larm- och ledningscentral och en samordnad befälsstruktur. Närmast i tiden

är en utredning om ägarstrukturen.

Alarmeringsutredningen väntas medföra krav på en obruten larmkedja, vilket föranleder behov av teknikutveckling i larmcentralen. Det bidrar till att larmcentralen står inför ett vägval avseende uppgradering av verksamhetssystemet.

Resurserna på avdelningen för skydd och säkerhet kommer att behöva prioriteras mot de uppgifter som styrs i överenskommelser om kommunernas krisberedskap och om kommuners arbete med civilt försvar.

Räddningstjänsten		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	24 465	20 454
Kostnader	-86 469	-78 697
Årets resultat	-62 004	-58 243
Budget	61 877	58 780
Driftbudgetavvikelse	-127	537
Investeringar	5 079	10 605
Antal årsarbeten	73	71
Personalkostnadsandel	70 %	71 %

KS/Räddningstjänstens styrkort 2018

- Uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjda och trygga medborgare 	<ul style="list-style-type: none"> ● Tillsyn garage och bostadsområden ● Olycksuppföljning av insatser där ny släckteknik använts 	<ul style="list-style-type: none"> » Planering pågår för att genomföra tillsyner i flerbilsgarage hos privata fastighetsägare och bostadsrättsföreningar i Kristianstad. Inventering av garagen har tagit längre tid än beräknat. Själva tillsynsarbetet drogs igång under senare delen av 2018 och fortsätter under början av 2019. Prognosen med 5-10 tillsyner kommer att bli slutförda under första månaderna 2019. » Olycksuppföljning har genomförts på över 90 % av insatserna.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Information och service med hög tillgänglighet 	<ul style="list-style-type: none"> ● I samband med garage- och områdestillsyn informera boende om brandskydd i hemmet 	<ul style="list-style-type: none"> » Tillsynsarbetet drogs igång senare delen av 2018 och fortsätter under början av 2019. » Därigenom kom även besöken till boenden att flyttas fram till 2019.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Aktiva insatser för hållbar miljö 	<ul style="list-style-type: none"> ● Byte till HVO som drivmedel 	<ul style="list-style-type: none"> » Investering avseende nya drivmedelstankar har skett under 2018 för övergång till det mer miljövänligare drivmedlet HVO (fossilfri diesel).
UTVECKLING	<ul style="list-style-type: none"> ● Tryggt samhälle för de som bor, vistas eller verkar i kommunen 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rutiner och riktlinjer för delaktighet i samhällsbyggnadsprocessen ● Ta fram rutin samt genomföra uppföljning av automatiska brandlarm ● Tillhandahålla nya kundtjänster i larmcentralen 	<ul style="list-style-type: none"> » Räddningstjänsten följde ärenden aktivt via miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetssystem Bygg-R. Rutiner behöver ytterligare tydliggöras. Former för samverkan och möten mellan MSF och Räddningstjänsten är ännu inte helt färdigställda. » Rutin finns framtagen och uppföljningen sker på alla objekt där larm inkommer onormalt frekvent. » E-tillsyn nattetid genomfördes av larmcentralen, i nuläget 8 kunder i drift. Rutin för bevakning av floodwatch d.v.s. övervakning av vattennivån i Helgeå är inte framtagen.
MEDARBETARE	<ul style="list-style-type: none"> ● God hälsa och hög arbetstillfredsställelse 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sjukfrånvaro 	<ul style="list-style-type: none"> » Antal sjukdagar/anställd ökade från 6,1 dagar (dec 2017) till 6,9 dagar (dec 2018). Detta berodde på ett fåtal längre sjukskrivningar, över 90 dagar.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Ökad delaktighet, ökat medskapande och ansvarstagande 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjd Medarbetar-Index ● Ledarskapsindex ● Svarsfrekvens medarbetarenkäten 	<ul style="list-style-type: none"> » Medarbetarindex 72 %. » Ledarskapsindex 75 %. » Svarsfrekvens för förvaltningen höjdes till 84 % från 63 % 2016.
EKONOMI	<ul style="list-style-type: none"> ● Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret 	<ul style="list-style-type: none"> ● Avvikelse mot budgeterat resultat ● Genomförande av investeringar 	<ul style="list-style-type: none"> » Avvikelsen mot budget -0,2 %. » Ej nyttjade investeringsmedel berodde på att upphandlade varor inte kunde levereras under 2018. En ombudgetering begärs, då utgifterna istället kommer 2019.

Framgångsrik undervisning

Elevernas måluppfyllelse var fortsatt i fokus. Stöd riktades också till skolledares och medarbetares förutsättningar för att utveckla det elevnära arbetet i riktning mot högre resultat. Den omfattande kartläggningen av undervisningen fortskred och kommer så att göra under överskådlig tid. Första fasen i det fleråriga projektet "Framgångsrik undervisning" påbörjades genom planering av omfattande insatser. Att skapa förändring kräver tålamod över ett längre tidsperspektiv, med tydlig struktur och uthållighet på alla nivåer.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Hälsa i förskolan.



Uddegården är en av de förskolor som invigdes 2018.

Uppdrag

En god bild på omfattningen av barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde kan förmedlas med följande ungefärliga volymer och verksamheter: 18 000 barn, elever och studerande, 3 200 tillsvidareanställda medarbetare inom 100 olika befattningar, 51 förskolor, 32 fritidshem, 33 grundskolor, varav 13 med högstadier, 5 gymnasieskolor och drygt 2,1 miljarder i budgetomslutning. Därutöver vuxenutbildning, grundsärskola/träningskola, gymnasiesärskola, riksgymnasium för rörelsehindrade, nationell idrottsutbildning, särskild utbildning för vuxna, yrkeshögskola, kommunal musikskola samt nio skolområdesövergripande enheter.

Årets händelser

Inom BUN:s omfattande ansvarsområde förekom ett stort antal händelser väl värda att omnämna och framhålla, men som på grund av begränsat utrymme inte låter sig göras. Istället hänvisas till BUN:s egen årsberättelse med bokslut.

Skolinspektionen avslutade sin regelbundna kommundillsyn av såväl prioriterad tillsyn av ett antal enskilda skolor som huvudmannatillsyn av samtliga skolformer. BUN beslutade om svar till skolinspektionen och åtgärder vidtogs därefter.

På de tre fokusskolorna genomfördes insatser utifrån framtagna handlingsplaner. Beslut om två nya fokusskolor fattades.

Ett antal byggprojekt och renoveringar av olika omfattning påbörjades, varav en del även färdigställdes och togs i bruk under året. Byggarbetet pågick med de tre skolorna Kulltorpskolan, Lingenässkolan och Sännaskolan. Byggnation pågick för konceptförskolorna Arkelstorp, Berga, Oxhagen och Tvedegård, medan förskolorna Uddegården och Svalan invigdes. Planering pågick i flera andra skol- och förskoleprojekt. Översyn av lokaler och utemiljöer för att förbättra trygghet och säkerhet för såväl barn och elever som medarbetare genomfördes.

Måluppfyllelse

För att stärka inflytandet över arbetet med ökad måluppfyllelse fattades



Delaktighet och arbetsglädje för barn, elever och medarbetare i skolan och förskolan.

flera beslut på politisk respektive tjänstemannanivå. Jämfört med föregående läsår uppvisades en ökad måluppfyllelse av kunskapsresultaten i grundskolan och en marginell minskning i gymnasieskolan. Nöjdhetsgraden hos vårdnadshavare och elever låg på ungefär lika hög nivå som tidigare.

Uppföljningar påverkas i hög grad av att verksamheten baseras dels på kalenderåret dels på läsåret. BUN har därför beslutat om att utvärdera verksamheten vid två tillfällen under året, februari respektive september. I februari var fokus främst på ekonomi samt djupare analys av föregående läsårs verksamhet medan i september inriktades utvärderingen i första hand på brukarnas nöjdhet, och elevernas måluppfyllelse.

MEDBORGARE

Genomförda enkätundersökningar visade att vårdnadshavare i förskola och elever i grundskola och gymnasieskolor var fortsatt generellt nöjda med verksamheterna. De upplevde i stort trygghet i förskole- och skolmiljön även om svaren varierade. Resultaten för gymnasieskolan förbättrades något sedan föregående år.

UTVECKLING

Utbildningsresultatet för Kristianstads kommun låg fortfarande generellt under riksgenomsnittet. Det systematiska kvalitetsarbetet utvecklades och en ny tydligare modell, såväl på huvudmannanivå som på enhetsnivå, beslutades av BUN.

Positiva effekter av utvecklingsarbetet på fokusskolorna identi-

fierades och resultatet kommer att användas inom organisationen i det fortsatta utvecklingsarbetet. Ett antal viktiga insatser genomfördes i syfte att öka måluppfyllelsen. Den systematiska kartläggningen av undervisningens kvalitet påbörjade en andra omgång avseende grundskolan och fortsatte inom gymnasieskolan. Denna kartläggning gav respektive verksamhet en mycket bra grund för arbetet med att fortsätta utveckla undervisningen.

För att leva upp till innehållet i reviderade läroplaner och digitaliseringsstrategier för skolan påbörjades ett förberedelsearbete på olika nivåer. Lovskola bedrevs såväl under sommaren som på andra lov och läxhjälp erbjöds på samtliga skolor.

Flyktingmottagandet i kommunen



Kommunala musikskolan.

medförde fortsatta resursinsatser i samtliga verksamheter. Gymnasieskolans språkintröskning hade det senaste läsåret ca 150 elever och antalet elever i grundskolans förberedelseklasser var ca 160. Lagstadgat krav att erbjuda studiehandledning på modersmål innebar fortsatta insatser.

MEDARBETARE

Antal medarbetare med behörighet och legitimation var fortsatt hög.

Sjukfrånvaron sjönk framförallt inom förskolans personalgrupper, förskollärare och barnskötare. Den totala sjukfrånvaron blev 19,6 dagar per år och medarbetare, vilket var en sänkning med 1,4 dagar. De personalgrupper med störst sänkning var förskollärare -6,5 dagar samt barn-

skötare som sjönk med -4,8 dagar. Lokalvårdargruppen ökade något, men ökningen planade ut i slutet av året. Avseende lokalvårdarna gjordes en rad olika insatser under året från förvaltningen, bland annat satsningar på ergonomi med stöd av företagshälsovården.

EKONOMI

Driftanalys

Överskottet i driftbudgeten motsvarande +11,8 mkr eller 0,6 % av nettobudgeten berodde till största del på temporära vakanser inom stora delar av verksamheten. Efterfrågan på alla verksamheter ökade ytterligare och mer resurser tillfördes för bibehållen "skolpengsnivå". Samtidigt var situationen komplex med struktu-

rela problem inom grundskola där elevvolymerna på respektive skola inte medgav optimal organisation. Kostnaderna för elever med behov av stöd ökade ytterligare. Omfattningen på riktade statsbidrag ökade också och motsvarande drygt 170 mkr.

Investeringsanalys

Investeringsbudgeten uppgick till 24 mkr. Budgetramen avsåg investeringar i bussar, möbler, utrustning samt mindre fastighetsförändringar i verksamheterna. De större projekten som C4 Teknik ansvarade för utgjordes primärt av paviljonger på förskolor och skolor för att klara det ökade behovet av platser. Överskottet om 4,4 mkr härrörde främst till utrustning till projekt, gasbuss och fastighetsförändringar som beställts, men inte levererats eller genomförts.

Framtiden

Fokus kommer att vara på följande områden:

- » Framgångsrik undervisning
- » Reviderad läroplan för förskolan
- » Kombimodellen
- » Fokusskolor
- » Nya skolsystem
- » Elevhälsans arbete
- » Språkutveckling
- » Digitalisering
- » Minskade ohälsotal
- » Personalförsörjning
- » Demografisk utveckling
- » Nya skolbyggnationer
- » Konceptförskolor
- » Lärhjälper, lovsbrev
- » Studier med ersättning
- » Uppföljning av åtgärdsprogram
- » Centraliserad hantering av förskole- respektive grundskoleplaceringar samt praktikplatser.

Barn- och utbildningsnämnden		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	467 031	439 294
Kostnader	-2 558 777	-2 440 346
Årets resultat	-2 091 746	-2 001 052
Budget	2 103 587	2 017 899
Driftbudgetavvikelse	11 841	16 847
Investeringar	19 642	20 963
Antal årsarbeten	2 982	2 887
Personalkostnadsandel	63 %	62 %

Barn- och utbildningsnämndens styrkort 2018

- Uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
● MEDBORGARE	● Trygga barn och elever med lust och motivation	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjdhetsindex Förskola ● Nöjdhetsindex Grundskola ● Nöjdhetsindex Gymnasieskola 	<ul style="list-style-type: none"> » Hög nöjdhet hos vårdnadshavare 3,37 på en skala 1-4. » Ingen större skillnad i resultat för åk 7-9, men marginell försämring för åk 3-6 från 3,32 till 3,30 på en skala 1-4. » Resultat av elevernas bedömning av om gymnasieskolan fungerar i sin helhet har förbättrats något från 3,38 till 3,42 på en skala 1-4.
● UTVECKLING	● Kunskapsresultat	<ul style="list-style-type: none"> ● Gymnasiebehörighet till yrkesprogram ● Examen från högskoleförberedande program ● Examen från yrkesprogram 	<ul style="list-style-type: none"> » Resultaten har höjts sedan föregående år från 80,6 % till 82,0 %, inklusive sommarskola. » Resultaten har minskat från 90,2 % till 88,3 %. » Resultaten har minskat från 88,4 % till 85,7 %.
	● Miljö- och hälsofrämjande skola	● Andelen miljöcertifierade livsmedelsinköp ska öka	» Andelen miljöcertifierade inköp har ökat från 41 % till 45 %.
● MEDARBETARE	● Kompetent, motiverad och resultatriktad personal	● Andel behöriga lärare i grundskolan	» Andelen tjänstgörande lärare med legitimation i minst ett ämne ligger stabilt och fortsatt högre än riksgenomsnittet.
	● God hälsa och hög arbetstillfredsställelse	<ul style="list-style-type: none"> ● Frisktal ● Sjukfrånvaro 	<ul style="list-style-type: none"> » Frisktalen har försämrats med 1,6 % jämfört med föregående år. » Sjuktalen har minskat från 21 dagar till 19,6 dagar per år och anställd.
● EKONOMI	● Effektivt resursutnyttjande	● Kostnad per betygspoäng	» Lågre kostnader jämfört med genomsnittet av landets kommuner samtidigt som elevernas resultat blivit något bättre.
	● Budget i balans	● Budgetavvikelse	» Liten avvikelse, +0,6 % av nettobudget.



Individens behov i centrum

Individens behov i centrum är en metod som införs i hela verksamheten. Det är också ett förhållningsätt i varje möte. Varje möte med den enskilde person som har insatser från verksamheten är avgörande för upplevd kvalitet oavsett verksamhetsområde.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Uppdrag

Omsorgsnämnden ska tillhandahålla individanpassad och professionell vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning.

Årets händelser

I december tecknades avtal för ett nytt verksamhetssystem. Implementering sker under 2019. Det nya moderna systemet ska bland annat ge bättre möjligheter för digital hantering av genomförandeplaner.

Antal tillsyner inom hemtjänsten som sker digitalt via så kallad e-tillsyn har ökat i omfattning. Kundens integritet ökar och man stör inte sovande personer som vid fysisk tillsyn.

Hemgångsstödsteamet startade 2018. Verksamheten, som är ett komplement till korttidsboende och hemtjänst, har som syfte att öka trygghet och funktion vid hemgång från främst slutenvård. Teamets insatser syftar till att individen ska kunna bli självständig och klara sig med mindre insatser.

Kön till vård och omsorgsboende har varit stabil under året med mellan 30-40 personer i snitt. Boende erbjuds inom tre månader såvida det inte finns specifika önskemål om plats. Under året har åtta lägenheter fått en ändrad inriktning.

Nattpatruller har startats för att ge ökat stöd i boende till de mindre enheter som finns i stöd och serviceverksamheten och där stödbehov nattetid ökat.

Måluppfyllelse

MEDBORGARE

Kundens inflytande och upplevelser är en väsentlig faktor för verksamheten. Under året har stort fokus lagts på delaktighet i genomförandeplaner. Utbildningar till medarbetare har stärkt detta ytterligare. Arbetet med boenderåd eller dylikt har genomförts och prioriterats.

Förbättringsarbeten inom området måltider och måltidssituation har pågått på olika enheter inom hela verksamheten. Utfallet i Öppna jämförelser pekar på en förbättring.

Införande av modellen IBIC (individens behov i centrum) har skett enligt plan och sprids efter hand i hela verksamheten.



Tekniska gruppen har installerat e-tillsyn hos ett tiotal nya kunder under året.



För sjuksköterskorna inom hemsjukvården i innerstan är cyklar det självklara transportmedlet.



Omsorgens frivillig-arbetare tackades för sitt arbete under året med bubbel, tilltugg och musikal.



Under hösten anordnades drop-in-café om syn och hörsel på många ställen runtom i kommunen. Här bjöds på information och hjälp med enklare service av hörapparater.



Ett samarbete mellan förskolor och äldreboende inleddes under året. Barnen ritade alla hjärtans dag-kort till de boende.

Den förebyggande verksamheten har utvecklats. Från juni finns anhöriglots och under året har preventiva hembesök erbjudits. Vid uppföljning av aktiviteter har en ökning av antalet fysiska aktiviteter noterats.

Ett lokalt samverkansforum med primär- och slutenvård har etablerats. Arbetet med SIP (samordnad individuell planering) fortlöper och utvecklas. Även om målen har uppnåtts noteras en ökad belastning på verksamheten till följd av förändringarna av utskrivning och arbetet med hälso- och sjukvårdsavtalet.

Målet avseende andel bilar med fossilfritt bränsle uppnås inte. De första laddstolparna och elbilarna beräknas vara på plats under 2019.

UTVECKLING

En uppdaterad personal- och kompetensförsörjningsplan är framtagen och beslutad. I den definieras förvaltningens fokusområden.

Ledarnas kompetens bedöms vara central för förvaltningens utveckling och därför har utbildning i förändringsledarskap getts till förvaltningens chefer. Utbildningsinsatsen fortsätter under 2019.

Nämndens strategiska plan för digitalisering och välfärdsteknik är beslutad och flera aktiviteter har genomförts under året.

Verksamheten prioriterar arbetet med evidensbaserade metoder som verktyg i verksamheten. Utvecklingsarbete pågår utifrån metoderna Senior alert, BPSD, Case Management och Delaktighetsmodellen.

MEDARBETARE

Sjukfrånvaron har minskat under 2018 med 2,1 dag per medarbetare. Korttidsfrånvaron har ökat, medan den medellånga och långa frånvaron minskat. Förvaltningens arbete med handlingsplan för att minska sjukfrånvaron fortsätter.

Medarbetarenkäten genomfördes under hösten och därefter har varje enhet arbetat med handlingsplaner och aktiviteter. En del arbete har planerats övergripande och arbetet fortsätter. På grund av byte av medarbetarenkät kan utfallet inte jämföras fullt ut. Den generella bedömningen är att målet delvis är uppnått.



Eftermiddagskören har varit en välbesökt och uppskattad aktivitet för kommunens seniorer.



Även linedance lockade många nyfikna.

EKONOMI

Driftanalys

Underskottet mot driftbudget blev -6,7 mkr eller -0,42 % av nettobudgeten. Underskottet berodde främst på den fortsatta utvecklingstakten inom personlig assistans, i kombination med en fortsatt hög kostnadsnivå inom hemtjänsten. Jämfört med årets resultatprognoser blev utfallet bättre, vilket bland annat berodde på att hemtjänsten under årets sista månader genom utvecklingsarbete nådde en högre kundtid och därmed bättre resultat, men även på avräkning av lokalkostnader mot hyresvärden AB Allön.

Investeringsanalys

Investeringsbudgeten uppgick till 14 mkr. Investeringar gjordes i trygghetslarm, inventarier och fastighetsförändringar. Totalt förbrukades 90,6 % av budgeten. Att inte hela anslaget utnyttjades berodde främst på att förvaltningen under året erhöll stimulansmedel för digital teknik. Omsorgsnämnden lämnar begäran om överföring av dessa medel till 2019 för att kunna prioritera fortsatt arbete inom området.

Framtiden

Utvecklingen inom välfärdsteknologi är avgörande för att uppnå fortsatt och ökad självständighet och trygghet för brukaren, samtidigt som den ökar effektiviteten i verksamheten.

Hälso- och sjukvårdsavtalet är ett

övergripande avtal mellan kommunen och Region Skåne om ansvarsfördelning, samverkansformer och gemensam utveckling. Ett mål är att den nya teambaserade vårdformen ska vara implementerad fullt ut vid utgången av år 2020.

Verksamheten har påbörjat ett utvecklingsarbete för att förbereda insatser till målgrupper där idag lämpliga insatser helt eller delvis saknas. Målgrupperna är främst yngre personer med demenssjukdom och äldre personer inom psykiatri med behov av exempelvis boende.

En ny gruppbostad behövs senast 2021, med fem platser för personer med autism och två korttidsplatser.

Det finns idag behov av ett nytt boende med 10-12 lägenheter för personer med psykisk funktionsnedsättning. Processen är igång, men byggnationen har försenats, vilket medför att tillfälliga lösningar blir aktuella.

Att åldras med funktionsnedsättning innebär ofta en tidigare ingång i åldrandet. Behovet av hjälp och stöd förändras, omvårdnadsinsatser ökar och allt fler utvecklar demens.

Verksamheten behöver utvecklas för att möta barn och unga med autism, ofta i kombination med psykisk ohälsa som till exempel ätstörningar och självskadebeteende. Utvecklingen inom daglig verksamhet innebär att yngre personer i verksamheten ställer andra krav på innehåll, lokaler och kompetens. Personlig assistans fortsätter öka

avseende ärenden enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och minska avseende socialförsäkringsbalken (SFB).

I januari 2019 presenterades en statlig utredning kring LSS. Blir förslagen verklighet får det bland annat konsekvenser inom verksamheten för barn. Under årets görs mer fördjupade analyser.

Kompetensförsörjning är en av de stora utmaningarna. Efterfrågan på utbildad arbetskraft är för flera yrkesgrupper större än tillgången. Krav på spetskompetens ökar.

Omsorgsnämnden		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	337 803	329 124
Kostnader	-1 940 512	-1 858 090
Årets resultat	-1 602 708	-1 528 966
Budget	1 596 012	1 534 419
Driftbudgetavvikelse	-6 696	5 453
Investeringar	12 688	11 175
Antal årsarbeten	2 514	2 432
Personalkostnadsandel	64 %	65 %

Östra Skånes Hjälpmedelsnämnd		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	80 695	72 571
Kostnader	-80 695	-72 571
Årets resultat	0	0
Budget	0	0
Driftbudgetavvikelse	0	0
Investeringar	140	181
Antal årsarbeten	37	35
Personalkostnadsandel	22 %	23 %

Omsorgsnämndens styrkort 2018

- Uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Delaktiga, nöjda och trygga brukare 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dokumentation - genomförandeplan och utbildning i dokumentation ● Mat och måltider ● Boenderåd eller motsvarande 	<ul style="list-style-type: none"> » Såväl andel kunder som delaktigheten i genomförandeplanen når högt utfall inom samtliga verksamheter. Utbildningsinsatser planerade t.o.m. 2019. » Indikatorer i öppna jämförelser visar att både upplevelsen av måltiden som en trevlig stund och hur maten smakar har förbättrats sedan föregående år. » Införande och utveckling av boenderåd utifrån verksamhet och målgrupp pågår.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Hälsosamt liv 	<ul style="list-style-type: none"> ● Användning av modellen Individens behov i centrum (IBIC) i beslutsprocess och genomförandeplan i hemtjänsten ● Användning av genomförandeplan enligt modell IBIC övrig verksamhet ● Förebyggande verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> » Modellen är helt införd i såväl verkställigheten som i beslutsprocess. » Införande av modellen för vård- och omsorgsboende samt stöd och service påbörjades under hösten. Arbete kommer att pågå t.o.m. 2019. » Anhöriglots anställd fr.o.m. juni, preventiva hembesök har på nytt startats upp. Antalet fysiska aktiviteter har ökat med 18 % jämfört med föregående år.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Stöd, vård och omsorg på lika villkor 	<ul style="list-style-type: none"> ● Samordnad individuell plan ● Jämställda insatser 	<ul style="list-style-type: none"> » Arbetet med SIP har utvecklats bra, under året har ca 300 genomförts. Lokala samverkansforum finns. » Förvaltningen har deltagit i framtagande av en kommunövergripande strategisk utvecklingsplan för jämställdhetsarbete.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Aktiva insatser för hållbar miljö 	<ul style="list-style-type: none"> ● Transporter – andel bilar med fossilfritt bränsle 	<ul style="list-style-type: none"> » Resultatet för året uppgår till 48 %. Leverans av elbilar planeras ske under 2019. Målsättningen är Plan för fossilfria bilar 2020.
UTVECKLING	<ul style="list-style-type: none"> ● En verksamhet för stöd, vård och omsorg i framtiden 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ledarkompetens ● Förvaltningsövergripande personal- och kompetensförsörjningsplan ● Plan för digitalisering ● Evidensbaserad praktik 	<ul style="list-style-type: none"> » Under året har 60 % av förvaltningens chefer gått utbildning i förändringsledarskap. » Personal- och kompetensförsörjningsplan är framtagen och beslutad i omsorgsnämnden. » Strategisk plan för digitalisering och välfärdsteknologi 2018-2020 är framtagen och beslutad i omsorgsnämnden. » Utvecklingsarbete pågår i verksamheterna utifrån metoderna Senior alert, BPSD, Case Management och Delaktighetsmodellen.
MEDARBETARE	<ul style="list-style-type: none"> ● God hälsa och hög arbetstillfredsställelse 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sjukfrånvaro ● Nöjd-Medarbetar-Index 	<ul style="list-style-type: none"> » En minskning med totalt 2,1 dagar per medarbetare jämfört med 2017. Lång och medellång sjukfrånvaro minskade medan korttidsfrånvaron ökade. » Medarbetarindex hamnade på 64 på en skala där högsta index är 100, vilket innebar gul nivå i undersökningen.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Ökad delaktighet, ökat medskapande och ansvarstagande 	<ul style="list-style-type: none"> ● Medarbetarskaps-Index ● Ledarskaps-Index ● Hållbart medarbetarengagemang 	<ul style="list-style-type: none"> » Medarbetarskaps-Index mäts inte i den nya medarbetarenkäten. » Ledarskapsindex hamnade på 71 på en skala där högsta index är 100, vilket innebar grön nivå i undersökningen. » Hållbart medarbetarengagemang HME hamnade på 75 på en skala där högsta index är 100, vilket innebar grön nivå i undersökningen.
EKONOMI	<ul style="list-style-type: none"> ● Ekonomisk kontroll 	<ul style="list-style-type: none"> ● Driftbudgetföljsamhet ● Kundtid 	<ul style="list-style-type: none"> » Utfallet för året visar ett underskott mot budget med -0,42 % eller -6,7 mkr, avvikelsen berodde på ökade volymer avseende personlig assistans, externa placeringar och ökade hjälpmedelskostnader. » Kundtiden inom hemtjänsten har successivt ökat under året till 53,9 % (2017: 48 %). 55 % ska nås för grön indikator.

Ett mångfacetterat år

Under året har våldet, orosanmälningarna och hemlösheten ökat. Samtidigt är medborgarna mer nöjda med socialtjänstens stöd 2018 än tidigare år. Förvaltningen har utvecklat framgångsrika metoder för att hjälpa medborgare till självförsörjning och erbjudit arbetsmarknads- och utbildningsinsatser. Den röda tråden för 2018 har varit den bredd som förvaltningen kan leverera till medborgarna i alla livets skeden.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Filmning pågår! I fokus var samarbetet mellan SFI och Wendes Finsnickeri.



Uppdrag

Arbete och välfärdsnämnden har det politiska ansvaret för individ och familjeomsorg i kommunen. Nämnden ansvarar för att med utgångspunkt från fastställda mål förebygga och motarbeta utanförskap genom att ge medborgare möjlighet till delaktighet i samhället, främst genom tillgång till arbete, sysselsättning och utbildning.

Årets händelser

För tredje året i rad deltog Kristianstads kommun i SKLs nationella brukarundersökning. Tre av fyra upplever att deras situation har blivit bättre efter kontakt med socialtjänsten. Medborgare var mer nöjda 2018 än tidigare år och inom flera områden var resultatet bättre jämfört med andra deltagande kommuner.

Medarbetare i FINSAM-projektet Hela Familjen talade under Almedalsveckan i Visby om den framgångsrika metod som projektet har utvecklat. Sedan start i maj 2016 har nio familjer, aktuella för försörjningsstöd under en längre tid, blivit självförsörjande. Det innebär 13 vuxna och 28 barn som idag inte längre lever på försörjningsstöd.

Bostad Först startade upp med två medarbetare från oktober. En första lägenhet har fått hyresgäst.

21 personer sökte hjälp för spelberoende som från årsskiftet blev ett kommunalt ansvar. Personalen har kompetensutvecklats inom spelmissbruk.

Intresset för lovaktiviteter har varit stort. Utöver de sommarlovsaktiviteter för barn i åldrarna 6-15 år som Urbana hembygdsgården arrangerar varje år, kunde det dessutom ordnas aktiviteter för barn även under höst- och jullovet.

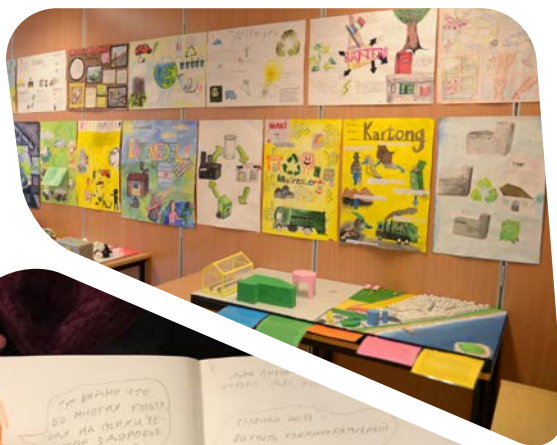
Måluppfyllelse

MEDBORGARE

Orosanmälningarna om barn som far illa eller riskerar fara illa fortsatte att öka. Det var ett jämnt högt tryck in, såväl nya orosanmälningar som orosanmälningar som kunde knytas till en pågående utredning eller insats. Trenden fortsatte under hösten och i oktober månad var antalet orosanmälningar över 300. Det öppnades också utredning i allt fler ärenden. Våldsproblematik är den vanligaste orsaken till att utredning öppnas, drygt 45 procent. Fokus under året har varit på att barnavårdsutredningar ska hållas inom lagstadgad tid.

Under året fyllde fyra ensamkommande barn 21 år och avslutades därför. Tre av dem var då etablerade, det vill säga självförsörjande och med eget boende.

Förvaltningen har gjort en kart-



Framtidsveckan startade på SFI.



SFI fick besök från Ryssland. En grupp konstnärer arbetar med temat "Muslimska minoriteter i Sverige och Ryssland".



Full aktivitet i Wendes Finsnickeri.

läggning på hur länge klienter varit aktuella på försörjningsstöd och tagit fram en handlingsplan för hur man kan arbeta för att minska tiden. Förvaltningen har också inlett ett intensifierat arbete med de klienter som varit aktuella mer än 24 månader.

Fler deltagare än tidigare år har studerat inom ramen för arbetsmarknadsanställningarna och därmed ökat deras möjlighet till arbete och vidare studier.

Ca 90 procent av Lärlingsakademiens deltagare har efter genomförd utbildning gått vidare till arbete eller studier. Verksamheten bedrivs numera inom Skåne Nordost-samarbetet.

Under året började förvaltningen mäta effekterna av insatser för våldsutsatta personer som ansökt om försörjningsstöd och skydd. Totalt 28 personer följdes upp. Av dessa var det 13 personer som följ-

des upp sex månader efter avslutad insats. Sju lever utan våld, fyra delvis utan våld och två är fortsatt våldsutsatta. Av de som fortsatt är våldsutsatta uppger de att det är samma förövare som tidigare utsatt dem för våld.

Insatsen Case Manager har visat sig vara mycket effektiv. Under året har antalet personer som fått insatsen ökat. 35 personer har gått från långvarigt försörjningsstöd till egen försörjning.

Intresset för att delta i aktiviteter och vara volontär och arbeta med integrationsfrämjande aktiviteter på Urbana Hembygdsgården har ökat. Verksamheten har tagit emot cirka 300 besökare per vecka.

UTVECKLING

Under hösten kunde förvaltningen testköra Mitt försörjningsstöd, en digital tjänst där klienter kan följa sitt försörjningsstödsärende.

Systematisk resultatuppföljning genomförs allt mer inom alla verksamheter och på olika nivåer. Arbetet med att tydliggöra och fastställa uppdrag för verksamheterna inleddes under 2018 och först ut var Vuxenvården som påbörjade systematisk uppföljning av måluppfyllelse i förhållande till uppdraget. De tre andra verksamheterna inom förvaltningen kommer att genomgå samma arbete.

MEDARBETARE

Den totala sjukfrånvaron för året var 22,3 dagar per medarbetare. En minskning med 2,1 dagar per medarbetare. Den korta sjukfrånvaron ökade något, samtidigt som frisktalet minskade.

Personalomsättningen minskade, färre rekryteringar genomfördes under 2018 jämfört med föregående år. Under året har förvaltningen minskat sin verksamhet för ensamkommande barn och ungdomar.



Under 2018 fick SFI besök av migrationsminister Heléne Fritzon. På schemat stod bland annat SFI för föräldradediga och modersmålsbaserad undervisning.

En medarbetarundersökning gjordes och värdena för medarbetarindex och hållbart medarbetarengagemang låg över 70 procent, vilket är att betrakta som gott – att förvaltningen är på rätt väg.

EKONOMI

Driftanalys

Det ekonomiska resultatet visade på ett driftbudgetunderskott på ca -3 mkr. Underskottet berodde på kostnader för placeringar av ensamkommande ungdomar, där Kristianstads kommun inte beviljats ersättning av Migrationsverket. Prognosen kring om återsökningarna skulle beviljas har varit oviss under stora delar av året.

Under året har SFI haft mycket högre kostnader än budget, då även externa aktörer har kunnat erbjuda SFI. Konsekvenserna har dock blivit att fler har fått möjlighet att delta i undervisningen.

Barn och ungdomsverksamheten visade på ett stort överskott under hela året med anledning av lägre kostnader för placeringar.

Kostnaden för försörjningsstödet ökade för första gången på flera år och trenden var därmed bruten.

Framtiden

Det råder osäkerhet inom arbetsmarknadspolitiken för 2019. En ny regering är på plats så förtydliganden väntas komma under året.

Under året kommer förvaltningen att arbeta med utbildning och stöd till nyanlända som idag saknar ett eget hyreskontrakt, med målet att de ska få ett eget kontrakt och eget boende.

Ett mål för 2019 är att fortsätta att ha fokus på digitalisering för att öka tillgänglighet och service för medborgare och för att frigöra tid för klientnära arbete.

Den tilltagande bostadsbristen sätter tydliga avtryck i verksamheten, i form av fler hemlösa och personer som hamnar utanför bostadsmarknaden, inte bara på grund av brist på bostäder, utan också av rent ekonomiska skäl. Det vråkningsförebyggande arbetet är fortsatt viktigt och arbetet med Bostad Först kommer att kunna avhjälpa en mindre del av detta. Tillströmningen av dessa ärenden har ökat betydligt under

hösten 2018. Ofta med komplicerade ärenden med tillkommande psykiatrisk problematik.

Ärenden inom våld i nära relationer ökar belastningsmässigt, sannolikt beroende på en större uppmärksamhet inom professionerna. Under 2019 påbörjas ett arbete för att nå de som bär ansvar för våld.

Antalet personer som söker hjälp för spelberoende har varit något fler än beräknat. Förvaltningen är observant på statistiken under 2019.

Ett fokusområde är också utvecklad samverkan, såväl internt som externt.

Arbete och välfärdsnämnden		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	277 214	316 598
Kostnader	-748 820	-756 338
Årets resultat	-471 606	-439 740
Budget	468 574	445 075
Driftbudgetavvikelse	-3 032	5 335
Investeringar	676	995
Antal årsarbeten	491	481
Personalkostnadsandel	56 %	53 %

Arbete och välfärdsnämndens styrkort 2018

- Uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
MEDBORGARE	● Trygg uppväxt för barn och ungdomar	<ul style="list-style-type: none"> ● Arbeta inom laglighetens ram ● Behov tillgodosedda ● Effektiva insatser 	<ul style="list-style-type: none"> » 91,4 % av barnavårdsutredningarna görs inom lagstiftad tid. 2017 klarades enbart 42 % i tid. » 74 % av förhandsbedömningarna görs inom 14 dagar. » Brukarenkätens fråga om "Brukarens situation har förbättrats mycket eller lite sedan hen fick kontakt med socialtjänsten" ligger på 75 % positivt svar 2018. » 75 % av ensamkommande ungdomar som fyllde 21 under året avslutades till eget boende och självförsörjning. 86,2 % hade 3 eller mer i skattning av ensamkommande ungdom gällande ansvarstagande. Mätningsverktyg gällande återaktualisering var inte klart förrän i slutet på 2018. Därmed finns inget resultat.
	● Självförsörjande befolkning i arbetsför ålder	<ul style="list-style-type: none"> ● Trygga förhållanden för vuxna ● Rätt socialförsäkring ● Effektiva insatser 	<ul style="list-style-type: none"> » 95,82 % av befolkningen var självförsörjande under 2018. 54 % lever ett liv fritt från våld efter avslutade insatser. » Kartläggning är framtagen gällande hur länge klienter varit aktuella på försörjningsstöd och handlingsplan är skapad för att sänka tiden. » Individer i utbildningar, liksom individer i arbetsmarknadsåtgärder/insatser, hade positiva avslut i mer än 70 % av fallen.
	● Drog- och missbruksfri befolkning	<ul style="list-style-type: none"> ● Behov tillgodosedda ● Effektiva insatser 	<ul style="list-style-type: none"> » Antalet personer som erhållit insatsen Case Manager har ökat. » Andelen positiva avslut överstiger 80 %. I brukarenkäten 2018 uppgav 95 % att deras livssituation förbättrats efter kontakt.
	● Social hållbarhet	<ul style="list-style-type: none"> ● Samverkan ● Effektiva insatser ● Förebyggande insatser 	<ul style="list-style-type: none"> » Ökad samverkan med volontärer. » 300 besökare/vecka på Urbana hembygdsgården. » Fokus på vräkningsförebyggande arbete.
UTVECKLING	● God tillgänglighet utifrån medborgarnas behov	<ul style="list-style-type: none"> ● Brukardelaktighet ● Bemötande ● Digitala tjänster 	<ul style="list-style-type: none"> » I SKL:s brukarundersökning IFO visade resultaten en förbättring i jämförelse med tidigare år gällande delaktighet. » I SKL:s brukarundersökning IFO visade resultaten en förbättring i jämförelse med tidigare år gällande bemötande. » 1 medborgartjänst för klienter som har försörjningsstöd är framtagen. Webbansökan vuxenutbildningen implementerad för SFI.
	● Ett kvalitets-/resultatinriktat ledarskap	<ul style="list-style-type: none"> ● Tydliga uppdrag och syften ● Resultatstyrning ● Motiverande 	<ul style="list-style-type: none"> » Arbetet är påbörjat med uppdragen, men de är inte fastställda än. » Mätningar görs men då uppdragen inte är fastställda än så är koppling mellan uppdrag och resultat inte gjord än. » Ledarskapsindex blev 73 % i medarbetarundersökning.
	● Barnkonventionen	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementering 	<ul style="list-style-type: none"> » Implementeringen pågår genom ex: förbättringsteam, föreläsningar.
MEDARBETARE	● Hälsa	<ul style="list-style-type: none"> ● Medarbetarenkät ● Frisktal ● Sjuktal 	<ul style="list-style-type: none"> » Nytt mätinstrument. MI på 70 %. » Frisktalet minskar från 59,7 % 2017 till 53,4 % 2018. » Sjukfrånvaron minskade med 2,1 dagar/medarbetare. Den korta och medellånga ligger på 5,7 respektive 3,6 dagar/medarbetare. Färre långtidssjuka, men ökad andel med arbetsrelaterad sjukfrånvaro.
	● Attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> ● Personalomsättning ● Arbetstillfredsställelsen ● Rekrytering 	<ul style="list-style-type: none"> » "Baseline" framtagen. Personalomsättningen för 2018 var 13,7 %. » Nytt mätinstrument. HME (hållbart medarbetarengagemang) ligger på 79 %. » 86 % av de utannonserade vakanserna har kunnat tillsättas.
	● Medarbetarskap	<ul style="list-style-type: none"> ● Medarbetarskapsindex ● Uppdragsorienterat ● Ansvarstagande 	<ul style="list-style-type: none"> » Medarbetarindex och hållbart medarbetarengagemang på över 70 %. » Uppföljningsverktyg håller på att arbetas fram, är inte fastställt ännu. » Medarbetarindex och hållbart medarbetarengagemang på över 70 %.
EKONOMI	● Kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet	<ul style="list-style-type: none"> ● Budgetföljsamhet ● Effektivt prognosverktyg 	<ul style="list-style-type: none"> » Budgetavvikelsen för året var under 1 %. » Månadsprognoserna har varit konsekventa och ingen avvikelse finns mellan dem.
	● Säkerställa långsiktig ekonomisk planering	<ul style="list-style-type: none"> ● Omvärldsbevakning 	<ul style="list-style-type: none"> » Under året har en verksamhetsplan tagit fram och reviderats för de kommande åren.

Rekordsommar

Den varma sommaren 2018 går till historieböckerna. I Åhus och Yngsjö utfärdades bevattningsförbud. Förutom de egna utmaningarna med värmen hjälpte C4 Teknik lokala lantbrukare med vatten och slätter till djuren.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Den varma sommaren medförde också att växtligheten i kanalen blev starkare än vanligt.

Uppdrag

Tekniska nämnden svarar genom C4 Teknik för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser och byggnader. Nämnden har även uppdraget att ordna vatten- och avloppsförsörjning (VA) och är väghållningsmyndighet för de kommunala vägarna.

Årets händelser

Under 2018 fick förvaltningen välbehövliga extra 20 mkr att satsa på underhåll av byggnaderna.

På de tre stora skolprojekten Lingenässkolan, Kulltorpskolan och Sännaskolan har byggnationen pågått för fullt under hela året. Två förskolor har färdigställts, Uddegår-

dens förskola på Söder och Svalans förskola på Vilan. På Lekholmens förskola inträffade en omfattande vattenläcka under sommaren, vilket medförde att hela förskolan först fick evakueras till Fullriggarens förskola i Åhus och senare till paviljonger vid den ursprungliga skolgården.

På Åhus och Yngsjös stränder har det varit fullt i sommarvärmen. Trots det höga trycket har det varit välskött och rent på den 3,5 mil långa kusten, tack vare en bra insats från strandens driftpersonal.

Kristianstads arenaområde är klart och Söders gamla industriområde är nu en plats för lek och idrott. Nya idrottsanläggningar är en utmaning i sig och i kombination med sommarvärmen ställde det höga krav på organisationen. Idrottsför-

eningarna har varit mycket nöjda, vilket är ett gott betyg för arenaområdets vaktmästare.

Under 2018 har ett extra fokus lagts på Tollarp där flertalet anläggningsarbeten har utförts. Nya hastighetsbegränsningar, nya VA-ledningar, ny asfaltsbeläggning och upprustade lekplatser är åtgärder som utförts.

I Åhus har Skeppsbron rustats upp i en första etapp. Platsen har gått från att vara en enkel kaj till att erbjuda bra sittplatser, bättre parkering och ställplatser för husbilar, samt iläggingsmöjlighet för småbåtar i en attraktiv miljö.

Längs Linnérundan påbörjades byggnation av nya spänger och ett nytt gömsle intill naturum, samt en ny gångbro över Härlövsängaleden.



Årets påskpynt i stadskärnan var – likt årets julklapp – återbruk av textilier.



Den torra, heta sommaren gick hårt åt växtligheten. På många håll infördes bevattningsförbud.



En riktad satsning mot nedskräpningen i staden sysselsatte ett flertal praktikanter och feriearbetare, samt halverade nedskräpningen.



Västra Storgatan fick nya VA-, fjärrkyle- och fiberledningar, markvärme, och möblering. Det framgångsrika projektet genomfördes på rekordtid, i tät dialog med verksamheterna i staden.



I början av året lanserades två nya betalningsätt för parkering i Kristianstad – via app eller sms.

Båda projekten färdigställs under 2019.

Västra Storgatan och ett antal gator omkring har rustats upp. Gatorna fick nya VA- och fjärrkyleledningar, fiberanslutningar, markvärme och möblering. Projektet utfördes på rekordtid och i gott samarbete med berörda längs sträckan.

Gågatorna har reglerats om för att minska obehörig trafik och på lördagar är det nu gratis parkering i centrum fram till 31 mars 2019. Samtliga åtgärder syftar till att stärka stadskärnan som en attraktiv plats att besöka och verka i.

I innerstaden har även nedskräpningen halverats mot 2016. Det har sin förklaring i ett uppskattat arbetspolitiskt program sysselsätter flertalet personer i enkla arbeten.

Det har god effekt på gatuhållningen och grönyteskötsel.

2018 bjöd på annorlunda väder, med sen vinter i mars och april följt av rekordvarm sommar med stort bevattningsbehov.

Under 2018 har tre befintliga bostadsområden – Yngsjöstrand, Ekestad och Horna – påbörjats för utbyggnad av kommunalt dricksvatten och avlopp. Utbyggnaden är ett viktigt miljöarbete och innebär att ytterligare cirka 500 hushåll har anslutits när projekten är klara.

VA-avdelningens största projekt genom tiderna – ombyggnation av Kristianstads centrala reningsverk – startade upp under året. I november godkände naturvårdsverket C4 Teknics ansökan om ett bidrag på 11 mkr för läkemedelsrening i Dege-

berga reningsverk. Projektet pågår under 2019 och 2020.

Måluppfyllelse

MEDBORGARE

Bland de goda resultaten kan utbyggnaden av solcellsanläggningar nämnas där årets utbyggda effekt var dubbel mot målet.

Under året tas cirka 900 vattenprover, varav ett otjänligt dricksvattenprov har påvisats. Det togs i en privat fastighet och den utökade provtagningen visade inga liknande resultat. Felet härrörde sig sannolikt från fastighetens egen kran.

Fem reningsverk klarade inte utsläppskraven, vilket är skäl för större åtgärdsplan under 2019.

Det finns områden som behöver



En gräsandhona bosatte sig under våren på rådhustrappan. Sent i april kläcktes tio små ällingar som vandrade i väg med en stolt mor till närmsta vattendrag.



Strax intill naturum Vattenriket har en ny utsiktsplattform byggts. Den ger förhoppningsvis goda chanser att se fåglar, fiskar och kanske en utter.

förbättras. God dialog med företag och medborgare är viktigt i myndighetsutövningen och trots förbättring visar resultatet att det finns utvecklingsbehov inom området.

UTVECKLING

Under året har åtta nya GC-passager som färdigställda och 14 km av det befintliga ledningsnätet har lagts om.

MEDARBETARE

Förvaltningens frisk- och sjuktal har försämrats något, men ligger fortfarande bra till mot kommunens snitt.

Det finns områden som behöver förbättras. God dialog med företag och medborgare är viktigt i vår myndighetsutövning och trots förbättring visar resultatet att det finns utvecklingsbehov inom området. Fem reningsverk klarade inte utsläppskraven, vilket är skäl för större åtgärdsplan under 2019.

EKONOMI

Driftanalys

Resultatet för förvaltningens skattefinansierade verksamhet blev 1,6 mkr bättre än budget. Avvikelsen motsvarar 0,1 procent av de skattefinansierade kostnaderna och beror främst på en brandförsäkringsersättning som kom in ett år senare än kostnaderna.

VA-verksamhetens resultat innebar ett underskott med 2,6 mkr, trots fyra procents höjning av bruksavgiften. Orsak är främst högre kostnader för kemikalier, slam- och deponihandling, kundförluster och försäkringsersättningar vid översvämningar. En utredning pågår för att säkerställa att VA-taxan täcker verksamhetens kostnader i framtiden.

Investeringsanalys

Total genomförandegrad för tekniska nämndens investeringar var 92 procent. Uppdelat på skattefinansierade och taxefinansierade investeringar (VA) så är utfallet 99 procent, respektive 68 procent. De främsta förklaringarna till den senare är överklaganden i ombyggnaden av Kristianstads centrala reningsverk, överklagad upphandling för Gärds Köpings vattenverk och förseningar i VA-utbyggnaden i Yngsjöstrand.

Framtiden

Det nya projektorienterade arbetssättet har gett stor effekt – både på investeringarnas genomförandegrad och på driftens verksamhetsvolym.

För att få ytterligare effekt så kommer 2019 års fokus att ligga på den viktiga överlämningsfasen mellan

projektskedet till driftorganisationen och den nödvändiga samverkan mellan dessa delar.

Samverkan blir också en nyckelfaktor då VA-avdelningens största miljöprojekt någonsin drar igång – ombyggnaden av Kristianstads centrala reningsverk. Projektet är en nyckelfaktor för Kristianstads tillväxt och kommer pågå fram till 2024.

Tekniska nämnden – C4 Teknik		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	894 483	837 912
Kostnader	-1 000 051	-940 018
Årets resultat	-105 568	-102 106
Budget	107 120	101 230
Driftbudgetavvikelse	1 552	-876
Investeringar	699 273	338 308
Antal årsarbeten	288	284
Personalkostnadsandel	18 %	15 %

Tekniska nämnden – vatten och avlopp (VA)		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	170 766	178 887
Kostnader	-173 381	-178 441
Årets resultat	-2 615	446
Budget	0	0
Driftbudgetavvikelse	-2 615	446
Investeringar	155 388	135 348
Antal årsarbeten	288	284
Personalkostnadsandel	18 %	15 %

Tekniska nämndens styrkort 2018

- Uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjda och stolta medborgare 	<ul style="list-style-type: none"> ● Fortsatt förbättrad dialog mot företag och medborgare (mätas TNs ansvarsområden) i SKLs öppna jämförelser vartannat år och Insikts tertialuppföljning ● Tjänligt dricksvatten (minska antalet otjänliga vattenprov) 	<ul style="list-style-type: none"> » NKI (Nöjd-Kund-Index) avseende markupplåtelse för 2018 är 61 i förhållande till 2017 då värdet var 53. » Av cirka 900 tagna prov var 1 otjänligt, vilket troligen var fastighetsrelaterat då provet var godkänt efter spolning av kranen.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Aktiva insatser för hållbar miljö 	<ul style="list-style-type: none"> ● Godkänd rening av avloppsvatten ● Utbyggnad av solceller. Öka den installerade effekten för egenproducerad el från solen ● Andel fossilbränslefria fordon på förvaltningen. Bidra till att nå målet om fossilfritt 2010 	<ul style="list-style-type: none"> » Fem reningsverk uppfyller inte utsläppskraven (Gårds Köpinge, Linderöd, Vånga, Rickarum och Tollarp). Åtgärdsplan för 2019 tas fram. » Under 2018 installerades solcellsanläggningar med en total effekt på 306kW. De största anläggningarna är på Kristianstad arenaområde (45kW) och Uddegården (42kW). » Större delen av förvaltningens fordon drivs med fossilbränsle. Fordonen byts ut mot miljövänliga alternativ enligt plan och övergång till HVO-bränsle pågår.
UTVECKLING	<ul style="list-style-type: none"> ● Förbättrad infrastruktur 	<ul style="list-style-type: none"> ● Öka antalet trafiksäkra gc-passager ● Säker vatten- och avloppsleverans (reinvestering av befintligt ledningsnät, huvudledningar för vatten spillvatten och dagvatten) 	<ul style="list-style-type: none"> » Antalet nya GC-passager som färdigställt uppgår till 8 st under 2018. » Reinvestering av befintligt rörnät uppgår till 14 km under 2018.
MEDARBETARE	<ul style="list-style-type: none"> ● God hälsa och hög arbetstillfredsställelse 	<ul style="list-style-type: none"> ● Frisktal (andel medarbetare med högst 5 sjukskrivningsdagar per år) ● Sjuktal 	<ul style="list-style-type: none"> » Frisktalet har minskat med 4,9 procentenheter och hamnade på 65,1 % (innebär att 65,1 % av medarbetarna har varit sjukskrivna fem dagar eller mindre). » Sjuktalet har ökat med 0,2 dagar/medarbetare och hamnar på 11,97 dagar/medarbetare. Det är den korta och mellanlånga sjukfrånvaron som ökat. Den långa sjukfrånvaron har minskat.
EKONOMI	<ul style="list-style-type: none"> ● Ekonomisk kontroll 	<ul style="list-style-type: none"> ● Genomförandegrad för investeringar ● Skattefinansierad driftbudgetföljsamhet ● Taxefinansierad driftbudgetföljsamhet ● Avvikelse från antagna anbud för under året färdigställda investeringsprojekt >5 mkr 	<ul style="list-style-type: none"> » Genomförandegraden för investeringar på förvaltningen totalt blev 92 %. » Resultatet för den skattefinansierade verksamheten blev 1,6 mkr bättre än budget. » VA-verksamheten gjorde ett underskott med -2,6 mkr. » Avvikelse från antagna anbud avseende färdigställda projekt under 2018 understiger 5 %.

Framtidssatsningar, invigningar och mer för fler!

Ett invigningarnas år med Kristianstads arenaområde, Kantarellbadet, Tivoliscenen och ny bokbuss.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Den 14 april spelades den första fotbollsmatchen, tillika första damallsvenska matchen på hybridgräs, på Kristianstads fotbollsarena. Derbyt mellan KDF och Vittsjö slutade oavgjort.

Uppdrag

Kultur- och fritidsverksamheten spelar en viktig roll i skapandet av ett framtidsinriktat och attraktivt Kristianstad. Verksamheten präglas av helhetstänkande, har ett starkt folkhälsoperspektiv och är en spjutspets för demokratiska värden. Verksamheten bedrivs under miljömässigt goda former och har ett öppet och professionellt bemötande av brukare och kunder. Barn och ungdomar är en prioriterad grupp.

Årets händelser

2018 summeras som ett invigningarnas år! Kristianstads fotbollsarena, med hybridgräs och 1 200 sittplatser, invigdes i april med hemmamatch

och Öppet Hus. I maj invigdes den konstnärliga gestaltningen LOOK AT YOU. Utomhusbanor för tennis och padel invigdes i augusti och i september var det invigning av den nya friidrottsanläggningen och med det stod Kristianstads arenaområde färdigt.

Den nybyggda Tivoliscenen invigdes på nationaldagen 6 juni. Samma dag invigdes det ombyggda Kantarellbadet med publiksuccé och start för en fantastisk sommarsäsong med rekordmånga badgäster.

En ny bokbuss rullar i kommunen efter flerfaldig invigning 27 oktober i Maglehem, Huaröd, Kristianstad och Tosteberga. Bokbussen omsluts av den sagolika konstnärliga gestaltningen Källan. Två ytterligare konstverk invigdes under hösten, Trädgårdsportal på Uddegårdens förskola

och Pillow på Svalans förskola.

Den 20:e Bokfestivalen firades på temat Bokbegär – till alla som aldrig kan få nog av böcker och goda historier. Starka upplevelser präglade festivalen med författare som Tomas Bannerhed, Maja Lundgren och Marianne Lindberg De Geer.

Måluppfyllelse

MEDBORGARE

Statistiska centralbyråns medborgarundersökning gav kultur- och fritidsverksamheten sammantaget bra betyg. Nöjd-Medborgar-Index för kultur uppgick till 70, över genomsnittet för jämnstora kommuner. Idrotts- och motionsanläggningars index 63 var något under genomsnittet.

Den viktiga framtidssatsningen



I Barbackas KabLab möts unga i skapande, cosplay, konst och design.



Sjörövande badmästare välkomnar till invigningen av nya Kantarellbadet.



Verket LOOK AT YOU skapar färgstark identitet till Kristianstads arenaområde.



Begär, böcker och ballonger när den 20:e bokfestivalen firas!



Ny, vacker och funktionell scen i Tivoliparken, till glädje för både publik och artister.

Kristianstads nya badhus skapar brett engagemang. Under året var innehåll, omfattning och ekonomi dominerande frågor.

Starka besökstal redovisades för kulturinstitutioner och Kristianstad Arena. Regionmuseet noterade en nedgång då sommarvärmen påverkade siffrorna. Samma väder gav friluftsbaden ökade besöksiffror.

Kulturhuset Barbacka och biblioteksverksamheten deltog i ett nationellt projekt, Mer för fler, om att skapa större delaktighet och nå fler barn och unga samt utveckla metoder för att göra utbudet känt och intressant för fler. Vid sidan av Kulturnyckeln, kultur i förskola och skola, hade Kulturhuset Barbacka kurser samt verksamhet riktad till barn med funktionsvariation inom teater och dans. Exempel på offentlig

verksamhet var Underverkstan, för mindre barn och KabLab, med fokus på tonåringar och skapande inom cosplay och design.

De statligt finansierade sommarlovsaktiviteterna, för barn 6-15 år, förstärktes med extra medel till övriga lov. Kristianstads kommun fick ca 5 mkr, beräknat på andel hushåll med försörjningsstöd, för att stimulera deltagande, främja integration samt skapa kontaktytor mellan barn med olika social bakgrund. Aktiviteter genomfördes av organisationer, förvaltningar och föreningar.

Kultur och fritid för äldre, samarbetet med omsorgsförvaltningen på äldreboenden och mötesplatser, fortsatte med kulturarrangemang och prova-på-verksamhet inom rörelse/idrott.

UTVECKLING

Biblioteken arbetade med rollen som mötesplats genom utvecklingsarbetet attraktiva, relevanta biblioteksrum. Programverksamheten utgick från hållbarhet på temat ReUse, och lockade många nya besökare. Satsningen på förskolebibliotek, för att stärka språk- och läsutveckling, fortsatte på olika orter i kommunen. Kristianstads kommun deltog i den nationella satsningen eMedborgarveckan, för ökad användning av e-tjänster och digital delaktighet.

Kulturkvarteret presenterade ett omfattande program. Kulturgalan genomfördes för fjärde året med utdelning av priser och stipendier. Kommunens kulturpris delades av kulturpersonligheterna Emil Sigfridsson och Jonas Svensson, som tillsammans gjort en rad uppskatta-



Singin' in the Rain – höstens musikal på Kristianstads teater levererade sång, dans och regn!



Mer dans för fler när Kulturhuset Barbacka bjuder upp publiken på ABK:s kulturdag på Gamlegården



Kristianstads kommuns kulturpristagare Jonas Svensson och Emil Sigfridsson prisas.

de musikalerna på Kristianstads teater. Kulturstipendiet gick till sångerskan Erika Hansson. På Kristianstads teater skapades magi när teknikerna såg till att det regnade på scen i Underhållningspatrullens publik- och kritikerrosade uppsättning av musiken Singin' in the Rain.

Kristianstad Arena hade ett arrangemangstätt år med elitseriematcher med Kristianstads HK och IFK Kristianstad. 20 föreningar bedrev regelbunden träning och 18 föreningsevenemang genomfördes. Arenabolaget stod för tolv evenemang, Kristianstads kommun var värd för herrlandskamp i handboll Sverige-Nederländerna samt Melodifestivalen och Agility-VM.

Arbetet med att utveckla friluftskommunen är en strategiskt betydande fråga. Under året inleddes etapp ett av Skåneleden Vattenriket – en sträcka på ca 14 mil som binder ihop Skåneleden i kommunen från norr till söder.

MEDARBETARE

Medarbetarenkätens resultat blev 70 totalt för medarbetarindex. Hållbart

medarbetarengagemang hamnade på sammantaget 78.

Sjukfrånvaron ökade något och landade på 15,4 dagar i snitt per tillsvidareanställd och år. En kompetensförsörjningsplan, för att säkra framtida rekryteringsbehov, har påbörjats. Heltid för alla infördes för biblioteksverksamheten.

EKONOMI

Driftanalys

Driftbudgeten redovisade ett budgetöverskott på 1,1 mkr.

Biblioteksverksamhetens överskott på ca 0,7 mkr berodde på flertalet vakanser. Även kansli visade överskott med anledning av lägre personalkostnader. Friluftsbaden redovisade ett överskott på 0,3 mkr tack vare exceptionellt goda intäkter. Tivolibadet landade på ett mindre underskott medan Kristianstads teater gjorde ett underskott på -0,3 mkr på grund av ökade personalkostnader.

Investeringsanalys

Investeringsbudgeten visade ett budgetöverskott på 2 mkr.

Ombudgetering av överskjutande medel begärs på grund av projekt som inte färdigställts.

Framtiden

Fokus på breddat deltagande i kultur- och fritidsverksamhet samt goda förutsättningar för föreningslivet är en grund för social hållbarhet. Att utveckla och tillgängliggöra friluftslivet handlar om folkhälsa och attraktivitet.

Även strategiska anläggningssatser för att möta medborgar- och föreningsbehov, som det nya badhuset, är viktiga framtidsfrågor.

Kultur- och fritidsnämnden		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	33 669	20 886
Kostnader	-248 833	-217 422
Årets resultat	-215 164	-196 536
Budget	216 289	196 780
Driftbudgetavvikelse	1 125	244
Investeringar	9 494	4 979
Antal årsarbeten	77	76
Personalkostnadsandel	18 %	19 %

Kultur- och fritidsnämndens styrkort 2018

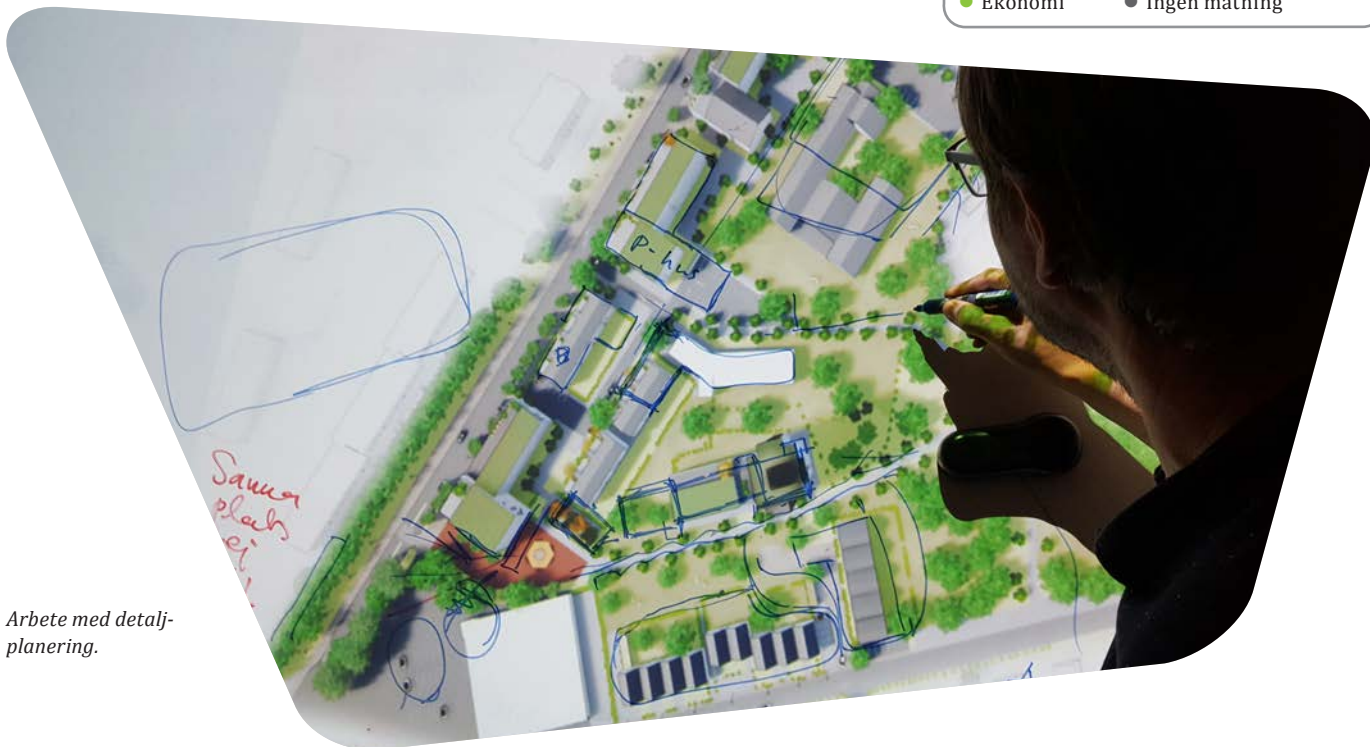
● Uppfylld nivå ● Ej uppfylld nivå
● Delvis uppfylld nivå ● Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
● MEDBORGARE	● Nöjda medborgare	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjd-Medborgar-Index ● Brukarundersökning ● Besökstal kulturinstitutioner ● Besökstal Tivolibadet ● Besökstal Kristianstad Arena 	<ul style="list-style-type: none"> » SCB:s medborgarundersökning visar sammantaget grönt för kultur- och fritidsverksamheten. Kultur ligger över genomsnittet för jämnstora kommuner, idrotts- och motionsanläggningar något under. » Genomförd på Tivolibadet, totalt sett ett gott resultat, det finns synpunkter på anläggningens status. » Fler än 500 000 besök på kulturinstitutioner. » Tivolibadet 250 000 besökare, vilket innebar en ökning jämfört med 2017. » Arenans besökstal drygt 390 000.
	● Ett brett utbud av aktiviteter för barn och ungdomar	<ul style="list-style-type: none"> ● Deltagartillfällen aktivitetsstöd ● Andel elever som deltar i Kulturnyckeln av totala målgruppen ● Antal besök fritidsgårdar ● Deltagare C4-lägre ● Deltagare Kulturlägre ● Antal deltagare i Barbackas kursverksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> » 35,1 deltagartillfällen/invånare i åldern 7-20 år. » 70 % av målgruppen deltar i Kulturnyckeln. » Drygt 11 besök/invånare 10-18 år. » 652 deltagare C4-lägre. » 100 deltagare Kulturlägre. » 645 deltagare i Barbackas kursverksamhet.
	● Ett jämlikt kultur- och fritidsliv	<ul style="list-style-type: none"> ● Procentuella deltagartillfällen flickor aktivitetsstöd ● Unika deltagare pojkar och flickor ● Procentuella besök fritidsgårdar flickor ● Antal medarbetare som deltagit i utbildning barnkonventionen ● Strategidokument kultur och fritid för äldre ● Inventering fysisk tillgänglighet kulturinstitutioner 	<ul style="list-style-type: none"> » 45,2 % av deltagartillfällena genomfördes av flickor. » 3,7 %-enheters skillnad mellan unika aktiva pojkar och flickor. » 28 % av besökarna är flickor. » 69 medarbetare deltog i utbildningen, 82 % av personalen. » Arbeta pågår med omsorgsförvaltningen, beräknas klart vår 2019. » Beräknas klart 2019.
● UTVECKLING	● Biblioteken ska vara en mötesplats för kultur, information, kunskap och demokratifrågor	<ul style="list-style-type: none"> ● Antal besökare på stadsbiblioteket ● Antal program, exkl. stadsbiblioteket ● Utlåning ● Besök på Snoka, den digitala portalen till SKNO-biblioteken 	<ul style="list-style-type: none"> » 171 000 besökare. » Minskat antal program, 345 st, Tollarps biblioteks stängning p.g.a. renovering påverkar antalet. » Marginell minskad utlåning, 504 000, Tollarps biblioteks stängning påverkar. » 307 000 besök på SNOKA (för hela Skåne Nordost), en ökning jämfört med 2017.
	● Kristianstad ska ha en tydlig idrotts- och kulturprofil	<ul style="list-style-type: none"> ● Antal evenemang med regionalt, nationellt och internationellt genomslag ● Antal program på Kulturkvarteret inkl. stadsbiblioteket 	<ul style="list-style-type: none"> » 14 kulturevenemang med regionalt genomslag, 5 internationella idrottsevenemang och 8 nationella idrottsevenemang. » 468 program har genomförts.
	● Kristianstad som ledande friluftskommun	<ul style="list-style-type: none"> ● Ranking friluftskommun ● Vattenriketleden 	<ul style="list-style-type: none"> » Plats 37 i Sverige. » Beslut taget i KS och arbete pågår.
● MEDARBETARE	● God hälsa och hög arbetstillfredsställelse	<ul style="list-style-type: none"> ● Nöjd-Medarbetar-index ● Frisktal ● Sjukfrånvaro 	<ul style="list-style-type: none"> » Medarbetarindex landade på 70. » Frisktalet blev 71,23 %. » Sjukfrånvaron blev 15,4 dagar i snitt per tillsvidareanställd och år.
	● Ökad delaktighet, ökat medskapande och ansvarstagande	<ul style="list-style-type: none"> ● Medarbetarskaps-index ● Ledarskaps-index ● Kompetensplaner 	<ul style="list-style-type: none"> » Nöjd-Medarbetarskaps-Index: inte ingått i medarbetarenkäten som skett i ny form. » Ledarskapsindex på 76. » Arbeta med kompetensplaner pågår.
● EKONOMI	● Budgetrespekt	<ul style="list-style-type: none"> ● Budgetföljsamhet ● Genomförandegrad investeringar 	<ul style="list-style-type: none"> » Driftbudgeten redovisade ett överskott på 1,1 mkr, till största delen beroende på flertalet vakanser under året inom biblioteksverksamheten, samt exceptionella intäkter för friluftsbaden. » Investeringsbudgeten visar ett överskott på 2 mkr, gällande projekt som inte har kunnat slutföras under året.
	● Ekonomiskt och miljömässigt hållbara anläggningar och arbetssätt	<ul style="list-style-type: none"> ● Resor/transporter ● Portokostnader 	<ul style="list-style-type: none"> » Kartläggning genomförd, uppföljning görs i verksamhetssystemet Business Objects. » Kartläggning klar.

Stark byggkonjunktur och digitala detaljplaner

Med fortsatt stark byggkonjunktur och hög tillväxttakt har 2018 resulterat i över 600 nya byggrätter för bostäder.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Arbete med detaljplanering.

Uppdrag

Byggnadsnämnden har det politiska ansvaret för plan- och byggfrågor i kommunen, samt för kommunens mätverksamhet, kartframställning och geografiska informationsverksamhet. Nämnden ansvarar även för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Årets händelser

Byggkonjunkturer och tillväxttakten har 2018 varit fortsatt hög. Det syns framförallt i antalet inkomna ärenden och i antalet startbesked. Under 2018 togs också kommunens första digitala detaljplan fram. En viktig milstolpe i förvaltningens arbete med digitaliseringsfrågor.

Under 2018 slutfördes det utvecklingsarbete som gjorts för att kommunens geoinformation om byggnader skall kunna samverka med det statliga lantmäteriet och direkt uppdatera de nationella databaserna

inom ramen för geodatasamverkan. Det sker genom så kallat tjänstebaserat gränssnitt direkt från kommunens handläggningssystem, och blir i samma stund som data läggs in tillgänglig för användare av nationella geodata.

Måluppfyllelse

MEDBORGARE

God service, öppenhet och nytta för medborgaren löper som en röd tråd genom förvaltningens arbete. Satsningar på e-tjänster och målgruppsanpassade kommunikationsinsatser medför inte bara ökad tillgänglighet utan underlättar också för medborgaren att lättare göra rätt från början. Vidare har olika insatser genomförts för att synliggöra och integrera social hållbarhet och ekosystemtjänster i förvaltningens arbete. Uppsatta mål har helt eller delvis uppfyllts.

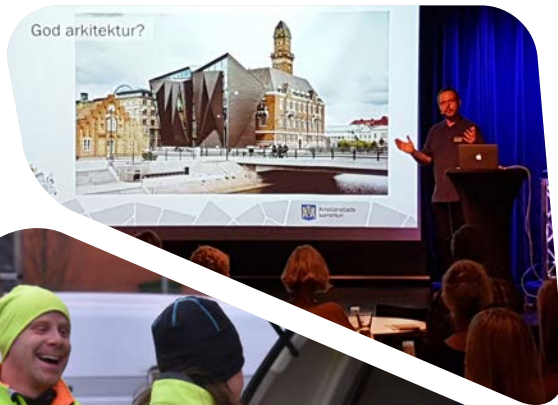
Antalet beviljade lov- och anmälningsärenden har varit högt och

cirka 1 400 ärenden har hanterats under året. Trots ett stort inflöde av ansökningar så är handläggningstiderna för lov- och anmälningsärenden korta. Medelvärdet för året ligger på 25 dagar, vilket är en bra bit under det lagstadgade kravet.

UTVECKLING

Utvecklingsarbetet på förvaltningen ska i stor utsträckning bidra till att nå de uppsatta målen för medborgare och medarbetare. Det sker bland annat genom olika satsningar på nya digitala lösningar, förbättrad samverkan och genomlysning av arbetsprocesser, för att hitta såväl service- som effektivitetsvinster.

Medborgarnas förväntningar på att kunna vara helt digital i sin kontakt med förvaltningen ökar allt mer. För att möta det behovet pågår flera olika digitaliseringsarbeten inom förvaltningens arbetsområden. Syftet med digitaliseringen är att öka servicegraden och förenkla för medborgaren samtidigt som det skapas



Samhällsbyggnadsverkstaden vill både utmana, inspirera och väcka debatt.



GPS är ett viktigt arbetsredskap vid mätuppdrag.



Kollegor på väg ut på mätuppdrag.



Illustration över ny stadsdel i sydvästra Åhus.



Mätning inför en fastighetsavstyckning.

goda förutsättningar för nya arbets-sätt med hjälp av smart data.

För att nå målsättningen om social hållbarhet arbetar förvaltningen med begreppet hållbar planering där hållbara stadsdelar och bostadsområden är en viktig del. Förvaltningen arbetar på olika sätt för att det lokala miljömålet om en hållbar bebyggd miljö ska uppfyllas. Under året har rutinerna förbättrats för att säkerställa att hållbarhetsaspekter kommer med i ett tidigt skede av fysisk planering. Uppsatta mål kommer helt eller delvis att uppfyllas.

MEDARBETARE

Stolta medarbetare som mår bra och trivs på sin arbetsplats är av central betydelse. Därför arbetas det kontinuerligt med förbättringsarbete enligt framtagna handlingsplaner inom arbetsmiljöområdet, personal-sociala aktiviteter och processutveckling i dialog med medarbetarna.

Sjuktalen har ökat under 2018 vilket kan förklaras av en lång influensa-

period och fler korttidssjukskrivna.

Frisktalerna har minskat något under samma period men ligger fortfarande högt.

EKONOMI

Driftanalys

Verksamheten har genomförts inom givna ekonomiska ramar. Driftbudgeten visade ett överskott på cirka 0,5 mkr, vilket förklaras av lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

Investeringsanalys

Investeringsbudgeten visade ett mindre överskott om cirka 0,1 mkr, vilket förklaras av att upphandlade mätinstrument till avdelningen för geografisk information blev något billigare än beräknat.

Framtiden

Medborgarnas önskan och förväntan att kunna vara digitala i sin kontakt med förvaltningen medför större

krav på förvaltningens tillgänglighet, servicenivå och arbets sätt. Arbetet med att bland annat digitalisera arbetsprocesser bli allt viktigare och kommer till stor del vara i fokus under 2019.

Förvaltningens digitaliseringsarbete är inte bara viktigt i de externa kontakterna utan minst lika viktigt i det interna arbetet. Målsättningen med digitaliseringen är därför inte bara att ge ännu bättre service till medborgarna, utan också att bidra till att förvaltningens resurser kan användas så effektivt som möjligt.

Byggnadsnämnden		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	32 519	34 148
Kostnader	-49 945	-47 602
Årets resultat	-17 426	-13 454
Budget	17 891	16 642
Driftbudgetavvikelse	465	3 188
Investeringar	1 236	1 139
Antal årsarbeten	57	55
Personalkostnadsandel	68 %	66 %

Byggnadsnämndens styrkort 2018

- Uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Social hållbarhet ska beaktas och integreras i verksamheten i enlighet med förutsättningarna i kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen, antagna av kommunfullmäktige i september 2016 	<ul style="list-style-type: none"> ● Social hållbarhet har lyfts fram och vägt in i beslut ● Information på andra språk (alternativt på lätt svenska) finns för de mest frekventa frågorna 	<ul style="list-style-type: none"> » Frågan arbetas med i huvudsak inom översiktlig planering och detaljplaner. » Inventering av informationstexter är klar. Arbeta med att uppdatera materialet är påbörjat och en del av texterna är hanterade.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Ekosystemtjänster ska synliggöras och läggas till grund för beslut och ställningstaganden i samband med planläggning, exploatering och nyetablering 	<ul style="list-style-type: none"> ● Värdet av ekosystemtjänster har synliggjorts och beaktats i handläggning och beslut 	<ul style="list-style-type: none"> » Frågan arbetas med i huvudsak inom översiktlig planering och detaljplaner. Checklista och manual för arbete med ekosystemtjänster i detaljplaner är framtagen.
UTVECKLING	<ul style="list-style-type: none"> ● Planberedskap som möter kommuninvånarnas behov, demografiska utveckling och främjar befolkningstillväxt 	<ul style="list-style-type: none"> ● Antal nya byggrätter i antagna detaljplaner 	<ul style="list-style-type: none"> » Byggnadsnämnden bedöms uppnå målet: Bajonetten: 200, Transval: 300, Badhuset: 70, Öllsjö: 30.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Den bebyggda miljön ska uppfylla de lokala miljömålen om en hållbar bebyggd miljö 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kriterier ska fastställas för vad som ska ingå i begreppet hållbar planering och metod för att arbeta med hållbara stadsdelar och bostadsområden 	<ul style="list-style-type: none"> » Arbetet är påbörjat, EU-projekt med beröringspunkter mot detta arbete är också i full gång.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Smidig och rättsäker handläggning. 	<ul style="list-style-type: none"> ● NKI, företagsklimat ska vara 70 eller högre på indexskalan ● Utveckla ett antal e-tjänster ● Mer än 80 % av överklagade ärende ska fastställa nämndens beslut ● Den genomsnittliga handläggningstiden för prövning av lovärenden ska understiga 3,5 veckor, efter att kompletta handlingar inkommit ● Leveranstiden för prioriterade lantmäteriförrättningar ska understiga 5 månader i medel 	<ul style="list-style-type: none"> » Inget helårsresultat ännu men positiva delårsresultat. » En e-tjänst producerad. » 57 beslut av överprövande myndighet har redovisats för nämnden under året. I 86 % av dessa ärenden fastställdes nämndens beslut. » Medelvärde för lovärenden uppgick till 25 dagar (2017: 23 dagar) och för anmälningsärenden till 13 dagar (2017: 10 dagar). » Medelvärdet för året uppgår till 3,4 månader.
MEDARBETARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Stolt organisation med högt medskapande 	<ul style="list-style-type: none"> ● Förbättringsarbete enligt handlingsplaner inom SAM och medarbetarenkät ● Genomför personalsociala aktiviteter ● Profilskapande och utåtriktade aktiviteter genomförs ● Sjuktalet ska minska jämfört med 2017 ● Frisktalet ska öka jämfört med 2017 ● Processutveckling ska fortsätta 	<ul style="list-style-type: none"> » Arbeta har utförts enligt plan. » Tre aktiviteter har genomförts under året. » Arbeta har utförts enligt plan. Samhällsbyggnadsverkstaden genomfördes den 19 september. » Sjuktalet har ökat med 4,8 dagar jämfört med 2017 och ligger för perioden på 17,8 dagar per medarbetare och år. » Frisktalet har minskat med 4,8 jämfört med 2017 och låg på 61,3 procent. » Utveckling pågår för bygglovsprocessen, processen för externa projekt samt nämndprocessen.
EKONOMI	<ul style="list-style-type: none"> ● Genomföra planerad verksamhet inom budgetram 	<ul style="list-style-type: none"> ● Uppföljning av verksamhetsplan/budget sker till nämnden ● Genomförandegrad av investeringar mer än 90 % ● Genomförandegrad av verksamhetsplan och budget mer än 90 % 	<ul style="list-style-type: none"> » Budgetuppföljning sker varje månad. Uppföljning av verksamhetsplan har skett 3 gånger. » Genomförandegrad på > 90 % för året. » Genomförandegrad på > 90 % för året.

Hållbar utveckling med miljöstrategiskt tänk

Under 2018 har miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete riktats in på hållbar utveckling med satsningar på bland annat hållbara verksamheter och hållbar konsumtion.

Måluppfyllelse	Teckenförklaring
● Medborgare	● Uppfylld nivå
● Utveckling	● Delvis uppfylld nivå
● Medarbetare	● Ej uppfylld nivå
● Ekonomi	● Ingen mätning



Invigning av Mosslanda naturreservat.



Saneringen av den gamla kemtvättstomten på Långebro avslutades under året med ett mycket gott resultat.

Uppdrag

Nämnden har det politiska ansvaret för kommunens miljö- och hälsoskyddsarbete. Det innebär tillsyns- och informationsansvar samt miljöstrategiskt arbete.

Årets händelser

Året som gått har inneburit både nyöppningar, avslut och viktiga satsningar. God service, öppenhet och nytta för medborgaren har fungerat som en röd tråd genom allt arbete. Under våren invigdes bland annat det senaste naturreservat Mosslanda och saneringen av en av Skånes mest förorenade tomter, Färgaren 3, avslutades.

En stor och viktig insats under året har varit arbetet med att minska nedskräpningen och dumpning vid vissa återvinningsstationer inom kommunen. Nedskräpningen har medfört sanitära problem med

exempelvis rättor och andra olägenheter för närboende. Utöver tillsyns- och informationsarbete har förvaltningen tillsammans med Renhållningen Kristianstad tagit fram ett nytt kontrollsystem. Systemet kommer att användas för att mer effektivt kunna granska var och hur verksamheter i kommunen hanterar sitt avfall.

Måluppfyllelse

MEDBORGARE

En fundamental del i förvaltningens arbete är att öka kunskapen om hur alla tillsammans kan skapa ett mer hållbart samhälle. Inriktningen har under året legat främst att säkerställa hållbara verksamheter som följer lagstiftningen, men också information om hållbar konsumtion. En stor och viktig del i detta arbete är informationspridning via såväl personliga möten som med hjälp av lättillgänglig och målgruppsanpassad

skriftlig information. I tillsynsarbetet har fokus legat på att minimera risker för människors hälsa och miljö. Därutöver har arbetet med social hållbarhet, ökad tillgänglighet och att integrera ekosystemtjänster lyfts fram i samband med de beslut och ställningstaganden som förvaltningen tagit. Uppsatta mål har helt eller delvis uppnåtts.

UTVECKLING

Förvaltningen arbetar på olika sätt för att det lokala miljömålet om en hållbar bebyggd miljö ska uppfyllas. Under året har rutinerna förbättrats för att säkerställa att hållbarhetsaspekter kommer med i ett tidigt skede av fysisk planering. Inom tillsynsarbetet har fokus legat på god inomhusmiljö i boende, skolor och förskolor. Därtill pågår ett ständigt arbete med effektivisering, kompetensutveckling och samsyn för att uppnå målet om en smidig och rättssäker handläggning.

MEDARBETARE

Stolta medarbetare som mår bra och trivs på sin arbetsplats är av central betydelse. Därför arbetas det kontinuerligt med förbättringsarbete enligt framtagna handlingsplaner inom arbetsmiljöområdet, personal-sociala aktiviteter och processutveckling i dialog med medarbetarna.

Sjuktalen är fortsatt låga medan frisktalerna har minskat något jämfört med föregående år.

EKONOMI

Driftanalys

Resultat för 2018 blev ett budgetöverskott på ca 1,3 mkr. Detta förklaras främst av lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster och att intäkterna blev högre än budgeterat. Avdelningen har också fått statliga och regionala bidrag till olika projekt.

Investeringsanalys

Investeringsbudgeten gav ett budgetöverskott om 1,5 mkr, vilket förklaras av att upphandlingen av nytt verksamhetssystem blev klar i december 2018 och därmed kommer implementering och betalning att ske under 2019.

Framtiden

Allt fler medborgare önskar och förväntar sig kunna vara digitala i sin kontakt med förvaltningen. Det innebär större krav på tillgänglighet, servicenivå och arbetssätt. Därför kommer arbetet med att bland annat digitalisera arbetsprocesser bli allt viktigare. Under 2019 kommer ett nytt verksamhetssystem att implementeras som kommer att öppna för nya möjligheter inom digitaliseringsarbetet på förvaltningen. Målsättningen med digitaliseringen är att använda resurser så effektivt som möjligt, ge ännu bättre service till medborgarna och att bidra till nytta för miljön.

Under 2019 kommer också arbetet med Agenda 2030 att intensifieras. Regeringen har en tydlig ambition när det gäller Agenda 2030 och de 17 globala målen. För att kunna arbeta effektivt med målen behöver förvaltningen först och främst identifiera de områden som förvaltningen utifrån uppdraget är del i. Nästa steg är att ta reda på vilka verktyg som behövs för att kunna nå ända fram i mål.



Kristianstads kommun diplomerades återigen 2018 som Fairtrade City.



Provtagning av vatten i Vinneå.

Säker livsmedelshandling minskar risken för ohälsa.

Miljö- och hälsoskydds nämnden		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Intäkter	8 571	8 054
Kostnader	-19 426	-19 723
Årets resultat	-10 855	-11 669
Budget	12 134	11 965
Driftbudgetavvikelse	1 279	296
Investeringar	35	0
Antal årsarbeten	24	23
Personalkostnadsandel	81 %	80 %

Miljö- och hälsoskyddsmyndighets styrkort 2018

- Uppfylld nivå
- Delvis uppfylld nivå
- Ej uppfylld nivå
- Ingen mätning

	MÅL	INDIKATOR	KOMMENTAR
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Social hållbarhet ska integreras i verksamheten, med fokus på hållbar konsumtion och jämlikhet 	<ul style="list-style-type: none"> ● Fortsatt arbete för ökad andel fairtrade-varor i kommunen ● Info om avfallsminimering och sortering, minskat matsvinn och hållbar konsumtion ● Information på lätt svenska och gärna illustrationer där det är mest relevant 	<ul style="list-style-type: none"> » Fairtrade-varor har inhandlats för 5 ggr mer 2018 än 2017. » Information har hållits vid 100-tals tillfällen inom tillsynen liksom i 13 SFI-grupper. » Utfört för livsmedelsverksamheter och e-cigarett.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Myndighetsutövning och information med fokus på att minimera risker för hälsa och miljö 	<ul style="list-style-type: none"> ● Brister som noterats i den planerade livsmedelskontrollen följs upp, med ett eller flera besök tills bristen är åtgärdad ● Genom tillsyn kontrolleras att ordning och nykterhet råder på serveringsställen för alkohol ● På samtliga verksamheter med besöksintervall ≤2 år ska fördjupad tillsyn genomföras inom något av fördjupningsområdena ● 330 inventerade avlopp ● Kemikalierisker ingår i tillsyn på förskolor 	<ul style="list-style-type: none"> » Följs vid 10 stickprov. » > 90 % tillsyn enligt plan. » Görs för flertalet verksamheter men är inte lämpligt på samtliga. » Närmare 400 avlopp har inventerats. » Ingår i över 75 % av tillsynsbesöken.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Ekosystemtjänster synliggörs och läggs till grund för beslut och ställningstaganden i samband med etablering 	<ul style="list-style-type: none"> ● Värdet av ekosystemtjänster har synliggjorts och beaktats i handläggning och beslut inför etablering 	<ul style="list-style-type: none"> » I ett par etableringsärenden under året har ekosystemtjänster inventerats och vägts in.
UTVECKLING	<ul style="list-style-type: none"> ● Den bebyggda miljön ska uppfylla det lokala miljömålet om en hållbar bebyggd miljö 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kriterier ska fastställas för vad som ska ingå i begreppet hållbar planering och metod för att arbeta med hållbara bostadsområden ● Tillsyn som fokuserar på god inomhusmiljö i boendemiljö, skolor och förskolor 	<ul style="list-style-type: none"> » Arbete har inletts tillsammans med plan- och bygglovsavdelningen. » Tillsyn pågår enligt plan.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Smidig och rättsäker handläggning 	<ul style="list-style-type: none"> ● NKI, företagsklimat ska vara 70 eller högre på indexskalan ● Handläggningstider vid kompletta handlingar ska normalt inte överskrida: <ul style="list-style-type: none"> - registrering av livsmedelsverksamhet 2 veckor - stadigvarande serveringstillstånd 6-8 veckor och tillfälliga tillstånd 3-6 veckor - ansökan/anmälan inom miljö-/hälsoskydd 6 veckor ● Utveckla ett antal e-tjänster ● Mer än 80 % av överklagade ärenden ska fastställa mhn:s beslut 	<ul style="list-style-type: none"> » NKI för helår visar ett resultat över 70 för nämndens verksamhet. » Handläggningstiderna hålls inom samtliga områden. » Tre e-tjänster har publicerats under året. » Över 80 % av överklagade ärenden fastställer nämndens beslut.
MEDARBETARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Stolt organisation med högt medskapande 	<ul style="list-style-type: none"> ● Förbättringsarbete enligt handlingsplaner inom SAM och medarbetarenkät ● Genomföra personalsociala aktiviteter ● Profilskapande och utåtriktade aktiviteter genomförs ● Sjuktagen ska hållas låga ● Frisktagen ska öka jämfört med 2017 ● Processutveckling ska fortsätta 	<ul style="list-style-type: none"> » Arbete pågår enligt plan. » Fem aktiviteter genomförda under året. » Landskapsdagen, världsmiljödagen och framtidsveckan arrangerade. » Sjuktagen har minskat med 1,9 dagar per medarbetare och är jämfört med 2017 och ligger för perioden på 8,4 dagar (2017: 6,5 dagar). » Frisktagen har minskat med 23 procentenheter och ligger för perioden på 50 % (2017: 73 %). » Utveckling pågår för processen för externa projekt samt nämndprocessen.
EKONOMI	<ul style="list-style-type: none"> ● Genomföra planerad verksamhet inom budgetram 	<ul style="list-style-type: none"> ● Uppföljning av verksamhetsplan/budget sker till nämnden ● Genomförandegrad av verksamhetsplan och budget >90 % 	<ul style="list-style-type: none"> » Budgetuppföljning sker varje månad. Uppföljning av verksamhetsplan har skett 3 gånger. » Genomförandegrad på > 90 % för verksamhetsplan och budget.



En av ABKs hyresgäster som erbjudits jobb genom bolagets avtal med städbolaget ISS.



ABK tilldelas Kristianstad kommuns byggnads- miljöpris 2018, för den omsorgsfulla renoveringen av den 200 år gamla och byggnadsminnesmärkta Österbergska gården i centrala Kristianstad.



De nya lägenheterna på ett av Kristianstads bästa lägen lockade närmare 900 personer till visning när ABK, en lördag i april öppnade husen på Finlandsgatan för allmänheten.

Uppdrag

AB Kristianstadsbyggen (ABK) är ett allmännyttigt bostadsföretag vars uppgift är att bygga och förvalta hyresbostäder för alla boendegrupper. ABK äger och förvaltar 9 000 bostäder och 250 lokaler i kommunen. I koncernen ingår de helägda dotterbolagen AB Allön som förvaltar äldreboende i Kristianstads kommun, Specialfastigheter i Kristianstad AB (SIKAB) som förvaltar fastigheter för kommunal verksamhet, C4 Parkerings AB som förvaltar fastigheter för parkeringsrörelse samt C4 Kabel TV AB som är vilande.

Årets händelser

På uppdrag av Kristianstads kommun planerar bolaget att bygga 1 000 nya bostäder i kommunen under åren 2018-2022. I slutet av året hade bolaget 200 lägenheter i produktion.

Bolaget har under året beviljats statligt investeringsstöd avseende nyproduktion av 147 bostäder.

I juni var det inflyttning i de 74 nyproducerade bostäderna på Finlandsgatan. I april visades bostäderna för allmänheten, intresset var stort med 900 besökare. I oktober var de 48 bostäderna i kvarteret Diktaren klara för inflyttning. I september flyttade Folktandvården in i nyrenoverade lokaler i centrala Kristianstad. I anslutning till Gamlegårdsbadet uppförs nya omklädningsrum och en samlingslokal.

Arbetet med förnyelsebar energi fortsätter och bolaget planerar att installera solceller i pågående och kommande nyproduktioner.

Arbetet med sociala villkor i upphandlingar har fortsatt, vilket hittills inneburit att fyra hyresgäster har fått arbete.

I maj arrangerades Österängsfestivalen och i augusti arrangerades Kulturdagen på Gamlegården, med uppskattningsvis 5 000 besökare.

I SIKAB har arbetet för att uppföra kommunens nya badhus fortsatt genom projektering tillsammans med partneringentreprenören.

Måluppfyllelse

Det starka resultatet för året har påverkats positivt av den mycket goda uthyrningsgraden för både bostäder och lokaler, det milda vädret, det gynnsamma ränteläget och goda insatser av personalen.

Framtiden

ABK fortsätter att arbeta för nöjda hyresgäster, en positiv utveckling i Kristianstads kommun genom nyproduktion av bostäder, underhåll av fastigheterna, förnyelsebar energi, omtanke om miljön för framtidens boende och med fortsatt fokus på sociala frågor och integration. ABKs personal är en mycket viktig resurs för bolagets framtida utveckling.

AB Kristianstadsbyggen (koncernen)		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Nettoomsättning	796 936	783 790
Resultat efter fin. poster	54 059	35 956
Soliditet %	14,9	14,7
Nettoinvesteringar	310 437	330 363
Antal anställda	223	216



Vi är i ledningen

C4 Energi har försett C4 Shopping med miljövänlig värme och kyla, fiber, wifi och miljövänlig el.



Vid C4 Energis laddstolpar laddas alltid miljövänligt.

Uppdrag

C4 Energis (C4E) verksamhet omfattar Eldistribution, Fjärrvärme, Fjärrkyla, Biogas, Fibernät, Elhandel och energirelaterade tjänster. Vid Allöverket och Solbilspoolen produceras el. Uppdraget är att leverera miljövänliga produkter, tjänster och service med hög leveranssäkerhet till konkurrenskraftiga priser. Ägar direktiv anger förväntad lönsamhet.

Årets händelser

C4E hade vid årsskiftet mer än 6 200 elhandelskunder. Elförsäljningen 2018 uppgick till 61 GWh (2017: 51 GWh). Den el C4E säljer och producerar är till 100 procent förnyelsebar.

Fjärrvärmeförsäljningen uppgick till 360 GWh (2017: 361 GWh) och elproduktionen till 80 GWh (88 GWh). Under året har 99 nya anläggningar anslutits till fjärrvärme. Under året har C4 Shopping anslutits.

Eldistributionen uppgick till 504 GWh (2017: 502 GWh). Under året har solcellsanläggningar och lösningar för elbilsaddning erbjudits.

Inom fiberverksamheten har utbyggnad gjorts till ca 5 200 nya fastigheter/hushåll. C4E ligger därmed fortfarande före planen att nå målet 95 procent år 2020.

I Karpalund har 54 GWh (2017: 57 GWh) biogas producerats, varav 37 GWh (2017: 38 GWh) sålts som

fordonsgas. Hushållens bruna påsar behandlas numera direkt i Karpalund.

Under 2018 har C4 Energi gjort sin första hållbarhetsrapport. Det årliga klimatbokslutet visar att tack vare C4 Energi har 125 200 ton koldioxid kunnat undvikas.

Måluppfyllelse

Resultat efter finansiella poster blev 110,5 mkr. C4E lever upp till ägardirektivens krav.

Prisnivån på C4E:s produkter och tjänster är konkurrenskraftiga och har en mycket stark miljöprofil. I den årliga "Nils Holgersson" jämförelsen ligger C4E:s elnät- och fjärrvärmepriser under respektive nära genomsnittet i Sverige och Skåne. Generellt sett har produktionen och kvaliteten i leveranserna varit god.

Framtid

Koncernresultatet påverkades starkt positivt av höga priser på el, elcertifikat, utsläppsrätter, ursprungsgarantier och den stora volymen engångsintäkter från nya fiberanslutningar.

Etablering av elhandel gör C4E nu starkare rustad för att möta kommande nordisk slutkundsmarknad.

Energibesparing leder till minskad efterfrågan. Förhoppningsvis kan en fortsatt hög takt i nyetableringar kompensera för detta.

Prismodellen för fjärrvärme ändras för kommersiella kunder, med början 2019, för att bättre spegla den verkliga produktionskostnaden.

En ny intäktsreglering för Elnätsbolagen i Sverige, för perioden 2020-2023, riskerar att negativt påverka förutsättningarna att kunna bedriva en leveranssäker eldistribution.

C4E kommer fortsatt att engagera sig i solceller och elbilsaddning, liksom olika kundnära tjänster med kundnytta i fokus.

I de relativt nystartade verksamheterna Elhandel och Fjärrkyla läggs stort fokus på att öka kundvolymerna.

Biogasverksamhet är en viktig del i att upprätthålla det lokala kretslopparbetet. C4E tror på en fortsatt möjlighet till avsättning av biogas som fordonsbränsle. Avtal har också tecknats för att ersätta industriell användning av gasol med biogas. Produktionsmålet är att nå 80 GWh till 2020.

I Fiberverksamheten kommer utbyggnadstakten vara ca 4 500 fastigheter under 2019, därefter minskar takten.

C4 Energi AB (koncernen)		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Nettoomsättning	606 781	547 354
Resultat efter fin. poster	110 469	101 573
Soliditet %	40,3	39,3
Nettoinvesteringar	167 598	149 160
Antal anställda	92	91



RENHÅLLNINGEN

KRISTIANSTAD



Ordförande och vice ordförande knyter upp snöret och inviger Arkelstorps nya återvinningscentral.

Tömning av fyrfackskärl.

Uppdrag

Renhållningen Kristianstad har som uppdrag att på ett effektivt sätt samla in och omhänderta kommuninvånarnas hushållsavfall med fokus på bästa service, miljö- och kundnytta.

Årets händelser

Under året avslutades införandet av det nya fastighetsnära insamlingsystemet för förpackningar och tidningar, Fyrfack. Kärlen finns nu hos alla villor och fritidshus i kommunen. Elva fyrfackssopbilar sköter insamlingen. Representanter från bolaget fanns på plats runt om i kommunen under året för att informera kommuninvånarna om det nya insamlingsystemet.

I maj firade Renhållningen sin 125-års dag med fest på Lilla torg. Bolaget erbjöd något för både stora och små så att det blev en rolig dag för alla. För barn fanns det glass och studsmattor, för vuxna skapades ett

museum med bolagets historia, samtidigt som kundtjänst och fyrfacksinformation var på plats.

Den 14 juli invigdes Arkelstorps nya återvinningscentral. Stort fokus och engagemang lades på arbetsmiljö och säkerhet, men även att skapa en anläggning som passar in i sin miljö. Inspiration hämtades från den lokala bebyggelsen för att skapa gårdskänsla och en plats dit kunder gärna återvänder. Omkring 400 nyfikna och glada besökare var med på invigningen för att bekanta sig med den nya anläggningen.

Måluppfyllelse

Bolaget utgår från kundernas behov för att skapa förutsättningar för en bra service. Fokus ligger på att skapa hållbarhet och stor samhällsnytta. För att vara en attraktiv och modern arbetsgivare arbetar bolaget aktivt med delaktighet, engagemang och ansvarstagande. Ekonomin planeras långsiktigt och kostnader ses över löpande.

Framtiden

Under 2019 kommer Renhållningen att börja bygga Kristianstads nya återvinningscentral på Ångamöllans industriområde, med stort fokus på miljö, logistik samt säkerhet och estetik. Invigning planeras till sommaren 2020. På sikt planeras även en ny återvinningscentral i Degeberga, med fokus på större ytor, ökad trafiksäkerhet, mottagning av farligt avfall och återbruk. Passersystem ska på sikt införas på samtliga återvinningscentraler.

Fokus kommer även att läggas på att skifta till full sortering av förpackningar och tidningar hos samtliga flerfamiljshus.

Renhållningen Kristianstad		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Nettoomsättning	108 216	93 450
Resultat efter fin. poster	0	0
Soliditet %	9,0	16,0
Nettoinvesteringar	108 464	63 383
Antal anställda	69	62



Många fartygsanlöp.

Besök av
infrastruktur-
ministern.

Muddringsfartyg.

Uppdrag

Åhus Hamn & Stuveri AB är ett hamnbolag med delat ägarskap mellan Kristianstads kommun (54 %) och Åhus Stuveriintressenter AB (46 %) vars uppgift är att förvalta och utveckla hamnanläggningen och tillhandahålla effektiva hamntjänster. Hamnbolaget ska vara ett nav och logistikcentrum för utveckling av regionens näringsliv. I koncernen ingår också det helägda dotterbolaget G. Lindéns, Fritz Nilssons Eftr. AB som tillhandahåller mäklari- och speditionstjänster.

Årets händelser

Projektet med att hantera vattenledningsrör för förstärkningsledningen mellan Perstorp och Ringsjön, som Sydsvatten AB genomför, har löpt väl under året och är nu avslutat. Hamnens personal får fortsatt mycket beröm för hur man hanterat det känsliga godset. Företaget som levererat rören har lämnat nya offerter i andra projekt och det finns goda möjligheter att Åhus Hamn får ta emot fler vattenledningsrör framöver.

Under året har det också pågått förberedelsearbete och diskussioner kring projektet med att bygga en ny spannmålsterminal inom hamnområdet, som företaget GTS planerar. Hela projektet har senarelagts något och målsättningen är att terminalen skall vara i drift efter skörden 2020.

Sommarens extrema torra påverkade hamnbolaget positivt beroende på att mer foderprodukter behövde importeras. Den dåliga skörden kan eventuellt påverka exportvolymerna negativt på lite längre sikt. Mitt under den varmaste delen av sommaren var hamnbolaget representerat under Almedalsveckan, med deltagande i seminarium som diskuterade innovationsutveckling och vikten av samverkan mellan företag för att öka affärsmöjligheterna.

Under senare delen av hösten har det genomförts underhållsmuddring i syfte att återställa de ordinarie djupen i hamnbassäng och farled. Helge å tillför hela tiden sediment, som samlas i små åsar utav fartygens propellrar och detta måste ständigt hållas efter för att inte riskera att det måste göras mer omfattande muddringsprojekt.

Måluppfyllelse

Det totala godsflödet ökade med 9 procent jämfört med 2017. Positiva trender syntes främst inom hantering av spannmål och foderråvaror. En god kostnadskontroll och en positiv ränteutveckling bidrar till att bolaget kan leverera ett resultat som är bättre än budgeterat.

Framtiden

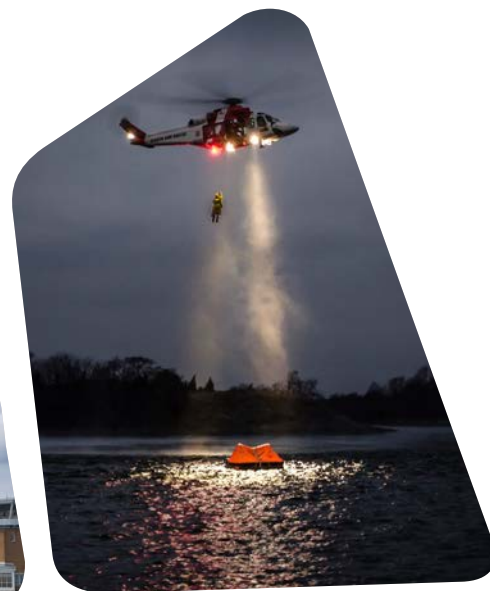
Bolaget står nu på en stabil grund, men det finns kommande stora reinvesteringar och därför måste affärsutveckling vara prioriterat under de närmast kommande åren. Det är också viktigt att bolaget kan erbjuda mark inom hamnområdet för etablering av nya kunder.

Åhus Hamn & Stuveri AB		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Nettomomsättning	65 367	60 345
Resultat efter fin. poster	4 575	3 845
Soliditet %	26,0	24,0
Nettoinvesteringar	11 984	5 065
Antal anställda	28	28

KRISTIANSTAD ÖSTERLEN AIRPORT

Sjöfartsverket etablerade 2018 en ny bas på Kristianstad Österlen Airport. Räddningshelikoptern övar i mörker.

BRA-flygplanet inför premiärturen till Stockholm under sensommaren.



Uppdrag

Flygplatsbolaget bedriver flygplatsverksamhet på Kristianstad Österlen Airport i Everöd. Bolaget startade sin verksamhet 1984. Huvudinriktningen för bolaget, vilket också speglar trafiken, är att säkerställa en linje till och från Stockholm.

Bolaget ägs av fyra kommuner enligt följande fördelning, Kristianstads kommun 91 procent, Hässleholms kommun 5 procent, Bromölla kommun 2 procent och Östra Göinge kommun 2 procent.

Årets händelser

2018 är ett år som går till historien som ett av de mest innehållsrika åren i bolagets historia. I juni gick Sparrow Aviation AB, som tidigare varit operatören som flugit mellan Kristianstad och Stockholm, i konkurs. Detta medförde att flygplatsen stod utan trafik halva juni, hela juli och nästan hela augusti. Konsekvensen av konkursen är att antalet passagerare sjönk till 28 890 jämfört med 31 200 under 2017. Givetvis påverkades bolagets ekonomiska resultat negativt av passagerartappet. Ett intensivt arbete sattes igång för att snabbt finna en lösning på den uppkomna situationen. Redan den 27 augusti fanns BRA på plats som ny operatör. Skiftet innebär att flygplatsbolaget nu ingår i ett stort inrikesnät, och att planen numera flyger till Bromma istället för Arlanda. Under perioden september-december 2018, efter BRA:s entré på flygplatsen, har passagerarantalet

växt med ca 15 procent. Siffran bör dessutom sättas i jämförelse med den svagt vikande trenden i Sverige gällande inrikesflyget. Med BRA finns dessutom bättre förutsättningar att bedriva det viktiga miljö- och hållbarhetsarbete, eftersom BRA erbjuder biobränslebiljetter till alla passagerare. Vi ser fram emot en fortsatt god utveckling under 2019 och åren därefter!

Under 2018 fattade dessutom Sjöfartsverket beslut om att placera sin södra Search and Rescue bas på flygplatsen. En tillfällig bas (3 år) etablerades för deras räddningshelikopter och de flyttade hit den 1 juli. Denna verksamhet är en oerhört viktig samhällsfunktion och visar med eftertryck, än en gång, hur viktigt flygplatsen är. Basen är en av fem i landet och den är bemannad 365 dagar om året 24 timmar per dygn.

Charter kom tillbaka till flygplatsen under året. Även om det bara rörde sig om en avgång till Kroatien i september så visade den att bolaget kan leverera bra vad gäller passagerarbokningar. Avgången sålde slut väldigt snabbt och efterfrågan var en bra bit större än tillgången på platser. Travea kommer att fortsätta flyga till Kroatien med minst två avgångar under 2019.

För tredje året i rad arrangerades Skåne Nordost Näringslivsdag på flygplatsen, tillsammans med Kristianstad Airport AB. Även detta år slogs deltagarrekor. Ca 700 personer samlades på flygplatsen den 17 september för att inspireras och mötas.

Måluppfyllelse

Bolaget redovisade ett negativt resultat efter finansiella kostnader på -14,1 mkr, exklusive koncernbidrag på 13,6 mkr. För att kunna göra jämförelse med tidigare år ska koncernbidraget inkluderas i resultatet. Givetvis påverkades bolagets ekonomiska resultat negativt av årets passagerartapp.

Under 2018 var investeringsvolymen ca 1,4 mkr. Merparten var investeringar som på kort sikt ger miljö- och energivinster samt på längre sikt även ekonomiska vinster.

På grund av Sparrows konkurs och därmed utebliven trafik uppfylldes inte målet för antal resenärer.

Framtiden

Att ha BRA som operatör på flygplatsen kommer att ge stora möjligheter till eftersträvd passagerartillväxt.

Bolaget ser fram emot att fördjupa samarbetet med Sjöfartsverket under den närmaste treårsperioden och arbetar för att permanenta basen i Everöd.

Beslut är redan taget att flygplatsen står som värd även för 2019 års upplaga av Näringslivsdagen som blir den 16 september.

Kristianstad Airport AB		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Nettomsättning	7 341	6 506
Resultat efter fin. poster	-14 145	-2 343
Soliditet %	90,0	91,0
Nettoinvesteringar	1 396	1 228
Antal anställda	23	24



Brain food är populärt bland Krinovas mötesdeltagare.



En av sommarens höjdpunkter, Almedalen, där Krinova tillsammans med Skåne Nordost höll i seminariet "Hur skapar man en innovationsdrivande nod?".

Food Jam med fokus på alternativa proteinkällor. Många spännande maträtter experimenterades fram.



Uppdrag

Krinova driver nytänkande och skapar jobb och tillväxt. I Krinovas roll ingår att omvandla samhällsutmaningar till innovationsprojekt, engagera företag, offentlig sektor och akademi i samverkan som leder till långsiktig och hållbar utveckling. Krinova är en mötesplats för människor och idéer och erbjuder innovations- och utvecklingsstöd till såväl företag som ännu befinner sig på idéstadiet till etablerade företag. Inom profilområdet mat – miljö – hälsa pågår många samarbeten och projekt på regional, nationell och internationell nivå.

Årets händelser

Med årets 26 000 besökare till 1 700 aktiviteter och över hundra företag som hyresgäster i parken blev Krinova platsen där många nya kontakter skapades och nätverk byggdes.

I januari arrangerade Krinova innovationstävlingen Food Hack. 70 deltagare från fler än 25 länder sam-

lades på Krinova under en helg för att tävla i matinnovation.

Under året sökte sig 70 nya företag till Innovationsarenan och omkring 200 företag har jobbat aktivt med Krinovas business designer och fått olika former av utvecklings- och innovationsstöd.

Krinovas nationella uppdrag från Vinnova, för att utveckla förmågan hos innovationsmiljöer att ge inkubations- och innovationsstöd till livsmedelsföretag, tog form under året. Ett 15-tal olika initiativ togs, bland annat startade ett samarbete mellan inkubatorer där fokus ligger på innovationsprojekt i gränslandet mellan livsmedel och life science.

Ökad internationalisering är fortsatt centralt och Krinova hade under året flera samarbeten runt södra Östersjön för erfarenhetsutbyte och transnationella innovationsprojekt.

Måluppfyllelse

Resultatet av Krinovas verksamhet sker i form av tillväxt i företag och ökad attraktionskraft för Kristianstads-

regionen. Målet är att göra ett plus minus nollresultat. 2018 hade Krinova AB en omsättning på drygt 22 mkr.

Framtiden

Krinova utvecklar tillsammans med olika partners nya test- och experimentmiljöer. Testbädd Balsgård är ett exempel. Här har företag möjlighet att produktutveckla nya drycker eller andra pumpbara livsmedel.

Tillsammans med Kristianstads kommun utvecklar Krinova en testbädd för biogasen i en cirkulär ekonomi.

Under 2019 är Krinovas mål också att initiera de första innovationsprojekten kopplade till en virtuellt sammankopplad vattentestbädd.

Krinova AB		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Nettomsättning	22 277	14 616
Resultat efter fin. poster	230	163
Soliditet %	49,0	37,0
Nettoinvesteringar	75	167
Antal anställda	22	16

Uppdrag

Bolaget har som syfte för sin verksamhet att uppföra, köpa och förvalta fastigheter för beredande av lokaler för hantverk, småindustri och därtill hörande kollektiva anordningar i arbetsfrämjande syfte samt att bedriva annan därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ägs till 100 procent av Kristianstads Kommunföretag AB (KKF).

Årets händelser

Samtliga fastigheter är avyttrade och det bedrevs därför ingen uthyrnings-verksamhet i bolaget under det gångna året.

Måluppfyllelse

Det redovisade resultatet efter finansiella poster var i nivå med budgeterat resultat.

Framtiden

I dagsläget är bolagets framtid oklar. Om verksamheten inte återupptas kan det bli aktuellt med avveckling av bolaget.

Kristianstads Industribyggnads AB		
Ekonomi (tkr)	2018	2017
Nettoomsättning	0	0
Resultat efter fin. poster	-26	-28
Soliditet %	99,0	99,0
Nettoinvesteringar	0	0
Antal anställda	0	0



EN VÄL FUNGERANDE KOLLEKTIVTRAFIK HAR EN NYCKEL-ROLL FÖR ATT MAN SKA KUNNA BO, STUDERA ELLER ARBETA VAR MAN VILL. JU FLER SOM ÅKER KOLLEKTIVT, DESTO BÄTTRE ÄR DET FÖR MILJÖN. KRISTIANSTAD C ÄR NAVET FÖR KOLLEKTIVTRAFIKEN I KRISTIANSTADS KOMMUN.



**KRISTIANSTADS KOMMUN OCH MÅNGA ANDRA ENGAGERADE
AKTÖRER I KOMMUNEN SAMVERKAR OCH AGERAR PÅ ETT
MÅLMEDVETET SÄTT FÖR ATT KLIMATET OCH MILJÖN
SKA PÅVERKAS I POSITIV HÅLLBAR RIKTNING. AKTUELL
HÅLLBARHET RANKADE 2018 KRISTIANSTAD PÅ PLATS
20 AV DE 290 KOMMUNERNA I SVERIGE.**



Mat och upplevelser
för alla sinnen

